Dünya Edebiyatı / Roman

Yoksulluk ve şiddeti, melezliğin, farklılığın deneyimiyle birlikte yaşayan üç çocuk... Erkekliğin ve "hayvanlığın" kesiştiği o acı dolu ve keskin varoluşun ortasında yetişkinliğe adım atarken, üç hayvandan biri farklı olduğunu hissedecek, onu o yapan deneyime kucak açacaktır.
Ve o saatten sonra da ailenin sıcak kolları yerine bir hayvan gibi kıstırıldığı kafesin içinde bulacaktır kendini.

Bu kitap Çirkin Ördek Yavrusu'nu anlatıyor, ailesini ve kendini tanıma ve belki de onu o yapan gerçek aileyi bulma sürecini.

Justin Torres ilk romanı *Biz Hayvanlar*'la çok büyük bir çıkış yakalamış, kısa zamanda çoksatar listelerine girmiş bir yazar. On beş dile çevrilen romanın sinemaya uyarlanma çalışmaları devam ediyor. 1980 doğumlu Torres, edebiyat çalışmalarının yanı sıra California Üniversitesi'nde ders veriyor.

Çeviren: Lale Akalın

DK DOĞAN KİTAP

ISBN 978-605-09-3319-2

9 786050 933192

sertifika no: 11940

Tavsiye edilen satış fiyatı

₺ 14

BİZ HAYVANLAR

Orijinal adı: We The Animals
© 2011, Justin Torres
Tüm hakları saklıdır.
Yazan: Justin Torres
İngilizce aslından çeviren: Lale Akalın

Yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
1. baskı / Mart 2016 / ISBN 978-605-09-3319-2
Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı: Funda Çolpan
Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. Tic. A.Ş.
B.O.S.B. Mermerciler Sanayi Sitesi 10. Cad. No. 15 Beylikdüzü - İSTANBUL
Tel: (212) 422 79 29
Sertifika No: 20699

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16
www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Biz Hayvanlar

Justin Torres

Çeviren: Lale Akalın

DK DOĞAN KİTAP

Anneme, kardeşlerime ve babama
ve Owen'a

İçindekiler

Daha çoğunu istiyorduk ... 13
Cinler-periler zamanı ... 16
Miras ... 20
Yedi ... 23
Göl ... 28
Biz doğru dürüst ... 33
Lina ... 38
Öteki çekirgeler ... 41
Konuş benimle ... 46
Gelsen iyi olur ... 51
Gece nöbeti ... 58
İçine sıçtığımın kamyoneti ... 66
Kazlar ... 71
Siper ... 78
Çöp uçurtmalar ... 85
Bunu kimse durdurmayacak mıydı? ... 88
Niagara ... 98
Benim ben olduğum gece ... 102
Gece yarısı ... 105
Gece geç saat ... 111
Koyu gece ... 114
Şafak ... 117
Hayvan bakıcısı ... 123

Teşekkür ... 125

Tüm vahşi hayvanlar arasında, erkek çocuğu, idaresi en zor olandır. Sağduyu çeşmesiyle donanmadıysa henüz, vahşi yaratıklar içinde, o ölçüde hilebaz, keskin zekâlı ve en küstah odur. İşte bu sebepten, denebilir ki, birçok zincirle bağlanması gerekir.

Platon, *Yasalar*

Daha çoğunu istiyorduk

Daha çoğunu istiyorduk. Çatallarımızın küt tarafını masaya vurur, kaşıklarımızı boş tabaklarımıza çarpardık; açtık. Daha yüksek perdeden ses, daha büyük kargaşa istiyorduk. Televizyonun düğmesini, öfkeli adamların bağrışmalarından kulaklarımız patlayıncaya kadar açardık. Radyoda daha çok müzik istiyorduk; beat müziği, rock müziği istiyorduk. Sıska kollarımızda kaslar olsun istiyorduk. Kuş kemiği gibiydi kemiklerimiz, içi boş, hafif; biz ise daha kalın olsun, daha ağır olsun istiyorduk. Kapışan altı eldik biz, altı tepinen ayak; üç kardeştik biz, erkek, daha çok, hep daha çok için kavgaya sıvanmış üç küçük kraldık.

Hava soğuksa, battaniye kavgası yapardık, kumaş ortadan yırtılana dek. Hava iyice soğuyup da nefesimiz buğulu bulutlar olarak çıkıyorsa, Manny, Joel ile benim yattığımız yatağa tırmanırdı.

"Vücut ısısı" derdi.

"Vücut ısısı" diye onaylardık.

Daha çok et, daha çok kan, daha çok sıcaklık istiyorduk.

Kavga ettik mi, çizmelerle, alet-edevatla girişirdik, kerpeteni kapıp yakında ne varsa yakalayıp fırlatırdık; daha çok kırık tabak, daha çok tuzla buz olmuş cam olsun. Daha çok şangırtı olsun istiyorduk.

Bapçi'miz eve geldiğinde dayağı yerdik. Popomuzun iki yanı da soyulurdu: Kızarık, çiğ et gibi, deri kemerle kamçı-

lanmış. Acının öte yanında, sızının öte yanında bir şey olduğunu biliyorduk. Baldırlarımızdan, kıçımızdan sızılı bir sıcaklık fışkırırdı, ateş beynimizi yutardı ama bilirdik ki daha fazla bir şey var, Bapçi'nin bütün bunlarla bizi götürdüğü bir yer var. Bilirdik, çünkü çok titiz davranırdı, dikkatliydi, acele etmezdi. Bizi uyandırıyordu; bizi, yakmanın, yırtmanın ötesinde bir yere yönlendiriyordu, ve o yere de aceleyle gidilmezdi.

Ve babamız gidince *biz* baba olmak isterdik. Hayvanları kovalardık. Derenin çamurları arasından meşakkatle ilerler, öküz kurbağalarının ve su yılanlarının peşine düşerdik. Yavru narbülbüllerini yuvalarından çekip alırdık. Küçücük yüreklerin çarpmasını, minik kanatların çırpınmasını hissetmekten hoşlanırdık. Onların minnacık hayvan suratlarını kendi yüzlerimize yaklaştırırdık.

"Baban kim?" derdik, sonra da gülüp bir ayakkabı kutusunun içine atıverirdik onları.

Hep daha çok, her zaman daha çok için aç, eşelenirdik. Ama öyle zamanlar vardı ki, sakin zamanlar; Annecik uyurken, iki gündür uyumamışsa eğer, ve en ufak bir ses, yutulmaya çalışılan bir kahkaha, en ufak bir basamak gıcırtısı, kapanan bir kapının en ufak bir tıkırtısı onu uyandırabilirdi; onu, bu kafası karışık, şaşkın kadını, sırt ağrısı, baş ağrısı, kalp ağrısı çeken bu tereddütlü, coşkulu Brooklynli varlığı korumak istediğimizde; bu yorgun, yorgun halleriyle, bizi sevdiğini söylediğinde hep gözleri yaşlı olan, bu sevgisi karmaşık, bu sevgiye muhtaç, bu sıcak kalpli, bu sivri dilli kadını; güneş ışığı perdelerimizin arasından açıklık bulduğunda içeri girerek halımızda gevrek çizgiler yaptığı, kendimize yulaflı bulamaç yapıp, elimize aldığımız kâğıt ve renkli kalemlerle, tıkırdatmamaya dikkat ettiğimiz cam bilyelerimizle yüzükoyun yere yayıldığımız, Annecik'in uyuduğu, havada ter ya da nefes ya da küf kokusunun olmadığı, gizli oyunu-

muzun, tek becerimizin ve başarımızın sessizlik olduğu, havanın durgun ve hafif olduğu o sabahlarda daha azını isterdik: daha az ağırlık, daha az iş, daha az gürültü, daha az baba, daha az kas, deri ve saç. Başka bir şey istemezdik, bir tek bu, bir tek bu.

Cinler-periler zamanı

Üçümüz de yağmurluklarımızı giymiş, mutfak masasının etrafına dizilmiştik. Joel, küçük, lastik kafalı bir tokmakla domatesleri pörtletiyordu. Televizyonda görmüştük: Posbıyıklı bir adam elindeki tokmakla sebzeleri katlediyor, şeffaf naylondan pelerin giymiş insanlar sıçrayan sebze artıklarıyla sırılsıklam oluyor ve ölesiye eğleniyorlardı. Biz de öyle gülümsemeyi amaçlıyorduk. Patlayan domateslerin içlerinin coflaması ve culklamasını hissediyorduk; domateslerin içleri duvarlardan süzülüyor, yanaklarımıza ve alnımıza yapışıyor, saçlarımızda katılaşıp kalıyordu. Domateslerimiz bitince banyoya gidip musluğun altındaki dolaptan Annecik'in kremlerini aldık. Yağmurluklarımızı çıkardık; öyle konumlandık ki tokmak inip de beyaz kremi tüpten dışarı fışkırttığında, krem her yere, sıkı sıkı kapalı gözlerimizin kırışıklarına ve kulaklarımızın kıvrımlarına bulaşacaktı.

Annecik sabahlığının önünü kapattı, gözlerini ovuşturarak "Eyvah, eyvah, saat kaç?" diyerek mutfağa geldi. Ona sekizi çeyrek geçtiğini söyledik; o bize, hâlâ kapalı olan gözlerini daha çok ovuşturarak "Allah kahretsin" dedi ve sonra daha yüksek sesle, tekrar "Allah kahretsin" dedi ve çaydanlığı alıp ocağın üstüne hızla indirdi, avaz avaz bağırdı, "Siz neden okulda değilsiniz?"

Akşam saat sekizi çeyrek geçiyordu, üstelik de günlerden pazardı ama kimse Annecik'e bunu söylemedi. Annecik evi-

mize yakın yokuşun üstündeki bira fabrikasında gece vardiyasında çalışıyordu; bazen kafası karışırdı. Rastgele bir saatte uyanır, şaşırır, günleri ya da saatleri karıştırırdı, günün ortasında bize dişlerimizi fırçalamamızı, pijamalarımızı giymemizi ve yatağa yatmamızı emrederdi; ya da sabah, uykulu uykulu mutfağa geldiğimizde, fırından rulo köfte çıkarıyor olurdu, "Neyiniz var çocuklar, akşam yemeği için sizi çağırmaktan dilimde tüy bitti" derdi.

Onu düzeltmemeyi ya da kafa karışıklığını gidermemeyi öğrenmiştik; bu işleri daha da karıştırıyordu. Bunu henüz öğrenmediği zamanlarda, Joel bir seferinde komşuya gidip biraz tereyağı istemeyi reddetmişti. Gece yarısıydı ve Annecik Manny için pasta pişiriyordu.

"Anne, sen delirmişsin" dedi Joel. "Herkes uyuyor ve üstelik Manny'nin doğum günü bile değil."

Annecik başını bir ileri, bir geri sallayarak saati uzun uzun inceledi ve sonra Joel'e odaklandı; gözlerini Joel'in gözlerine dikti, sanki Joel'in göz yuvarlarından öteye, beyninin alt kısmına bakıyor gibiydi. Rimeli yüzüne bulaşmıştı; dik ve gür saçları başını simsiyah çevreliyor ve arkasına dökülüyordu. Çöpleri karıştırırken yakalanmış bir tilkiye benziyordu: şaşırmış ve tehlikeli.

"Hayatımdan nefret ediyorum" dedi.

Bu Joel'i ağlattı. Manny, Joel'in kafasının arkasına esaslı bir yumruk indirdi.

"Bok yedin, dangalak herif" diye dişlerinin arasında tısladı. "Doğum günüm olacaktı, canına yandığımın."

Bu olaydan sonra, Annecik ne derse desin, hiç bozmadık; rüyalara özgü bir zaman içinde yaşıyorduk. Bazı geceler Annecik bizi arabaya doldurup çarşıya, çamaşır yıkamaya, bankaya götürürdü. O, kilitli kapılara asılıp çekerken veya güvenlik için indirilmiş ağır, demir kepenkleri sarsıp küfrederken, onun arkasında durup kıkırdardık.

Şimdi, nihayet yüzümüzden akan domates ve kremleri fark ederek yutkundu. Gözleri fal taşı gibi açıldı, sonra kısıldı. Bizi yanına çağırdı; parmağını şefkatle yanağımıza dokundurdu. Tekrar yutkundu.

"Benim içimden kayıp çıkarken tam böyle görünüyordunuz" diye fısıldadı. "Tam böyle."

Biz, hep bir ağızdan feryat ettik ama Annecik aynı konuda konuşmaya devam etti. Nasıl yıvışık, yapışkan bir şekilde dışarı çıktığımızı, Manny'nin nasıl bütün kafası saçla kaplı doğduğunu ve bunun kendisini nasıl şaşırttığını anlattı. Hepimiz için yaptığı ilk şey el ve ayak parmaklarımızı saymak olmuş. "Parmaklardan birini içeride unutmadıklarından emin olmak istedim" dedi ve bizim kusuyormuş gibi sesler çıkarmamıza sebep oldu.

"Siz de bana yapın."

"Ne?" diye sorduk.

"Beni yeni doğmuş yapın."

"Domatesimiz bitti" dedi Manny.

"Ketçap kullanın."

Anneme benim yağmurluğumu verdik, çünkü en temizi oydu, sonra ona, ne olursa olsun biz tamam demeden gözlerini açmamasını söyledik. Yere diz çöküp çenesini masaya dayadı. Joel tokmağı kafasının üstüne doğru kaldırdı, Manny de ketçap şişesinin ağzıyla Annecik'in iki gözünün arasına nişan aldı.

"Bir-ki-üç deyince" dedik ve hepimiz birer sayı üstlendik; benimki sonuncu sayıydı. Havayı dişlerimizin arasından içimize çekerek, alabildiğimiz en derin, en uzun nefesi aldık. Herkesin yüzü gerilmiş, yumruklar sıkılmıştı. Bir nefes daha aldık, göğüslerimiz şişti. Oda, bir balon şişirilip, şişirilip son noktaya gelindiğinde, patlamadan önce nasılsa, o duruma geldi.

"Üç!"

Ve tokmak havada savrulup indi. Annecik tiz bir ses çıkardı, yere doğru kaydı, gözleri fal taşı gibi açık, her yerinde ketçap, sanki başının arkasından vurulmuş gibi, orada kalakaldı.

"Bir annemiz oldu!" diye çığlık çığlığa bağırdık. "Tebrikler!" Dolaplara doğru koştuk, en büyük tencereleri, en ağır kepçeleri kaptık ve elimizden geldiğince yüksek tondan çangırdatmaya başladık. Bir yandan da Annecik'in etrafında dans ediyor, "Doğum günün kutlu olsun!.. Mutlu Yıllar!.. Saat tam sıfır!.. Cinler-periler zamanı!.. Hayatının en büyük anı!" diye çığrışıyorduk.

Miras

Okuldan eve döndüğümüzde, Bapçi yemek pişirerek, müzik dinleyerek ve kendini iyi hissederek mutfakta kalabalık yaratıyordu. Bir tencereden çıkan dumanı üfledi, sonra ellerini bir araya getirerek hızla ovuşturdu. Islak gözleri delibozuk bir canlılıkla parlıyordu. Müziğin sesini biraz daha açtı; çalan mamboydu, Tito Puente.

"Dikkat!" dedi ve terlikli tek ayak üzerinde zarafetle dönerken bornozu da açılarak döndü. Sıkılı yumruğunun arasında, yağlı, parlayan, metal bir spatula tutuyordu. Spatulayı bongo davullarının vuruşuna uygun bir ritimle indirip kaldırıyordu.

Ona katılma arzusu içinde gülüşerek, ancak ondan bir işaret bekleyerek mutfak kapısının girişinde duruyorduk. Bapçi, bizim bulunduğumuz yere doğru, muşamba zemin üzerinde kesik ve kuvvetli adımlar attı, sıska kollarımızdan yakalayıp ardı sıra çekerek bizi dans pistinin üzerine savuruverdi. Minik yumruklarımızı önümüzde sıkıca yumarak trompetten çıkan patlama seslerine uygun, kalçalarımızı kıvırdık. Bapçi bizi birer birer ellerimizden tutarak bacaklarının arasından kaydırıp öteki tarafa geçirdi. Sonra onun arkasında bir çizgi oluşturarak, yavru kazlar gibi kıvrıla kıvrıla mutfağı çepeçevre dolaştık.

Ocağın üstünde sıcak yemekler vardı, kendi yağlarıyla kavrulan domuz pirzolaları, köpürerek kabaran ve kapağını

tıkırdatan İspanyol pilavı. Hava; buhar, baharat ve gürültüyle ağırlaşmıştı, lavabonun üstündeki tek küçük pencere de sis ve pus içinde kaybolmuştu.

Bapçi, müziğin sesini daha da yükseltti, o kadar ki çığlık atsak kimse duymayacaktı, o kadar ki Bapçi tam önümüzde olduğu halde uzaktaymış, ulaşılmazmış gibi olmuştu. Derken Bapçi buzdolabından bir kutu bira aldı ve gözlerimiz biranın onun dudaklarına giderken geçtiği yolu izledi. Bapçi'nin gerisindeki tezgâhın arkasında birikmiş boş bira kutularını aldık ve birbirimize baktık. Manny gözlerini devirdi, dans etmeye devam etti, yalnız şimdi baba kaz Manny olmuştu, biz artık onu izliyorduk.

"Şimdi sanki zenginmişsiniz gibi sallayın" diye bağırdı Bapçi, güçlü sesi müziğin de üstünden gürleyerek. Parmak uçlarımızda dans ediyorduk, burunlarımız havada, serçeparmaklarımızla tepemizdeki havayı dürterek.

"Zengin değilsiniz" dedi Bapçi. "Şimdi de yoksulmuşsunuz gibi sallayın."

Dizlerimizin üstüne çöktük, yumruklarımızı sıktık ve kollarımızı iki yana açtık; omuzlarımızı salladık ve başımızı çılgınca, serbest ve özgür, geriye attık.

"Yoksul da değilsiniz. Şimdi beyazmışsınız gibi sallayın."

Robot gibi, dimdik ve sert hareketlerle, hiç gülümsemeden hareket ettik. En ikna edici Joel görünüyordu; odasında prova yaparken görmüştük.

"Beyaz değilsiniz" diye bağırdı Bapçi. "Şimdi Porto Rikolu gibi sallayın."

Bir sessizlik oldu ve kendimizi toparladık. Sonra elimizden geldiğince mambo yapmaya başladık. Yumuşak, ciddi hareket etmeye, ayaklarımızda tempoyu, hatta daha da ötesi ritmi hissetmeye çalışıyorduk. Bapçi, tezgâha dayanıp birasından büyük yudumlar alarak bir süre bizi izledi.

"Budalalar" dedi. "Beyaz da değilsiniz, Porto Rikolu da de-

ğilsiniz. Safkanlar nasıl dans ederler görün, gecekondu mahallesinde nasıl dans ettiğimize bakın." Her sözcük, müziğin üzerinden, bağırarak söyleniyordu, bu yüzden, kızdığını mı" yoksa yalnızca dalga mı geçtiğini ayırt etmek zordu.

Dans etmeye devam etti ve kendisini bizden ayıranın ne olduğunu anlamaya çalıştı. Dudaklarını büzdü, bir elini midesine koydu. Dirseği bükük, sırtı dikti ama nasılsa, her hareketinde bir gevşeklik, özgürlük ve güven vardı. Ayaklarına bakmaya çalıştık, ama ayakların bükülmesinde, birbiri üzerine atılmasındaki bir şey, bedeninin dikliğindeki bir şey gözlerimizi hep yüzüne, geniş burnuna, kara, yarı kapalı gözlerine ve büzülmüş, hem homurdanan, hem de gülümseyen dudaklarına doğru çekiyordu.

"Bu size mirastır" dedi, sanki bu dansa bakarak onun çocukluğunu, İspanyol Harlem'indeki büyük, harap toplukonutların tadını ve çetinliğini anlayabilirmişiz gibi; sanki RedHook'taki perişan binaları, dans salonlarını, parkları ve onun Bapçisini, onu nasıl dövdüğünü, ona nasıl dans etmeyi öğrettiğini; sanki hareketlerindeki İspanyolluğu, sanki Porto Riko'nun, buzdolabından bir bira daha alıp başı geride, hâlâ dans ederek, mükemmel bir ritim duygusuyla adım atarak ve parmak şaklatarak dudaklarına götüren, bornozlu bir adam olduğunu anlayabilirmişiz gibi.

Yedi

Sabahleyin, kapı önünde yan yana durup ağzı açık uyuyan Annecik'e baktık, havanın Annecik'in boğazındaki tükürüğü geçmek için verdiği mücadeleyi dinledik. Üç gün önce, her iki yanağı da morarmış ve şiş bir halde eve gelmişti. Bapçi onu eve taşıyıp yatağa yatırmıştı. Saçını okşayıp kulağına bir şeyler fısıldadı. Dişçinin annemi ameliyata aldıktan sonra dişlerine vurduğunu söyledi bize; dişleri çekmeden önce böyle yerlerinden oynatırlarmış. Annem geldiğinden beri yataktaydı; ağrı kesiciler, bardak bardak su, yarısı içilmiş fincan fincan çay ve yatağının etrafında öbek öbek kanlı kâğıt mendiller. Bapçi yatak odasına ayak basmamızı yasaklamıştı; üç sabah söz dinlemiş, Annecik'in kapısının önünde nefesini dinlemiştik, ama bugün artık beklemeyecektik.

Parmaklarımızın ucuna basarak yanına gittik, morlukların üzerinde parmaklarımızı gezdirdik. Annecik dokunmamıza karşılık olarak mırıldandı ama uyanmadı.

Benim yedinci yaş günümdü. Bu da kış demekti, ama perdenin arkasından güneş baharmış gibi parlıyordu. Manny pencereye doğru gitti, perdeye dolandı, yalnızca yüzü görünecek şekilde kendini örttü. Bir pazar günü, biz istedik diye Annecik bizi bir kilise ayinine götürmüştü. Orada pelerinleri kapüşonlu, ellerini kavuşturmuş, gözleri yukarı çevrilmiş adamların resimlerini görmüştük.

"Keşişler" demişti Annecik, "Tanrı'yı inceliyorlar."

"Keşişler" diye fısıldadı Manny şimdi ve hepimiz anladık.

Joel, yere düşmüş çarşafa sarındı; ben de diğer perdeyi yakaladım ve keşişler gibi beklemeye başladık. Ama incelediğimiz Tanrı değil, Annecik'ti; onun siyah, karışık saçları, kapalı gözleri, davul gibi şişmiş çenesiydi. Örtünün altındaki minicik gövdesini, bir sarsılma ya da bacak hareketini ve göğsünün düzenli aralıklarla kabarıp inmesini gözledik.

Sonunda uyanınca bize "Güzel" dedi.

"Benim güzel küçük oğullarım" dedi; üç gündür patlak ağzından çıkan ilk sözler olarak bu artık fazlaydı; ona sırtımızı döndük. Ben elimi cama yapıştırdım, o soğuk iyi gelecekti. Bazen Annecik böyleydi işte: Kendimi soğuk ve sert bir şeye yaslamam gerekirdi, yoksa başım dönecek olurdu.

"Bugün doğum günü" dedi Manny.

"Doğum günün kutlu olsun" dedi Annecik, sözcükler hafifçe acıya bulanmıştı.

"Yedi oldu" dedi Manny.

Annecik kafasını hafif hafif sallayıp gözlerini kapadı. "Artık beni bırakır, yedi yaşında oldu ya" dedi.

"Bu ne demek şimdi?" diye sordu Joel.

"Siz ikiniz yedi yaşına gelince beni bıraktınız. Kendinizi bana kapadınız. Büyük çocuklar böyle yapar, yedi yaşındakiler böyle yapar."

Her iki elimi de cama yapıştırdım, soğukluğu hissettim, yanaklarıma sürdüm.

"Ben öyle yapmam."

"Değiştiler" dedi Annecik yüzünü bana çevirerek. "Kucağıma alıp sevmek istediğimde, kıvranıp kurtuldular elimden, kucağımda sakin sakin oturmadılar. Bırakmak zorunda kaldım, yüreğimi sertleştirmek zorunda kaldım; kırıp dökmek istiyorlardı, güreş etmek."

Abilerimin kafası karışmış gibiydi ama çok da gururlu görünüyorlardı. Manny Joel'e göz kırptı.

"Yaa" dedi, "tam öyle diil."

"Değil mi?" diye sordu Annecik.

"Ben hiç bi şey kırmak falan istemiyorum" dedim. "Tanrı'yı incelemek ve hiç evlenmemek istiyorum."

"Güzel" dedi Annecik, "o zaman hep altı yaşında kalırsın."

"Çok saçma" dedi Joel.

Annecik, konuyu bitirmek için yavaşça elini kaldırdı.

"Bugün kalkacak mısın?" diye sordum.

"Nasıl görünüyorum?"

"Mor" dedim.

"Çılgın" dedi Joel.

"Parça parça" dedi Manny.

"Ama bugün senin doğum günün" dedi Annecik bana.

"Ama benim doğum günüm."

Üstündeki örtüleri beline kadar sıyırdı, sanki her an havadan bir el uçarak geliverebilirmiş gibi, hafifçe yanaklarını koruyarak ellerini yüzüne götürdü, sonra kendini biraz dikleştirdi, sonra ayaklarını yere indirdi, sonra yeşil futbol formasının içinde, ipincecik ayakları ve ojeli ayak tırnakları görünecek şekilde öylece durdu.

Pirinç saplı bir ayna şifonyerin üstünde duruyordu ve Annecik aynayı yüzüne doğru kaldırır kaldırmaz, gözpınarlarına yaşlar geldi, oturdu, düşmeyi bekleyerek. Annecik, yaşları gözpınarlarında herkesten daha uzun süre tutabilir; bazı günler yaşları orada öylece bekletip düşürmeyerek saatlerce gezerdi. Böyle günlerde cisimlerin üzerinde parmaklarını gezdirir ya da telefonu kucağında tutardı sessizce; size dönüp bakması için ona üç kere seslenmeniz gerekirdi.

Şimdi, Annecik gözyaşlarını tuttu, çirkinliğini inceledi. Biz üç kardeş odadan sıvışmaya başladık ama arkamdan seslendi ve benimle, altı yaşında kalma konusunda konuşmak istediğini söyledi, fakat bunun ötesinde pek bir şey söylemedi, yalnızca çenesini çevirerek değişik açılardan aynaya baktı, durdu.

"Bana ne yapmış?" diye sordu.

"Yüzüne yumruk atmış" dedim, "dişlerini yerinden oynatmak için"

Kırılan cam sesiyle zıpladım. İki abimin kafası anında arkamdaki kapının dibinde bitiverdi. Yayvan yayvan gülümsüyorlar, bir bana, bir Annecik'e, bir de kırılan ayna parçalarına, aynanın fırlatılıp parçalandığı duvardaki noktaya bakıyorlardı, sonra Annecik'e, sonra bana.

Annecik'in elleri yine yanaklarını koruyordu, gözleri de kapalıydı. Konuştuğunda her sözcüğü yavaş yavaş ve net bir şekilde söyledi.

"Adamların annenize vurması komik mi sizce?"

Abilerimin gülümsemeleri çatık kaşlara dönüştü; tekrar ortadan yok oldular.

Ben gidip tekrar kendimi perdeye sardım, başımı cama dayadım. Işık bir ileri bir geri, beyaz gökyüzünden karlara yansıyordu; ışık penceredeki donmuş karlara takıldı kaldı. Dışarısı, tek bir noktaya odaklanılamayacak kadar aydınlıktı. Gözlerimi açabildiğim kadar açtım, gözlerim ışıktan yandı; kör oluyorum diye düşündüm. Gözlerini güneşe çevirip hiç ayırmadan bakarsan kör olacağının söylendiğini düşündüm; yapmaya çalıştım, yapamadım.

Annecik yatağın kenarına oturmuş, derin ama yavaş yavaş nefes alıyor, beni affediyordu. Beni kucağında oturayım diye çağırdı, ben de gittim, birlikte nefes almaya başladık. Sonra Annecik, kuş tüyleri ve portakalları olan bir kadınla İsa'nın denizin üstünde yürümesi hakkındaki, benim en çok sevdiğim şarkıyı söylemeye başladı. Başım ta omzuna kadar geliyordu ama beni kucağında salladı, salladı ve unutmuş olduğu sözleri mırıldanmaya başladı.

"Bana söz ver" dedi, "hep altı yaşında kalacağına söz ver."

"Nasıl?"

"Basit. Yedi değilsin; altı artı birsin. Bir sonraki yıl altı artı iki olursun. Hep böyle."

"Neden?"

"Kaç yaşındasın diye sana sorduklarında ve sen de 'altı artı bir yaşındayım ya da artı iki veya daha fazla yaşındayım' deyince, onlara, kaç yaşında olursan ol, annenin küçük oğlu olduğunu söylüyorsun demektir. Ve sen benim küçük oğlum olarak kalırsan, hep benim olursun ve benden kaçmazsın, hiçbir zaman kurnaz, sert, haşin olmazsın ve ben de yüreğimi sertleştirme gereği duymam."

"Yedi yaşına geldiklerinde, onları artık sevmemeye mi başladın?"

"Basitleşme" dedi Annecik. Saçımı alnımdan geriye doğru attı. "Büyük çocukları sevmek küçük çocukları sevmekten farklıdır; haşinliği haşinlikle karşılamak icap eder. Bu beni bazen yoruyor, o kadar. Sen, sen beni terk etme istiyorum, henüz hazır değilim."

Sonra Annecik öne eğilip benim altı yaşında olmama neden ihtiyaç duyduğuyla ilgili başka şeyler fısıldadı kulağıma. Bütün bunları bana fısıldadı, ihtiyacı öyle büyükmüş ki, hiçbir yerde yumuşaklık kalmamış, yalnızca Bapçi ve Bapçi'ye dönen oğlan çocukları. Beni ateşleyen yalnızca sevgi dolu sözleri değildi, sesindeki hafif acı karışmış ıslaklık, çürüklerinin sıcak yakınlığı idi. Ona döndüm, yüzünün iki yanındaki şiş tümsekleri, etrafında sarı haleler olan bulanık, mor deriyi gördüm. Bu yaralar öyle duyarlı, öyle yumuşak, öyle incinmeye açıktılar ki, içimde kaynayan bu coşku, bu kıvılcım göğsüme yayıldı, bu harika ürperti kollarım boyunca ilerleyip ellerime kadar indi. Yanaklarına yapışıp öpmek için kendime çektim.

Acısı hızla gözlerine yayıldı, acı, gözbebeklerini büyüterek kocaman siyah yuvarlaklar haline getirdi. Yüzünü ellerimin arasından koparıp çekti, beni kendisinden uzağa, yere doğru itti. Bana ve İsa'ya beddua etti, gözlerindeki yaşlar döküldü. Yedi yaşındaydım

Göl

Dayanılmaz bir gece, bir sıcak dalgası içinde, Bapçi bizi arabasına atıp göle götürdü. Hiç kimsenin üstünde mayodan başka bir şey yoktu; Annecik, koltukların sırt kısımlarına havluları yaydırmıştı ki vinileks kumaşa sırtlarımız yapışıp kalmasın. Uzun yolu sessizce aldık. Sanki hepimiz televizyonun karşısına dizilmiş gibiydik, tek fark, şu anda dinlediğimiz ve seyrettiğimiz şeyin sıcak havadan başka bir şey olmamasıydı.

Annecikle ben yüzmeyi bilmiyorduk, o yüzden o Bapçi'nin sırtına yapıştı, ben de onun sırtına ve Bapçi de kollarını önünde yayarak, altımızda bacaklarını sallayarak bizi küçük bir tura çıkardı. Bacaklarımız suda iz yapıyordu, gevşemiştik ve ayak parmaklarımız geriye doğru kıvrıktı.

Arada bir Annecik bana gördüğü bir şeyi gösteriyordu; başını boynunun içine çekmiş, suya değen kanatlarını çırpan bir ördeği veya bir su böceğinin, göl yüzeyinde çukurluk oluşturan çırpı bacaklarını.

"Çok açılma" diyordu Bapçi'ye ama Bapçi yavaş ve sakin, yüzmeye devam ediyordu; arkamızdaki kıyı uzuyor, inceliyor ve kıvrılıyordu, o kadar ki inanılmayacak kadar uzak ve karanlık, tahtadan bir hilal haline geldi.

Gölün ortasında sular daha kara ve daha soğuk gibiydi; Bapçi katran karası, yıvışık bir yaprak öbeğinin tam içine daldı. Annecikle ikimiz suda tepinerek yapraklardan kendimizi kurtarmaya çalıştık ama bir kolumuzla tutunmak zo-

runda olduğumuzdan, üç bedenlik mendireğimize takılıp kalmaları, kaburgalarımıza ve baldırlarımıza sülük gibi yapışmaları kaçınılmazdı. Bapçi bunlardan bir avuç alıp havaya kaldırdı ve yaprak öbeği parmaklarının arasındaki boşluklardan eriyip aktı, suda küçük beneklere dönüşerek yok oldu ve bir sigara boyundaki balıklar ortaya çıkıp yaprak parçacıklarını kemirdiler.

"Kıyıdan çok uzaklaştık" dedi Annecik. "Bizi geri götür."

"Şimdi" dedi Bapçi.

Annecik, Bapçi'nin sanki kuzeye doğru, altı saatlik yolda, Brooklyn'de değil de, bu dağ köyünde doğmuş gibi yüzme bilmesinin ne kadar gayritabii olduğuyla ilgili konuşmaya başladı. Brooklyn'de kimsenin yüzme bilmediğini söyledi. En çok miktarda suyu, kendi apartmanlarında oturan bir adam sokaktaki yangın musluğunu açtığında su fışkırdığı zaman görmüş. Öbür çocuklar gibi fışkıran suyun içinde zıplamamış; çok haşin, acımasız ve dehşet verici bir şey olurmuş bu; tersine, daha ileride, kaldırımın sokakla birleştiği yerde durmayı ve suyun ayak bileklerinin etrafında gölcük yapmasını istemiş.

"Su birikintisinden daha derin bir şeyin içine ilk girdiğimde, evlenmiş, üç oğlan çocuğunu dışarı çıkarmıştım" dedi.

Bapçi nerede ve nasıl yüzme öğrendiğini söylemedi ama o genelde, hayatta kalmaya yarayan her şeyi öğrenmeyi görev addederdi. Buna uygun adaleleri ve iradesi de vardı zaten. Yok edilemez olmanın eşiğindeydi.

"Galiba senin için bunun tam tersi geçerli, değil mi?" diye geriye doğru seslendi Annecik bana. "Sen bütün bu göller ve nehirler arasında büyüdün ve bir çift akvaryum balığı gibi yüzebilen iki abin var; nasıl oluyor da sen yüzemiyorsun?"

Bu soruları bana sanki ilk kez karşılaşıyormuşuz gibi soruyordu, sanki hayatımdaki olayları, hayatımda tek bir defa gittiğim halk havuzunun derin ucunda yaptığım beceriksiz, korku dolu girişimleri ve ortaokulun cankurtaranı tara-

fından kurtarılıp, yedi yüz çift göz bana bakarken çimenlerin üzerine havuz suyu kustuğumu, su sıçratmalar, çığlıklar ve ıslıkların, herkesin benim kemikten ibaret sıska bedenime baktığı ve ağlamamı beklediği –ağlamıştım– ve tamamen sustuğu o anı hiç bilmiyordu. Sanki suyun içine dalmış, birbirlerinin kafasını suya sokan, birbirlerini boğmaya çalışan, sonra da kaçıp ağaçların arasında kaybolan abilerimle beraber olmayıp orada, Bapçi'ye ve ona tutunuyor olduğumu o an fark etmiş gibiydi.

Tabii ona cevap vermem, korktuğumu söylemem imkânsızdı. Bu sözü söylemeyi becerebilen tek aile ferdi Annecik'ti ve çoğu kez korkuyor falan da değildi; sadece o daracık yere girmeye üşeniyordu ya da Bapçi'yi gülümsetmek, onun kendisini gıdıklamasını ve kendine çekmesini ve esas korktuğu şeyin onsuz kalmak olduğunu düşünmesini sağlamak için korktuğunu söylüyordu. Ama ben, ellerimi bırakıp gölün simsiyah dibine sessizce gömülmeyi, her ikisine de korktuğumu itiraf etmeye tercih ederdim.

Ama bir şey söylemem gerekmedi, çünkü Bapçi benim adıma cevap verdi.

"Öğrenecek" dedi, "her ikiniz de öğreneceksiniz" ve bu sözlerden sonra uzun süre kimse konuşmadı. Ay ışığının, göl yüzeyi üzerinde kırık çömlek parçaları gibi kırılmasını seyrettim; kara kara görünen kuşların daireler çizip gaklamalarını, rüzgârın ağaç dallarını ve çamların en tepelerini havaya kaldırmasını seyrettim. Gölün soğuduğunu hissettim ve ölü yaprakların kokusunu duydum.

Daha sonra, olayın ardından, Bapçi bizi arabaya attı, eve doğru yola koyulduk. Direksiyonun arkasında, hâlâ gömleksiz olarak oturuyordu. Sırtı ve hatta yüzü çizik içindeydi, bazıları derin, kırmızı çizgilerdi ve derisi yarılmıştı, bazısı daha şimdiden kabuk tutmaya başlamış, bazısı hâlâ taze kanla parlar durumdaydı ve benim de her tarafım çizik doluy-

du; çünkü Annecik paniklemiş, kayıp bizden koparken bana tırnaklarını geçirip tepeme çıkmıştı. Daha sonra Bapçi ona, "Başka nasıl öğreneceğini sanıyorsun?" demişti.

Ve neredeyse beni boğacak olan Annecik, çığlıklar atıp bağırarak tırnaklarını bana geçirmiş olan, şimdiye kadar gördüğüm en çılgın ve vahşi halindeki Annecik o kadar delicesine kızgındı ki öne, babamın yanına Manny'yi geçirmiş, kendisi arka koltukta ortaya oturmuş, kollarını bize dolamıştı; Annecik Bapçi'nin sorusuna, araba hızlanırken bana doğru eğilip kapıyı açarak cevap verdi. Aşağı baktım ve omzum çakıldan bir derinliğe doğru düşerken, altımda, hızla geçen, bulanık asfaltı gördüm. Annecik kapıyı açarak bekledi ve sordu: "Ne? Ona uçmayı öğretmemi ister misin? Ona uçmayı öğreteyim mi?"

Sonra babamın yolun kenarına yanaşıp Annecik'i sakinleştirmesi gerekti. Biz üç oğlan dışarı fırlayıp yol kenarına gittik, pipilerimizi çıkarıp hendeğin içine işedik.

"Sahi, sana gerçekten böyle tırnaklarını mı geçirdi?" diye sordu Manny.

"Kafama tırmanmaya kalkıştı."

"Nasıl bir..." diye başladı ama sözünü bitirmedi. Joel'den iki yaş, benden ise üç yaş daha büyüktü. Onun yargısını, cümlesinin ikinci kısmını duymak için bekledik ama sadece yerden bir taş alıp olabildiğince uzaklara fırlattı.

Arabanın içinden sesleri, tartışmaları geliyordu. Annecik'in sürekli "Beni bırak. Beni bırak" dediğini duyduk, kocaman karavanların yanımızdan geçmesini, arabayı ve altımızdaki toprağı sarsmalarını izledik.

Derken Manny güldü, "Vay canına, seni arabadan atacağını sandım" dedi.

Joel de güldü; dedi ki, "Vay canına, *uçacağını* sandım."

En sonunda arabaya döndüğümüzde, Annecik yine öne oturmuştu ve Bapçi tek eli Annecik'in boynunun arkasına do-

lanmış vaziyette arabayı kullanıyordu. Bapçi, sessizce oturup evde bizi bekleyen yataklarımızı düşünmeye başladığımız o mükemmel anı kolladı, ve sonra başını yana çevirip tepeden tırnağa merak içinde ve dostça sordu: "İlk uçma dersini nasıl buldun?" Bütün araba kahkahaya boğuldu.

Ama olay zihnimde dönüp dolaşıp durdu; gece olup yatağa yatınca, kafam bu olayla meşgul olduğundan uyuyamadım. Bapçi nasıl elimizden kayıp gitmişti, biz tepinip çırpınırken nasıl bize bakadurmuştu, Annecik'in pençesinden nasıl kurtulmam gerekiyordu, nasıl kendimi bırakıp aşağı, aşağı kaymıştım ve gözlerimi açtığımda orada neler keşfetmiştim: Bulanık bir karanlık, bir yeraltı dünyası, dehşet. Debelenerek yolumu yönümü şaşırmış bir halde uzun süre batmıştım ve derken birden yüzüyordum; bacaklarımı savuruyor, çok önceleri Bapçi'nin bana gösterdiği şekilde kollarımı yayıyor, ışığa doğru yükseliyor, havaya doğru patlıyordum, sonra, o ilk nefes, havayı ta ciğerlerimin dibine kadar çekişim ve kafamı kaldırıp gökyüzüne baktığımda, göğü hiç bu kadar kubbeli, bu kadar ışıltılı ve muhteşem görmemiş oluşum. Annecik'in-babamın seslerindeki endişe, Annecik'in bir kez daha Bapçi'ye tutunması, ve her ikisinin birden ismimi bağırmaları. Aniden ortaya çıkan bu birbirine dolanmış kütleye doğru yüzdüm ve işte, yeryüzünün tam o noktasında benim varlığımdan başka hiçbir şey yoktu arzulanan. Beni gördüklerine hiçbir zaman bu kadar memnun olmamışlardı, yüzüme hiçbir zaman bu kadar keskin, derin bir şekilde, bu kadar umutlu bakmamışlardı, adım dudaklarından hiçbir zaman bu kadar yumuşak çıkmamıştı.

Annecik'in nasıl gözyaşlarına boğulduğunu ve Bapçi'nin sanki çılgın bir bilim adamının yaratısı karşısında duyduğu hayranlığı haykırırcasına bağırarak kutladığını hatırladım:

"Yaşıyor!"

"Yaşıyor!"

"Yaşıyor!"

Biz doğru dürüst

Biz üç kardeşken, üçümüz beraberken, bir kadın yaptık. Birbirimizin sırtına çıktık ve Annecik'in uzun, kışlık paltosuna sarıldık. En altta, bacak olarak Manny vardı, Joel mide olmuştu, ve ben de en hafif olduğumdan kadının kafasıydım. Takılıp düşmemek için bir merdiven kullandık, ama Manny'nin dizleri, bizim ağırlığımız karşısında bel verdi, bu yüzden yere yatıp bu şekilde dizilmek zorunda kaldık; destek alamayan düşmüş bir kadındık, dümdüz yere serilmiş çaresiz bir kadın.

Üç kardeşken biz, üç silahşorduk.

"Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için!" diye bağırır, birbirimizi çatallarla bıçaklardık.

Canavarlardık biz; Frankenstein, Frankenstein'ın karısı, Frankenstein'ın çocuğu. Bıçak ve lastik bantlardan sapanlar yaptık, arabaların altına girip beyaz kadınlara çakıl taşları fırlattık. Çorbamızı içen Goldilocks'tan intikam alan Üç Ayı olduk.

Üç, Tanrı'nın büyülü sayısıdır.

Biz, Tanrı'nın büyüsünün ta kendisiydik.

Manny Baba idi, Joel Oğul, ben de Kutsal Ruh. Baba Oğul'u basketbol direğine bağlar, sopayla kamçılarken Oğul sorardı, "Neden Bapçi, neden?"

Peki, Kutsal Ruh? Kutsal Ruh'un yeni oyunu bekleyerek oralarda dolaşıp seyretmesi gerekirdi, hem orada, hem değil..

Biz üçümüz beraberken, hep bir ağızdan konuşurduk, tek bir ses halinde, mağara dilimizi.

Annecik en sonunda kapıda göründüğünde, "Biz aç" derdik Annecik'e.

Aşağı ip salıp, dağ inişi gerçekleştirmeden önce Bapçi bizi damda yakaladığında, "Biz, hırsız" demiştik. Bapçi bizi damdan indirip Manny'yi pataklamaya başlayınca, ben Joel'e fısıldadım: "Biz korku" ve Joel çenesiyle kemerini çözmekte olan Bapçi'yi işaret ederek fısıltıyla cevap verdi, "biz bok yemek."

Üçümüz birlikteyken birbirimizin gözüne parmaklarımızı sokar, birbirimizin altından iskemleyi çekerdik. *The Stooges* bir üçlüydü, *Chipmunks* da öyle.[1] Burnumuzu sıkıp sincapların Noel şarkısını söylüyorduk. İnsan piramidini mükemmelleştirdik; diz çökerek yapılan tembel işi olanını değil, ayakta durarak birbirinin sırtına çıkılanı. Sırayla dünya şampiyonu oluyor, birimiz diğerlerinin omzuna çıkıp etrafa öpücükler yollayarak, yumruklarımızı kaldırarak dolaşıyorduk. Köprüyü geçmeye çalışan Üç İnatçı Keçi'ydik, köprü altlarında yaşayan trollerdik. Ama cinselliği öğrendikten sonra, Annecik bizi halının üstüne oturtup, ansiklopedinin "Üreme Sistemi" sayfasını açtıktan, penislerin, vajinaların enine kesitlerini gösterip birbirlerine nasıl geçtiklerini açıkladıktan, bütün bunlardan sonra, yeni bir oyun oynamaya başladık. Annecik çocukken ona cinselliği açıklayan olmamış; okuldaki rahibeler de, kendi annesi de. İşte böylece, Bapçi'ye, "Bu şekilde hamile kalabilir miyim?" diye sorduğunda, Bapçi onu aldatmış. Gülmüş ve sormuş, "Bu şekilde mi?" Sonra da Manny olmuş, kalbi saatli bomba gibi atarak Annecik'in midesinin üstünde büyümüş (Annecik'in sözleri, *kalbi saatli bomba gibi atarak*), ve o henüz on dört yaşında, Bapçi de on altı yaşındaymış, her ikisi de dokuzuncu sınıftalarmış ve ikisi de okulu terk etmişler. Annecik Bapçi'yi doğru olan neyse onu yapma-

1. *The Stooges*: Bir müzik grubu. *Chipmunks*: *Alvin ve Sincaplar* filmindeki sincaplar.

ya, yani bir otobüse bindirip Teksas'a gitmeye ve orada evlenmeye ikna etmiş. Bize, o sırada göbeğinin sekiz aylık şiş olduğunu anlattı ve Bapçi koyu derili ve Afro saçlıymış. Her ikisi de Brooklynli, çocuk suratlı ve iki farklı ırktan olduğundan, insanların göstereceği en kibar davranış bile suratlarına bakakalmak oluyormuş ve dünya kibar olmayan insanlarla dolu. Ama ille de Teksas'a gitmek zorundaymışlar, diye anlattı Annecik, zira New York'ta evlenmek için yaşları tutmuyormuş. Neyse, sonra evlenmişler, sonra Joel gelmiş, sonra da ben gelmişim. Üçümüz de Annecik daha yirmi yaşına basmadan doğmuşuz ("daha yirmime basmadan" diye tekrar etti Annecik, bu sanki bize bir şey ifade ediyormuş gibi). Bütün bunları öğrendikten sonra artık Üç İnatçı Keçi olmadık, köprü trolleri de olmadık.

Ondan sonra trollerin keçileri cinsel olarak kandırdıkları yeni bir oyun oynamaya başladık; bebekler de bizdik; yarı keçi, trol.

Evin epey uzağına, çarşıya kadar yürüyorduk. Betonun üstüne demir atıyor, bir avuç bozuk para uzatarak, yabancılardan bizim için trol nesneleri almalarını istiyorduk, –sigara, bira veya viski– ama hiçbiri almıyordu. Bize ya defolmamızı söylüyorlardı ya da şöyle şeyler: "Viski mi? Canına yandığımın, siz bebesiniz yahu!"

Hamile bir kadın paytak paytak yaklaşınca, Manny zıplayıp yerinden kalktı, parmağıyla işaret ederek "Hey, bayan, orda bomba mı var?" diye bağırdı.

Lastik pabuçlarımızı betona vura vura ulur gibi güldük. Joel bozuk paraları havaya attı; paralar şangır şungur üstümüze yağdı. Gülmeye başladık, "Bomba ha! Tanrım! Bir bomba!"

Bayan yürüyüp gitmedi; başını kaldırdı, merakla ve avuç içleriyle yavaş yavaş göbeğini sıvazlayarak sakinleşmemizi bekledi ve "*Bu mu? Bu bir bebek. Bu benim bebeğim*" dedi.

Yaşlı gözleri kapkaraydı, orada hiç korku yoktu, tiksinti yoktu, acıma yoktu; apaçıktı, bu hanım bizi sindiriyordu.

Bize "Ayağa kalkın" deyince, dediğini yaptık. "Buraya gelin" deyince de.

Biraz dizlerini büktü ve tek tek bileklerimizden tutup ellerimizi karnına koydu.

"Biraz bekliceksiniz" dedi ama çok beklememiz gerekmedi.

"Şu işe bak!" dedi Joel. "Dışarı çıkmaya çalışıyor!"

"Babası var mı?"

"Bütün bebeklerin babası olur."

"Seni kandırdı mı?"

"Nasıl, yani?"

"Sen on dört yaşında mısın?"

"On dört mü? Aman Tanrım, değilim."

"Acıyor mu?"

"Biraz. Dışarı çıkarırlarken baya acicak."

"Vajinan acicak."

"Doğru dürüst davranmayı bilmez misiniz siz?"

Hepimiz lastik pabuçlarımıza baktık. Manny yerdeki bozuk paraları toplayıp bayanın eline sıkıştırdı.

"Al" dedi, "bunu bebeğine ver. Ona bunun bizden olduğunu söyle."

"Biz kim?"

"Biz üçümüz."

"Biz üç kardeş."

"Biz Üç Silahşorlar."

"Biz kandırıcılar."

Elinde tuttuğu küçük servetimizi avucunun içinde şangırdatan bayanın yanından ayrıldıktan sonra koşarak eve gittik; Annecik'i divanın üstüne yatırdık, eteğini kaldırıp göbeğine öpücükler kondurduk ve gaz çıkarır gibi sesler çıkaracak şekilde hava üfledik. Şimdi o kadar ince ve sıkıydı ki karnı, bize yer yoktu. Sorduk: "Biz, acıtmak seni?" Bir zaman-

lar orada yaşadığımızı biliyorduk artık, Annecik'in karnında, üçümüz bir araya gelmeden önce, üç kardeş olmadan önce.

Annecik mi? Hiç soru sormadı, yalnızca direnmedi, kendisini çekip sırtüstü yatırmamıza gülerek izin verdi; hiç direnç göstermedi; Annecik, kollarını yukarı kaldırarak, teslim olma halini aldı; hiç direnmedi.

Lina

Bapçi bir süre yok oldu; Annecik işe gitmemeye, yemek yememeye, bize yemek pişirmemeye, sigara izmaritlerini tuvalete atıp sifonu çekmemeye, bunun yerine izmaritleri boş şişelerin, çay fincanlarının içine doldurmaya başladı; ıslak sigara izmaritleri mutfak musluğunu tıkıyordu. Yatağında uyumayı bırakıp divana geçti, ya da bazen kafasını bir koluna dayayıp diğer kolu yer muşambasına doğru sallanarak, mutfak masasına. Buradayken, sigara izmaritlerinden küçük öbekler, boşalmış sigara paketleri, kül yığınları oluşuyordu etrafında.

Evde parmaklarımızın ucunda dolaşıyorduk. Tuzlu krakerin üstüne krem peynir sürüp yiyor veya sıvıyağda sıfır numara makarna pişirip üstüne hazır rendelenmiş peynir koyuyorduk. Buzdolabının arka kısımlarındaki yiyecekleri, çoktan unutulmuş şeyleri yiyorduk, kehribarın içinde kalmış da çıkamayan böcekler gibi, içinde kabukların dolaştığı Harry ve David marka portakal reçellerini. Hazır dolma içiyle pilavı soya sosu veya ketçapla karıştırıp yiyorduk.

Annecik'in ustabaşı Lina ne olduğunu anlamak için telefon etti.

"Şu ana kadar birbiri ardına altı vardiya etti gelmediği" dedi, "neler oluyor orada?"

Etrafında makineler çangırdıyor, şakırdıyordu. Banttan aşağı inen şişelerin kulak tırmalayıcı şangırtısı geliyordu.

"Ne demek istiyorsunuz?" diye sordum.

"Sesini yükselt tatlım" diye haykırdı. "Bulunduğum yerde cehennemden bile fazla gürültü var."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Yani, demek istiyorum ki, burası gürültülü! Seni zar zor duyuyorum. Allah kahretsin! Galiba gelip kendi gözlerimle görmem gerekiyor." Ses kesildi, çevir sesini bekledim, sonra da öteki sesi, telefonu kapatmayı unuttunuz anlamına gelen sesi.

Lina dosdoğru bira fabrikasından geldi, üstünde hâlâ beyaz laboratuvar gömleği vardı. Güvenlik gözlükleri kafasının üstüne itilmişti. Çin'de doğmuş; uzun boylu ve yapılıydı, gözlerinin altından bisiklet gidonu gibi fırlamış elmacıkkemikleri çıkıktı.

"Sen kocamansın" dedik. "Sen buraya sığmazsın. Kafan tavana vurur."

Kapıyı yüzüne kapatmaya çalıştık ama sağlam kaslarıyla dayanıp açtı, bacaklarından birini kaldırıp çizmelerini işaret etti.

"Bunlar olmayınca daha kısayım."

Bir yandan, Çin'deki bir bölgede kadınların nasıl kendisi gibi irikıyım olduğunu anlatırken, paltosunu çıkardı, "Cadillac gibi" dedi ve kocaman ellerini, irilik ima eden bir hareketle gövdesinin her iki yanına açarak güldü. Kahverengi bir kesekâğıdını elimize tutuşturarak eğilip çizmelerinin bağlarını çözmeye koyuldu ve dedi ki: "Şimdilik açmayın, masanın üstüne bırakın ve nerede saklanıyorsa, bana annenizi bulup getirin."

"Uyuyor" diye homurdandı Manny. Kesekâğıdının içindeki yiyecekleri mutfağa götürme zahmetinde bulunmadık. İçindekileri oturma odası halısının üstüne boşaltıp, dilimlenmiş ekmek ve peynire daldık. Avuçlayarak ağzımızı dolduruyor, sütü karton kutudan içiyor ve nispet yapmak için her üçümüz de Lina'nın gözlerinin içine bakıyorduk.

"Boğulacaksınız" diye uyardı bizi, "dikkat etmezseniz."

"*Yoldaş!*" diye haykırdı bizim üstümüzden atlayarak, ve Annecik koşa koşa geldi, kendini Lina'nın kocaman kollarına atarak yüzünü Lina'nın ipek gibi siyah saçlarına gömüp ağlamaya başladı.

Lina bir süre öylece durdu, sonra iş önlüğünün cebine elini atıp kâğıt bir mendil çıkardı, Annecik'in yüzünü ellerinin arasına alıp silmeye başladı ve saç tutamlarını Annecik'in kulaklarının arkasına attı. Biz onların yarım metre uzağında, yere eğilmiş vaziyetteydik ve Lina orada durup Annecik'in yüzünü gözünü düzelttikçe, bizim de yiyeceklere olan ilgimiz azaldı. Sonra Lina Annecik'i öpmeye başladı, Annecik'in yüzünü küçük, yumuşak öpücüklerle doldurdu, hatta burnunu ve kaşlarını bile. Sonra dudaklarını Annecik'in dudaklarına koyup öylece durdu; yumuşak ve hareketsiz, ve kimse, ne ben, ne Annecik, ne Joel ne de Manny, hiç kimse, tek bir kelime etti. Söylenecek bir söz yoktu.

Öteki çekirgeler

Yaşlı Adam'ın bahçesine girdik, ne bulduysak yemeye başladık. Yaşlı Adam'ın bahçesi yüksek bir çitle çevriliydi; kendisi de bizim bisikletlerimizin gidemeyeceği kadar engebeli ve derin izlerle yarılmış bir toprak yolun sonundaydı ama ağır ağır ilerledik, çiti açıp bahçeye girdik ve keyfe daldık. Meyvelerin tadına baktık, üstlerine basıp çiğnedik, talan ettik ve başımızı kaldırdığımızda gördük ki Yaşlı Adam verandasından bize bakıyor, yalnızca bakıyor.

"Hayvanlar" diye dişlerinin arasından tısladı. Sanki tükürecek gibiydi.

"Çekirgeler."

Onun önünde utanç duyduk. Çok yaşlıydı.

"Sizin bahçe mi bura?" diye sordu Manny. Joel'in elinden bir domates kaydı, düştü, sonra Joel ağzını bileğinin tersiyle sildi.

Yaşlı Adam verandanın gölgeliğini açtı ve merdivenlerden inerek bize doğru yürüdü. Dizlerinin üzerine, toprağa çöktü ve kırılmış dalları elledi. Yarısı yenmiş bir salatalığı eline aldı, üstündeki toprağı silkeledi, sonra cebinden çıkardığı çakıyı şak diye açtı ve ısırılmış yerleri oyup çıkardı. Köklerinden çekip çıkardığımız bitkiler tekrar toprağın içine itildi. Ellerinin ve dizlerinin üzerinde, kaskatı bir şekilde emekliyordu, biz de yukarıdan ona bakıyorduk.

Yaşlı Adam kurtarılmış sebze parçalarını bizim ellerimi-

ze tutuşturdu, sonra bizi çoban gibi güderek verandasına götürdü. Sebze parçalarını açılıp kapanan bir masanın üstüne attık.

"Çekirge nedir?" diye sordu Joel.

"Çekirge sürüsünün geride bıraktıklarını azman çekirgeler yemiş; azman çekirgelerin geride bıraktıklarını genç çekirgeler yemiş; genç çekirgelerin geride bıraktıklarını da..." Yaşlı Adam duraksadı ve gözlerini kısıp hepimize tek tek baktı: "öteki çekirgeler yemiş."

Sonra bize işgalciler, yağmacılar, leş kargaları, şeytanın yeryüzündeki ordusu, dedi.

Yaşlı Adam ağzını yaya yaya, sesi bir inip bir çıkarak konuşuyordu; ortaya çıktı ki, Missouri aksanıymış. Kullandığı sözcüklerin yarısını anlamadık ama çekirgeler, çekirge tehdidi ve olasılığı hayal gücümüzü zaptetti ve Yaşlı Adam'a tekrar tekrar, anlayıncaya kadar, çekirgeleri anlattırdık. Hatta ona çekirgelerin resmini bile çizdirdik, sayfanın neredeyse en tepesine yapılmış bir sürü siyah mürekkep darbesi, biraz gökyüzü, sonra tekrar birbiri üzerine yapılmış daha çok daha çok mürekkep darbesi, ta ki sayfa kapkara olana kadar.

"Çekirgeler olduğunu" dedi, "siz de görürsünüz, yavaş yavaş, görürsünüz."

Bütün bunlar verandada oldu; bizi evinin verandasından daha ileriye davet etmedi, ama gitmemizi de istemedi. Akşamüstü olmuştu, güneş batmış, alacakaranlık etrafı sarmış, akşam inmişti; yaz sonu havası çabuk serinliyordu ama üşütmüyordu. Veranda gölgelikle örtülmüştü; gölgelikteki delikler, boşluğu kapatmak ve sivrisineklerin girmesini engellemek için kumaş parçalarıyla yamanmıştı ama sivrisinekler yine yollarını buluyorlardı. Yaşlı Adam onlara kan emiciler diyordu.

Açılıp kapanan masanın etrafında oturup kan emicileri masanın üstünde veya birbirimizin kollarının veya bacakla-

rının açıkta kalan yerlerinde pat diye vurup öldürüyorduk. Oyuna çevirdik işi, birbirimize vurup gülüyorduk, ama bir kan emici Yaşlı Adam'a konarsa, vurmuyor, şaplak atmıyor, parmaklarımızla, onun kuru cildini sıvazlıyorduk. Bir keresinde bir kan emici Yaşlı Adam'ın ensesine konup ısırmaya yeltenirken durup üfledim ve Yaşlı Adam bana göz kırpıp kaburgalarıma bir dirsek attı.

"Kan emicinin ısırığına karşı en iyi ilaç işte böyle bir haç işareti yapmaktır" dedi ve başparmağının tırnağıyla koluma minik bir haç işareti yaptı. "Bu şekilde zehri yarıp kaşıntıyı dindirirsin."

Yaşlı Adam, çökme çukurları, mağaralarla dolu, yerden göğe doğru uzayan geriye doğru bir aydınlatmanın kullanıldığı, Missouri eyaletindeki Ozarks adlı yerden geliyormuş.

Yaşlı Adam bize kaçak olduğumuzu söyledi. Bize türlü adlar yakıştırdı, serseri, kaçak, firari, sığınmacı, punk, apartman çocuğu, piç. Manny bizim evden kaçtığımızı, artık eve gitmeyeceğimizi söyledi ona, Joel de annemizin öldüğünü, zaten çağıracak kimsemizin de olmadığını ekledi. Adam çok yaşlıydı ve zaten birini çağırmak veya bir şey yapmakla uğraşacak hali yoktu. Bize, ayrıca, baldan damlalar, bebeler, günahsızlar, acıların çocukları, Allah'ın sevgili kulları şeklinde de hitap etti. Sözcükleri birbirine ekliyor, çoğu zaman da kendi kendine konuşuyordu, bir yandan da masanın üstündeki sebzeleri daha küçük parçalara bölüyordu; aslında yaptığı şuydu: Bizim için salata.

Ayağa kalktı, içeri girip bir kâse, tabaklar ve çatallar getirdi. Çok yavaş hareket ediyordu.

"Yaşlı Adam fena değil" dedi Manny.

"Harbi öyle" dedi Joel.

Joel, köşeye dayanmış tırmıklar, kürekler ve süpürgeler arasında bir de beyzbol sopası fark etti.

"Bu ne arıyor burada?"

Oraları kurcalayıp sopayı çıkardı ama top ortada yoktu. Gerilip top atar gibi yaptı, avurtlarını şişirdi, topu fırlattığını farz ettiği sırada ağzındaki havayı boşalttı.

"Annemin öldüğüne dair yalanları kes" dedi Manny Joel'e. "Böyle boklar yeme, iyi değil."

Hava o kadar kararmıştı ki, verandanın ışığı, önümüzdeki bahçeyi görmemizi engelliyordu. Annecik hâlâ kendini dağıtmış bir vaziyetteydi, gözleri hâlâ donuk donuk bakıyordu ama ölmüş değildi. Hatta bira fabrikasına tekrar gitmeye bile başlamıştı. Şimdi oradaydı, çalışıyordu. Bapçi hâlâ ortalıklarda yoktu. Manny onun başka bir kadına takılmış olduğunu söyledi.

Joel bir kere daha atış yapar gibi gerildi, sonra tezahürat yapan kalabalıkların taklidini yaptı. Çok geçmeden, karanlıkta, bisikletlerimizi elimize alıp, hiç sokak lambasının olmadığı o toprak yoldan eve kadar yürümemiz gerekecekti.

"Duydun mu beni?"

"Sen her şeyi biliyorum sanıyorsun" dedi Joel, sopanın ucunu Manny'nin burnunun dibine sokarak. Manny sinirlendi, gerildi ve Joel gülümsedi. "Ama aslında bi bok bildiğin yok."

"Bok bilmiyorum" dedi Manny; bu sözleri eder etmez de sopa savruldu ve Manny'nin kafasına yandan vurdu. Sonra ikisi de yerdeydiler; en berbat şekilde dövüşüyorlardı; köpekleme, derdi Bapçi; dişlerle ve tırmıklayarak, baştan aşağı sümük ve kan.

Durmaları için haykırdım, sadece bunu yaptım, o tek sözcüğü durmadan haykırdım, *durun, durun, durun*. Babamıza aynı sözcüğü fısıldayan Annecik'i hatırladım, *dur, dur, dur*. Manny burnundaki sümüğü boğazına çekti, koca bir balgamı Joel'in yüzüne fırlattı; sümük, aşağı kaydı, yumurta sarısı gibi.

"Hayvanlar" dedi Yaşlı Adam, "*hayvanlar.*"

Sonra Manny ve Joel sahiden de durdular. Nefes nefese durup üstlerini başlarını düzeltmeye başladılar. Yaşlı adam evinin kapısının eşiğinde durup bize verandasından defolmamızı emretti, o karanlığın içine. Hava böceklerin vızıltılarıyla doluydu. Ay yoktu. Anlaşılan tüm geceler arasında en ürkütücü olanlar, yaz geceleriymiş.

Hâlâ daha pek çok soru vardı, Tanrı hakkında, çekirgeler hakkında, Ozarks hakkında, yaşlanmak ve ölüm hakkında. Yaşlı Adam çanaklarımızı elinde tutuyordu; biz onun gözüne bakamadığımız için boş çanaklara bakıyorduk. Öyle sessizce, öyle dikkatle bakıyorduk ki çanaklara, geri dönüp çanakları evin içinde bir yere koydu.

"Haydi" dedi, "defolun."

Milyon tane soru. Mesela nasıl oluyor da hayvanlar karanlıktan korkmuyor? Özellikle tavşanlar, küçük kuşlar gibi minik olanlar ve gün içinde bile ürkek olanlar; peki bunlar gece için ne düşünüyorlar? Gece hakkındaki anlayışları ne? Ağaçlar, çalılar ve tavşan kovukları hep dinleyen dinleyen kulaklarla ve hiçbir zaman kapanmaya cesaret edemeyen gözlerle mi dolu?

Ya öteki çekirgeler? Onlara ne olmuş ki, neden en son onlar geliyor ve onlara yiyecek ne kalmış oluyor?

Konuş benimle

Mutfak masasının başına oturmuştuk, aç, sabırsız ve patırtıcıydık. Kafamızı geriye, ense kökümüze doğru atıp karnımızı tutuyorduk. Her gece açlıktan ölürdük. Annecik parmağının ucunu emiyordu; çorba konservesinin tırtıklı ağzı parmağını kesmişti. Telefon çaldı, Annecik şöyle bir döndü ve parmağının ucunu ağzından çıkardı.

"Babanız bu" dedi ama telefona cevap vermedi, sadece kutudaki çorbayı tencerenin içine aktardı ve tekrar parmağını emmeye devam etti.

Sızıldanmayı bırakıp birbirimize ve çalmakta olan telefona baktık; bu yeni bir oyundu. Dirseklerimizi masaya dayadık, yüzümüzü avuçlarımızın arasına alıp Annecik'in sırtını izlemeye başladık, onun sessizliğini kopyalayarak, yeni bir hareketini bekleyerek... Ama bize ne baktı, ne de bir açıklama yaptı; yalnızca çorbayı karıştırmaya devam etti. Çorba kabarıp fokurdamaya başladığında telefon çaldı, Annecik sıcak sıvıyı üç çanağa bölüştürüp çenelerimizin altına doğru sürerken telefon çalıyordu. Çenelerimizi ve burunlarımızı çıkan buhara doğru uzatıp sıcak havayı tatmak için dilimizi çıkardığımızda telefon hâlâ çalıyordu. Haftalardır babamızdan haber almamıştık.

Annecik bir kraker kutusunun kapağını yırtarak açtı, krakerleri tabağa döktükten sonra tabağı masanın ortasına doğru sürüp şöyle dedi: "Ne var? Yiyin."

İskemlesini yan çevirerek o da bize katıldı. İş botlarının bağlarını çözdü, çoraplarını sıyırıp ayaklarını sıvazladı. Telefon, Annecik'in başının hemen arkasından ve üstünden doğru çalıyordu. Bapçi'nin nerede olduğunu biliyordu, onun bu acelesinin gizini biliyordu ama bize söylemeyecekti. Ayağını sıvazlaması kötüye alametti ama daha da kötüsü biraz daha yemek istediğimiz zaman bize gülümsemesiydi.

"Bu kadar" dedi, yamuk gülüşüyle gülümseyip ojeli ayak tırnaklarına bakarken. "Yemeğin hepsi bu."

Parmaklarımızı boş çanaklarımızın ağzında dolaştırarak, başparmaklarımızı kraker tabağına bastırıp kırıntıları yalayarak, telefonun tekdüze sesinin getirdiği trans haliyle uyuşup sesin tekrarlanmasıyla hareket yeteneğimizi kaybetmiş olarak, sesi dikkatle dinleyip hiç susmamasını dileyerek kırk beş dakika kadar daha masa başında oturduk. Babamız bir yerlerde, bir telefonun başında, bir telefon kulübesindeydi ya da birinin yatağının kenarına oturmuştu, ya sarhoştu ya da değildi, orası ya sıcaktı ya da soğuk, ve o ya yalnızdı ya da başkaları da vardı, ama her bir telefon zili onu eve getiriyordu, tam yanımıza. Telefon zilinin tonu da değişiyordu, umutsuzdan suçlayıcıya dönüyor, sonra hüzünlü ve yavaşça çalıyor, sonra bir yürek çarpıntısı oluyor, sonra da ebediyet... Hep çalmıştı, hep de çalacaktı. Sonrasında ise kulak tırmalayıcı bir panik ziline dönüştü.

Annecik iskemlesinden kalktı, ahizeyi kaldırıp tek bir hızlı hareketle tekrar yerine koydu. Bir an hiçbir şey olmadı, belki de baştan sona bir dakika boyunca, kulaklarımızın ve sıkılmış kaslarımızın gevşemesine yetecek bir süre boyunca, uzun süredir kuşkulandığımız bir şeyi hatırlamamıza ve tam olarak fark etmemize yetecek bir süre boyunca: Sessizlik bağışlanma demektir ve sessizlik mutluluğa en yaklaşabileceğimiz noktadır. Ama sonra tekrar başladı telefon zili ve devam etti.

"Peki ya kalp krizi geçiriyorsa?" diye sordu Manny.

"Ne kalbi?" dedi Annecik.

"Açacağım" dedi Manny ve Annecik, tek bir an tereddüt etmeden Manny'nin çanağını alıp muşamba zemine atarak parçaladı.

Telefon hâlâ çalıyordu.

Annecik bize gitmemizi söyledi, Manny de gidip kendini yatak odamıza kilitledi, bu durumda Joel ile ben merdiven altına doğru yöneldik; burada Joel ile ikimiz, bakkal dondurması saplarının uçlarını sivrilterek savaşa hazırlandık. Merdiven altında ayak sesleri daha büyürdü, sesler boğuk gelirdi, telefon sesi ise hiç olmazdı.

Bapçi en sonunda eve döndü ve fırtına estirdiler, üstümüzdeki katta patırdayarak, birbirlerini kovalayarak, mobilyaları yere devirerek. Çığlıkları ve küfürleri bize kadar ulaşıyordu ama sözcük olarak değil, hafif, küt tempolar olarak. İkisinden biri sonunda arabaya bindi ve gitti, sonra hiçbir şey, süpürgenin hafifçe yere dokunması hariç sessizlik.

Merdiven altında daha da gerilere büzüldük. Briketten yapılma duvarın dibine doğru, gidebildiğimiz kadar gittik. Yığınla kalıntı bulduk, buruşuk, suni deriyle karışık tığ işi bir cüzdan, kırık bir daktilo ve eski, sarı telefonumuz. Joel numaraları çevirdi.

"Zırrr, zırrr" dedi.

Ben de kulağıma başparmağımı, ağzıma da serçeparmağımı götürerek,

"Alo?" dedim.

"Hanım, nasıl oluyor da ben telefon ettiğimde cevap vermiyorsun?"

"Çünkü sesin çok çirkin çıkıyor!" dedim ve gülmekten kırıldık.

Telefonu kaptım ve Joel'i aradım.

"N'aaber?"

"Kadın, şu anda seninle konuşan kocandır, kendine gelsen iyi olur."

"Ne istiyorsun benden?"

Elimdeki ahizeye bakakaldım: Söyleyecek bir şey bulamıyordum, onun için telefonu Joel aldı ve bu sefer o beni aradı.

"Alo?"

"*Digame*, hanım" dedi. "Konuş benimle."

"Seni özleyip duruyorum işteyken, o geri zekâlı saatler boyunca, seni hakkaten çok özlüyorum."

"Biliyorum hanım, biliyorum."

İkimiz de telefonu kapadık; artık gülmüyorduk, birbirimize de bakmıyorduk ama gülümsüyorduk. Biraz sonra Joel beni aradı.

"Alo?"

"Ben iş buldum!"

"*İş* mi buldun?"

"Buldum ya, güzelim, artık her şey çok iyi olacak, harika olacak."

İkimiz de telefonu kapadık, ama bu sefer ben Joel'i hemen aradım.

"Özür dilerim."

"Yok, güzelim" dedi Joel. "Ben özür dilerim."

Joel beni bir daha aradığında sesimi çok kışkırtıcı bir tona ayarladım.

"Bana bak, yavru" dedim.

"Sen bana bak" dedi Joel ve ikimiz de yüzümüz kızararak telefonu kapadık.

Ben Joel'i aradım.

"Alo?"

"Naap'caz şimdi?"

"Ne demek, 'Naap'caz şimdi?'"

"Bu hep böyle mi gidecek?"

"Yok, güzelim, bu hep böyle gitmeyecek."

"O zaman, ne yapcaz?"

"Eh, ne gerekiyorsa onu yapcaz, herhalde" dedi Joel.

Kimmiş gibi davrandığını bilemedim.

"Ne gerekiyor?"

"Henüz bilmiyorum." Ahizenin ucundaki teli okla yaya benzeterek gerdi ve sonra oku fırlattı.

Gelsen iyi olur

Bapçi geri döndü ya, her dakika beşimiz bir arada olalım istiyordu. Bizi mutfağa soktu; soğan ve kişniş otu doğrayalım diye ellerimize büyük bıçaklar tutuşturdu. Kendisi de bir yandan fasulye ayıklayıp pilav yaparken Annecik de onunla muhabbet ediyor, havayı kokluyor ve bize göz kırpıyordu.

Akşam yemeğinden sonra hepimizi banyo küvetine soktu, köpürtme falan yok, sadece iki karış gri renkli su ve çıplak popolarımız, dizlerimiz ve dirseklerimiz ve üç küçük pipi. Bapçi bizi sabunlu bir bezle sert sert sabunladı. Tırnaklarını saç derimize geçirerek saçımızı yıkadı ve kıvır kıvır kıvrandığımız için, eğer gözümüze şampuan kaçarsa, bunun bizim hatamız olduğunu söyledi. Küçük köpük parçalarını kürdanların ve plastik süt kapaklarından adaların etrafında yüzdürerek motorlu tekne sesleri çıkardık; bizi sıkı sıkıya yakaladığı zaman cesur olmaya, hiç bozuntuya vermemeye çalıştık.

Annecik musluğun üzerine eğilmiş, aynaya bakıyor, parlak aletlerle kaşlarını alıp kirpiklerini kıvırıyordu. Yüzünü çevirip babama bakmadan, gözlerini bile kırpmadan, "Yumuşak davran" dedi.

Her ikisinin de belden üstü çıplaktı; Annecik'in üstünde ten rengi bir sutyen, bir de kalın pamuklu iş pantolonu vardı, Bapçi ise bizi yıkamak için gömleğini çıkarmıştı. Her şeyi gördük: Bizim tenimizin nasıl Annecik'inden daha koyu ama Bapçi'ninkinden daha açık olduğunu, Annecik'in nasıl ufak tefek ve çevik olduğunu, kaburgalarının nasıl göğüslerinin

altından aşağı doğru yumuşacık uzandığını, Bapçi'nin nasıl kaslı olduğunu, kollarının alt kısmındaki kaslarını ve tendonlarını, ellerinin üstündeki damarları, göğsüne yayılmış dolaşık tüyleri... Hayvana benziyordu babamız, kanlıcanlı ve içgüdüseldi; omuzları iri ve kavisliydi; bizim hepimizin, hatta Annecik'in bile o omuzlara oturmuşluğu, orada yarışa katılmışlığı vardı. Annecik'in, kuş boynuna benzeyen minik boynundan aşağı iniveren, ucu kırpılmış gibi duran omuzları vardı. 1.60 cm ya vardı ya yoktu; Manny'nin bile kaldırabileceği kadar hafifti. Bapçi onun kırılgan olduğunu söylerken bazen ona karşı davranışlarımızda özel dikkat göstermemizi, bazen de bir tarafının kolayca kırılıvereceğini kastederdi.

Bapçi işemeye koyuldu; biz de onun iri, etli pipisini gördük, oradaki derinin koyuluğunu ve keskin kokulu sidiğin kuvvetli ve gür sesli akışını izledik. Annecik de gözlerini aynadan ayırdı, onun da Bapçi'yi seyrettiğini gördük. Babam fermuarını çekti ve Annecik'in arkasında durdu, sonra ellerini Annecik'in sutyeninden içeri kaydırdı ve et öbekleri dışarı fırlayıp onun parmaklarının arasında yayıldı. Bu bizim içimizi gıcıkladı, çünkü Bapçi'yi bir yandan itse bile, Annecik'in de içi gıcıklanmıştı. Birbirleriyle oynuyorlardı ve kimse banyodan çıkmak istemiyordu, kimse dövüşmek veya su sıçratmak ya da o anı bozmak istemiyordu.

Bapçi duvara dayandı ve Annecik'in üstünü başını düzeltip toparlamasını seyretti; sırıttı ve homurdandı. Biz onun Annecik'i seyretmesini seyrettik, onun açlığını inceledik; o da bizim gördüğümüzü ve anladığımızı anladı. Bize göz kırptı; Annecik'in onu mutlu ettiğini bilmemizi istiyordu.

"Aslan karım" dedi, Annecik'in poposuna bir şaplak atarak. "Var mı onun gibisi?"

"Zatürree olacak çocuklar" dedi Annecik, bunun üstüne babam bizi küvetin içinden birer birer toplayıp klozet kapağının üzerine dikip havluyla kuruladı. Ayak bileklerimizden

yakalayıp ayaklarımızın altını kuruladı; biz de dengemizi bulabilmek için onun omzuna dayanmak veya kafasındaki kıvırcık kara saçlardan bir tutama yapışmak zorunda kaldık. Havluyu ayak parmaklarımızın arasında, kalçalarımızın yarığında, koltuk altlarımızda dolaştırıp bizi gıdıkladı ama öyle bir surat takınıyordu ki sanki böyle gıdıklanacak ne var anlamıyor gibiydi. Başımızı o kadar uzun süre kuruladı ki sonunda kafamız acımaya, başımız dönmeye başladı.

Bapçi birimizi kurulamadan önce, her seferinde bizim elimizin içini kendi elinin içine dayıyordu. Joel ile Manny'ye bir şey söylemedi ama benim elimi biraz daha uzun tuttu, başını sallayarak yakından baktı.

"Büyüdün" dedi. Ben de muzaffer bir tavırla gülümseyip sırtımı dikleştirdim, omuzlarımı genişlettim.

Annecik'le Bapçi bizim bedenlerimiz, ne kadar çabuk değiştiğimiz hakkında konuşmaya başladılar; bizim yerimizi almaları için biraz daha oğlan çocuğu yapmaları gerektiğini söyleyip şakalaştılar. Biz onları seyrettik; birbirlerinin gözünün içine bakıyor, şakalaşıyor, gülüşüyorlardı; sözleri sıcak ve yumuşaktı ve biz de onların konuşmalarındaki yumuşaklığa sığınıp sokulduk. Hep beraber banyodaydık o an ve iyi olmayan hiçbir şey yoktu. Kardeşlerim ve ben temiz ve toktuk; büyümekten de korkmuyorduk.

Üstümüzdeki havlularla içi boş küvete tırmandık tekrar; ve annemiz babamız fark etmemiş gibi davrandılar. Onların farkında değillermiş gibi davranmalarını fark ettik ve bu bize sonsuz mutluluk verdi. Duş perdesini kapatıp büyümüş, coşkulu gözlerle birbirimize bakarak sarıldık.

"Hop, dur bakalım" dedi Bapçi şaşırmış gibi yaparak, "oğlanlar nereye kayboldu?"

Kıkırdamamızı bastırmak için yumruklarımızı yanaklarımıza bastırdık.

"Hay, Allah" dedi Annecik. "Birden yok oldular."

Birbirimize daha sıkı sarılıp küçüldük. Dizlerimiz heyecandan kasıldı. Bizi bulacaklardı. Belki perdeyi aniden çekerek ve "bulduk!" diye bağırarak bizi korkutacaklardı. Belki de bizi kucaklayıp alacaklar, gıdıklayacaklardı; belki kurnazca yaklaşacak, küvetin ucunda durup perdenin üstünden gizlice bakacaklar, bizim onları fark etmemizi bekleyeceklerdi. Belki dinozorlar gibi kükreyeceklerdi; belki bizi ham-hum yutacaklardı. Belki Bapçi bir koltuğunun altına Joel'i, ötekine Manny'yi sıkıştıracaktı, Annecik de beni yakalayacak, savurup bir daire çizdirecekti, ama ne olursa olsun, bizi, kardeşlerimi ve beni, birbirimize sarılmış bulacaklardı; bizi yakalayacaklar, kaldıracaklar ve sahipleneceklerdi.

Ama bizi aramadılar; bunun yerine birbirlerini buldular. Onların öpüşmelerini, yumuşak küçük iniltilerini dinledik; biraz sonra dizlerimizin üstüne çöküp duş perdesinin alt kısmını kaldırarak onları dikizledik. Annecik, sırtı aynaya dönük, musluğa dayanmıştı, bacakları Bapçi'nin beline dolanmıştı. Parmaklarını babamın sırtında bir aşağı bir yukarı sürüklüyordu. Elleri küçücük ve hafifti, ojeli tırnaklarını babamın derisine batırarak, sırtındaki engebeleri izliyordu.

Bapçi'nin elleri, Annecik'in minik bedeni üstünde kocaman duruyordu. Annecik'in kalçalarını kavramış, onu kendine ve ileriye doğru oynatıyordu, düzenli olarak ve fark ettirmeden. Elleri Annecik'in kalçalarını, batak kumuymuş gibi içine gömülecek kadar sıkı tutuyordu; Annecik'in suratına baktığımda, yüzü sanki acı çekiyormuş gibiydi, ama korkmuş görünmüyordu, sanki istediği bu acıymış gibiydi.

Her şeyi gördük: Bapçi'nin kot pantolonunun, cüzdanını sakladığı yerinin solmuş olduğunu, Annecik'in gözlerini kapadığını ama Bapçi'nin gözlerinin açık olduğunu, babamın ısırdığını, her ikisinin de birbirlerini sıkıca kavradıklarını, Annecik'in ayak bileklerinin birbirine düğümlendiğini ve ayak parmaklarının ileri doğru uzadığını. Annecik'in ba-

cakları babamı sıkıyor ve bırakıyordu; Bapçi Annecik'i geriye doğru yatırıyordu, öyle ki Annecik'in sırtı, aynadaki yansımasının tenine değiyordu, tıpkı bir zamanlar gördüğüm, Siyamlı ikizlerin resmi gibi. Lavabonun musluğu Annecik'in kuyruksokumuna batıyordu, mutlaka bu canını yakıyor olmalıydı, bütün her şey canını yakıyor olmalıydı, çünkü Bapçi çok daha cüsseli ve ağırdı; Annecik'e karşı haşin davranıyordu, tıpkı bize karşı davrandığı gibi. Gördük ki, babamı sevmek Annecik'in canını yakan bir şeydi, herhalde.

Bapçi Annecik'i iyice geriye yatırdı, Annecik'in saçları karışıyor, aynada bir eşini daha üreterek ikileşiyordu. Bapçi sanki elma ısırır gibi Annecik'in boynunu ısırdı, Annecik başını döndürürken bizi fark etti. Gülümsedi. Bapçi'yi kendinden uzaklaştırdı ve onun başını da bize doğru çevirince o da bizi fark etti.

"Siz yok oldunuz sanmıştım" dedi Bapçi.

"Bizi aramanız gerekiyordu" dedi Manny.

"Galiba daha iyi bir şey buldum da" dedi Bapçi. Annecik onun göğsüne bir şaplak attı ve ona piç kurusu dedi. Kendini babamdan kurtardı, üstünü başını düzeltip saçlarını yatıştırdı. Bapçi tekrar Annecik'in boynunu öpmeye kalktı, ama Annecik kıvrılarak kendini kurtardı.

"Çizmelerimi dolaptan getirsene" dedi. "Lütfen kocacığım, geç kaldım."

İçimizi çektik, popomuzun üstüne oturduk, ama Bapçi odadan çıkar çıkmaz Annecik ışığı söndürdü, küvetin içine girip bizim yanımıza geldi ve arkasından perdeleri çekti. İçerisi zifiri karanlıktı; Annecik'i bile seçemiyorduk ama bize doladığı kollarını hissediyorduk, saçı da çıplak omuzlarımı gıdıklıyordu.

"Ona gösteririz" dedi Annecik ve Annecik'i o zaman şiddetle sevdik.

Babamın merdivenleri tırmandığını duyduk. Üstüne atla-

maya hazırlandık. Sonra eli kapının kolunu kavradı, duraksadı, ve bir an sanki bizim ne yaptığımızı tahmin etmiş gibi geldi bize ama içeri girip ışığı yaktı; biz perdenin arkasından fırladık, onun üstüne hücum ederek hole sürükleyip yere yatırdık. Annecik göğsüne oturdu, biz de her yanını gıdıkladık. Babam boğazından, gürültüyle gülüyor, bacaklarını savuruyor, "Yapmayın! Yapmayın! Yapmayın!" diyordu. Boğazından gıcırtılı sesler çıkana, gözlerinden yaşlar gelene kadar güldü, güldü ama bu durumda bile böğrüne parmaklarımızla dalmaya, ayaklarının altını gıdıklamaya devam ettik. Hepimiz çıkarabildiğimiz kadar büyük bir gürültü çıkararak gülüyorduk ama hiçbirimiz Bapçi kadar yüksek bir tona ulaşamadık.

"Yapmayın! Yapmayın! Yapmayın!" diye bağırıyordu hâlâ, kahkahalarla gülerek. "Nefes alamıyorum!"

"Tamam" dedi Annecik, "bu kadar yeter."

Ama bu kadarı yetmiyordu. Havlularımız kaymış, çıplak bedenlerimizde kan hızla dolaşıyor, ellerimiz enerjiyle titriyordu, canlanmıştık ve bu kadarı yetmiyordu; daha fazlasını istiyorduk. Annecik'i de gıdıklayıp dürtmeye başladık ve Annecik Bapçi'nin göğsüne yumuldu, başını ellerinin arasına gömdü, babam da kollarını onun etrafına doladı.

Sonra Manny Annecik'in sırtına sertçe vurdu. Manny'nin elinin ayasının Annecik'in teninde çıkardığı ses o kadar doyurucu idi ki.

"Gelip bizi bulmanız gerekiyordu" dedi.

Joel ile ben donduk kaldık. Bir olay çıkmasını bekliyorduk, Bapçi'nin bir tepki göstermesini, Manny'yi tehdit etmesini, ona vurmasını, falan. Korkmuş kediler gibi kamburumuzu çıkarmış, hazır öylece duruyorduk. Manny Annecik'e tekrar vurdu, ve yine bir şey olmadı. Sessizlik. Annecik sadece her iki elini babamın bileklerine doğru hareket ettirdi. Saçı her ikisinin de başını örtmüştü; anladık ki bunu yapabilirdik, buna izin vardı ve bundan asla söz edilmeyecekti.

Joel Bapçi'nin baldırına vurabildiği kadar güçlü bir tekme savurdu.

"Yaa" dedi, "bizi bulmanız gerekiyordu."

Ben de onlara katıldım, Bapçi'ye tekme atıyor ama Annecik'e tokat vuruyordum; duygusuzduk, acımasızdık ve kendimizi mükemmel hissediyorduk. Sonra üçümüz birden tokat atmaya, tekme savurmaya başladık. Tek kelime etmediler, hatta hareket bile etmediler; çıkan tek ses, deri, darbe ve nefes sesiydi; sonra bizim karşı çıkışımız, *neden gelip bizi bulmuyorsunuz, neden yapmanız gereken şeyi yapmıyorsunuz da gelip bizi bulmuyorsunuz, neden yapmıyorsunuz, çünkü siz kötüsünüz, kötüsünüz, kötüsünüz, kötüsünüz, kötüsünüz, neden doğruyu yapmıyorsunuz, neden doğruyu yapamıyorsunuz, sizden nefret ediyoruz, gelip bizi bulsanıza, sizden nefret ediyoruz, herkes sizden nefret ediyor, gelip bizi bulsanız iyi olur bir daha, bir daha gelip bizi bulsanız iyi olur.*

Vurduk ve vurmaya devam ettik: Neysek o olmamıza izin verilmişti, korku dolu ve intikamcı hayvancıklar, ihtiyacımız olan şeye pençemizi geçirmiştik.

Gece nöbeti

Bapçi bir gece iş buldu ve Annecik zaten hâlâ bira fabrikasında gece vardiyasında çalıştığından ve burada küçük çocukları saklayacak yer olmadığından, hafta içi geceleri Bapçi ile birlikte işe gidiyor, ATM makinelerinin önünde, yerde uyuyorduk. Bapçi güvenlik elemanıydı, gece nöbetçisi.

Bir gece, uyku tulumumun içinde kıvrılmış, ter içinde uyandım. Uyku tulumunu tekmeleyip açtım ve aşağıya, kardeşlerime baktım. Camdan giren ışığın etkisiyle yüzleri turuncuya boyanmıştı. Bapçi'nin, sandalyesini arkaya kaykıltarak, yere doğru uzayan, gevşemiş ellerinde hem bir sigara hem de bir bira şişesi tutarak oturup küçük bir monitörden televizyon seyrettiği masaya doğru yürüdüm.

Bapçi'ye eve gitmemize az mı kaldığını sordum.

Bapçi bildik köpek hırlamasını yaptı, dişlerini gıcırdattı, ama yine de şişesini masanın üstüne koyup beni kucağına çekti. Başımı onun göğsüne dayadım, o da elini ense kökümden kuyruksokumuma kadar omurgalarımın üstünde bir aşağı bir yukarı gezdirip durdu.

"Ben yatakta uyumayı seviyorum" dedim.

"Ben de" dedi Bapçi, "ben de."

Kucağından, pencerenin dışını görebiliyordum. Yarım metre ileride, yandaki binanın tuğla duvarı üstünde, tek bir turuncu ampul, tel örgü bir muhafazanın içine kapatılmış duruyordu.

"O ışık neden bir kafesin içinde?" diye sordum.

"Kuşları neden kafese kapatırsan, bu da aynı sebepten" dedi Bapçi.

"Ne demek o?"

"Uçup gitmesin diye."

"Kafesi açabilir misin?"

"Sence?"

Kısa bir süre sonra Bapçi masanın üstündeki televizyonu kapadı.

"Galiba seni ses uyandırdı" diye kulağımın dibinde fısıldadı, ben de onaylayarak başımı salladım. Göğsündeki kasların, kasların altındaki kalbinin hareketini hissedebiliyordum. Uyumuşum.

Tekrar uyandığımda hâlâ Bapçi'nin kollarındaydım ama beni uyandırmak için sallıyor, yere koyuyor ve "Boku yedik. Boku yedik. Boku yedik" diyordu.

Manny ile Joel'in uyudukları yere doğru atladı, onları ayağının ucuyla dürttü.

"Kalkın" dedi. "Acele."

Abilerim inlediler, diğer tarafa dönmeye çalıştılar.

"Çabuk toparlanın" diye haykırdı Bapçi. "Geç kaldık!"

Onlar daha tam ayağa bile dikilmeden Bapçi yere diz çökmüş, yatakları topluyor, öyle delicesine çekiştiriyordu ki Joel'in ayağı takıldı, arkası üstü düştü. Biz gülerek üstüne atladık ama Bapçi Manny'nin yüzüne bir şaplak attı; Manny ciyakladı; ondan sonra biz de sustuk.

"Kardeşlerini dışarı, arabaya götür ve örtülerin altına girin; ben gelinceye kadar da çıkmayın." Manny'yi kolundan tutmuş ileri geri sallıyordu. "*Entiendes?*"[2]

Dışarı çıktığımızda Bapçi'nin yerine geçecek olan gündüzcü adam gelmişti. Bapçi'den belki biraz daha uzun ve beyazdı. Plastik köpükten fincanının içine doğru üfledi, fincan için-

2. Anlıyor musunuz?

deki buharı ona geri püskürttü. Adam biz üçümüzü görünce üflemeyi bıraktı; fincanı kaldırımı binanın dar bahçesinden ayıran alçak duvarın üstüne koydu.

Soğuk ve meraklı bakışları soldan sağa, sağdan sola her birimize, battaniye yığınlarımıza, hatta küçük lastik çizmelerimize bile değdi. Kimse konuşmadı; yalnızca Manny, yanağını battaniyeyle örtmek için biraz kımıldadı. Sonra Bapçi içeriden gelip büyüyü bozdu, merdivenlerde bizi itekleyip öne geçti, adama elini uzatıp tek bir kez kuvvetlice sıktı ve yüksek sesle dosdoğru yüzüne doğru "Günaydın, dedi.

"Bunlar senin mi?"

"Hanım öyle olduğunu söyleyip duruyor."

Adam elini kalçasına doğru indirdi. Kaşlarını çattı.

"Eh, en azından sizler babanızın sadece yarısı kadar çirkinsiniz."

Bizler babamızın yarısı kadar çirkin, yarısı kadar siyah, yarısı kadar çılgındık. Yetişkinler hep bize doğru eğilip mutlaka şunu annemizden, bunu babamızdan almış olmamız gerektiğini açıklayıp dururlardı. Üçümüz de gözlerimizi adamın kafasının üstüne, hâlâ orada dikilip durmakta olan Bapçi'ye dikmiştik. Bapçi'nin bize doğru fırlattığı alevli bakışı yorumlamak imkânsızdı ama ciddiydi, o kadar ciddiydi ki.

"Bütün bunlar ne?" diye sordu adam, uyku tulumumun ucunu çekiştirerek.

Yanımda duran Joel'e baktım; Joel de Manny'ye baktı.

"Hele bir bak" dedi Bapçi. "Senle ben bir konuşsak."

"Babanız sizi yerde mi yatırıyor?"

"Senle ben bir konuşsak dedim."

Adam kazık gibi dikildi.

"Konuşsak mı?"

Bapçi elini cebine attı, arabanın anahtarlarını çıkarıp Manny'nin elindeki yığının üstüne koydu. "Kardeşlerini arabaya yerleştir" dedi yavaşça, "ve yere bir şey düşürmeyin."

Sonra adama dönerek dedi ki Bapçi, "Ne yani? Çocuklarımla konuşuyorsun da benimle konuşmuyor musun?"

Arabaya girince, ön tarafa tıkıştık. Ön koltuğa diz çöktük, kontrol paneline dirseklerimizi dayayıp yüzlerimizi ellerimizin içine aldık. Parmaklarımızın arasından, Bapçi'nin ve diğer adamın sigara içip ileri geri ellerini oynatarak konuştukları merdiven basamaklarını dikizlemeye koyulduk. Bapçi parmağını adama veya arabadaki bizlere, ya da havaya doğru uzatıyor, adam ise çoğunlukla avuçlarının içi dışa dönük vaziyette göğsünün üstünde tutuyor ve kendinden uzağa doğru havayı itiyordu. Ağızlarından buhar ve sigara dumanı çıkıyordu ve kahve fincanı hiç dokunulmadan duvarın üstünde duruyordu.

"Nesine bahse girersiniz, Bapçi herifi tepeleyecek?" dedi Manny.

"Şu adama bakın" dedi Joel. "Bu adam kavga falan istemiyor."

"Uyuyakaldı" dedim.

"Kim?"

"Bapçi. Uyuyakaldı."

Joel ile Manny daha iyi yer kapabilmek için birbirlerini dirseklemeyi bıraktılar, Bapçi'yi daha yakından izlemeye başladılar.

"O zaman kabahat bizde değil yani?" diye sordu Joel.

"Birazı" dedi Manny. "Birazı her zaman bizimdir."

Bapçi adamın kahve fincanına doğru yürüdü; fincanı sanki binanın arsasından dışarı uçurmak istercesine bir şaplak attı. Kahverengi sıvının kavis çizerek savrulduğunu, kaldırıma saçıldığını izledik. Adam gözlerini kısarak Bapçi'ye baktı, başını salladı ve ona arkasını dönerek binaya girdi.

Bapçi arabanın kapısını açtığında, Manny ve Joel acele arka koltuğa geçmiş, emniyet kemerlerini bağlamışlardı bile; görünmez olmaya çalışıyorlardı ama Bapçi koltuğunda geri döndü, Manny'nin saçına yapıştı ve "Anahtarlar!" dedi.

Manny anahtarları verdi.

"Ben harekete geçince, siz de harekete geçeceksiniz, anlaşıldı mı?"

Kimse bir şey söylemedi.

Bapçi Manny'yi bırakıp bana döndü, çenemi yakaladı ve parmaklarını yanaklarıma geçirdi. "Anlaşıldı mı?"

"Evet, efendim."

Sessizce eve doğru yola koyulduk. Hepimiz, camlarımızdaki buğu üzerinde parmaklarımızı dolaştırıyorduk. Eve yaklaşınca, Manny sorma cesaretini gösterdi: "Kovulacak mısın?"

Bapçi güldü; tek, hızlı, acı, havlama şeklinde bir gülüş.

Manny bir kez daha denedi.

"O adam sana ne dedi ki?"

"Sence?"

Bapçi tavanı yumrukladı. Çıkan ses dikkatimizi keskinleştirdi ve daha kötüsüne hazırlandık, ama gerisi gelmedi.

"Ya, hep böyle söylüyor: 'Sence?'" dedi Manny fazlaca yüksek, alaycı bir sesle, ama Bapçi duymamış gibiydi; arabayı sürmeye devam etti.

"Haa ya" dedim. "Dün akşam da böyle söylemişti. Lamba hakkında."

"Ne lambası?"

"Pencerenin dışındaki lambayı saran kafes hakkında. Kafesi açabilir misin diye sordum, 'Sence?' dedi."

Joel ellerinden birini koltuğunun altına sokmuş, diğeriyle çenesini çimdikleyerek, gerçek bir düşünür gibi sözümü tarttı. "*Sen* ne düşünüyorsun, peki?" diye sordu.

"Konu o değil" dedi Manny.

"Kesin açabilirdi" dedi Joel ikimize hitap ederek. Ön koltuğun arkalığını yakalayarak öne doğru eğildi ve Bapçi'ye, "O lambanın kafesini kesin açabilirdin, değil mi?"

"Tabii açardı" dedi Manny bize katılarak. "Kimse sana açamaz demiyor ki, Bapçi. Kimse *bunu* söylemiyor."

Bapçi tuhaf, hırıltılı sesler çıkarıp yutkundu. Avuç içiyle kumanda paneline bir şaplak attı, sonra yumruklarını sıkıp panele güçlü yumruklar vurmaya başladı, ama ağır tempolu ve düzenli, sanki bir çivi çakıyormuş gibi. Sonunda, daha çok, yalnızca kendi işittiği bir müziğe davulla tempo tutar gibi, üç vuruşlu bir tempo tutturdu. Burnundaki sümüğü ve gözündeki yaşları sildi ama tempolu vuruşlara devam etti. Dum. Dum. Dum.

"Ağlıyor mu?" diye fısıldadı Joel.

"Ne, yumruğuyla mı?"

Pek ağlamaya benzemiyordu, başka bir şeye benziyordu, ağlamaktan daha acıtıcı bir şeye, daha kalıcı ve devamlı bir şeye, ama hiçbirimiz hiçbir zaman onu ağlarken görmemiştik, onun için kesin olarak bilemezdik. Bapçi de bu konuda tek söz etmedi, sadece kilometreler boyunca dum, dum, dum. Artık durur diye düşündüğümüzde de durmadı; konuşur, çığlık atar veya küfreder diye düşündüğümüzde de hiç ses çıkarmadı. Nefes alışı biraz sakinledi ama yaş ve sümük gelmeye devam etti, hem de hırıltılar ve yutkunmayla.

İlk başlarda bize epeyce tekinsiz gelen darbeler olağanlaştı; bir süre sonra Joel babamla aynı tempoyu yakalayarak kendi yumruğuyla cama vurmaya başladı.

Dum. Dum. Dum.

Sonra cama tempolu tempolu vuran Manny oldu. Bapçi hiç arkasına dönmedi ya da bizim varlığımızı kabullenen herhangi bir şey yapmadı; vurmasına devam etti, o zaman ben de arka koltuğun ortasındaki, sert plastikten yapılma kol dayama yerine vurmaya başladım ve sanki birlikte bir şeyler inşa ediyor gibi olduk, bir kabile, dördümüz birlikte, biz dört öfkeli ve terelelli güm-güm delisi, hep beraber.

Sokağımızın köşesini dönünce, üç kelimelik zikrimizi yumruklu tempomuza uygun bir şekilde tekrar etmeye başladık.

"Artık İş Yok!" dedi Manny.

"Yerde Yatmak Yok!" dedim ben de.

"Yok Artık! Kahve Fincanı!" diye haykırdı Joel ve hepimiz makaraları koyuverdik; Bapçi bile küçük, şaşkın bir kahkaha attı.

Arka koltuğun üstünde yuvarlanıyor, bacaklarımıza vurup tempoyla "Yok Artık Kahve Fincanı" diye bağırmaya çalışıyor ama o kadar gülüyorduk ki ağzımızı açtığımızda boğulur gibi oluyorduk. Derken Manny, "Yeter, yeter. Dayanamayacağım daha fazla. Gözlerimden yaş geliyor" dedi.

Joel buna cevap olarak, pencereye vurarak tempo tutmaya başladı: "Artık Ağlamak Yok! Artık Ağlamak Yok!"

Sokağın sonuna ve bizim bahçenin içine girinceye kadar tempolu haykırdık, ön basamaklardan çıkarken de, eve girince de. Annecik eve gelmiş, uyumak için soyunmuştu ve şimdi iç çamaşırlarıyla yatak odasının kapısına gelmiş, gözlerini ovuşturuyor, ne halt ettiğimizi soruyordu; biz de zikrimize devam edip duvarlara vurduk, Bapçi'nin oturup ellerini yüzüne kapattığı divanın önünde duran sehpaya vurduk. "Yok! Artık Ağlamak! Yok Artık Ağlamak!"

Annecik gürültüyü aşarak haykırmaya çalışıyordu; durmadan ne halt ettiğimizi soruyor, Bapçi'ye adıyla sesleniyor, yanına oturarak, elinin tersini onun alnına koyarak neler olup bittiğini anlatmasını istiyordu. Sonra bize "Yalnızca yorulmuş, yorgun sadece" dedi ve babama bakarak "Sadece yorgunsun, değil mi canım?" diye sordu.

Bapçi avuç içlerini gözlerinin üstünden çekmedi; o şekilde konuştu.

"Bundan hiçbir zaman kurtulamayacağız" dedi. "Hiçbir zaman."

Kiminle konuştuğunu bilmiyorduk ama sustuk. Tempolu vuruşlarımız, masanın üstüne parmakla yumuşak vuruşlara dönüştü; hâlâ zikrimiz devam ediyordu ama sesimiz neredeyse fısıltı halinde çıkıyordu ve artık zevki kaçmıştı.

"Kurtulmaktan mı söz ediyorsun?" diye sordu Annecik.

"Hiç kimse" dedi Bapçi. "Kurtulamayacağız. Onlar da kurtulamayacak. Hiç kimse bundan kurtulamayacak." Başını kaldırdı ve kolunu önünde salladı. "*Bundan*."

Sonunda tamamen sustuk.

Annecik ayağa kalkıp babamın uzattığı eli yakaladı ve ikisinin arasında kalan boşluğa doğru indirdi.

"Sakın" dedi, hiç bilmediğimiz kararlı bir sesle, "Sakın buna cüret etme."

İçine sıçtığımın kamyoneti

Bapçi araba satıcısına gitti; biz üçümüz de, bütün öğleden sonrayı ön bahçedeki çimenliği mesken tutup hindiba çiçeklerini saplarından koparıp, kollarımız boyunca aşağı kadar altın rengi çizgiler çekerek ve onun gelişini bekleyerek geçirdik.

Eski arabamız bir gece önce, Annecik'i işine bıraktıktan sonra eve dönerken çökmüştü. Çevreyolunun tam ortasında, yağmurun altında, motor stop etti. Bapçi direksiyona yumruklar vurmuş, önce İngilizce, sonra da İspanyolca bela okumuş, sonra da önüne düşen başını ellerinin arasına almış, uzun bir süre hiçbir şey söylemeden yumruklarıyla gözlerini ovuşturup derin derin solumuştu. Bir süre sonra etrafta bir şeyler aranmış, ve arabanın zemininde bazı plastik alışveriş torbaları bulmuştu. Plastik torbaları kafalarımıza bağladı ve çok dikkatlice dışarı çıktık; banketin üzerinden yokuş aşağı inerken traktörlerin çektiği römorkların sıçrattığı sulardan sırılsıklam olduk; ta ki bir kadın arabasını durdurup bizi arabasına alana kadar.

Kadının arabasına binince ve Bapçi kadına birkaç defa teşekkür ettikten sonra, koltuğunda arkaya doğru döndü ve bize "Yarın. Yarın araba satıcısına gideceğim ve kendimize yeni bir araba alacağız" dedi.

Biz ona inanmadık ama kadın inandı; çok harika bir fikir olduğunu düşündü, boynunu uzatıp, bizim yüzümüzdeki ifadeyi görmek için dikiz aynasından bize baktı.

Ve sonra sabahleyin, Annecik kabul etti: *gerçekten* yeni bir araba alıyorduk, bugün.

Şimdi ön bahçedeydik, bekliyorduk, Manny plastik dürbününü almış, Joel de bir ağaca çıkmış, araba satıcısına kadar bütün yolu görebildiğini söyleyerek yalanlar atıyordu. Bir pikap kamyonet köşeyi döndü ve Manny fısıldadı, "Geliyor." Bunu o kadar yumuşak ve anlaşılır bir sesle söylemişti ki dalga geçmediğini anladık ve birbirimizin ceketinin kollarından çekerek, sendeleyerek, şapşalca, sokağın ilerisine doğru koştuk.

Bapçi geldiğimizi görünce, kutlamaya, tezahürat yapmaya ve haykırmaya başladı, ama camları kapalıydı ve bu yüzden söylediği hiçbir şeyi anlamıyorduk; sadece boynundaki damarların şişmesini ve ağzının kukla gibi açılıp kapanmasını izledik. Arabayı iyice yavaşlattı, camını indirdi, biz de arabayla yan yana koşmaya başladık.

"Eee, çocuklar" dedi, "ailenizin en yeni ferdiyle tanışın bakalım."

"Olamaz!" diye çığlıklar attık. Mahallenin çocuklarından bazıları da bize katıldı. Babamız, yüzünde gururlu bir gülümsemeyle ve arabanın içini görmeye çalışarak kötü eğitilmiş köpekler gibi zıplayıp duran çocuklar etrafını sarmış bir vaziyette, bir sümüklüböcek hızıyla arabayı eve doğru sürmeye devam ediyordu.

Bapçi arabayı stop ettirip kapıdan dışarı süzüldüğünde ve bahçedeki çakıltaşından araba yolunda yürümeye başladığında, en azından yarım düzine çocuk, kamyoneti incelemeye, arka kısımdaki yatak olan bölüme tırmanmaya, torpido gözünü açmaya, deri döşemeler üzerinde ellerini gezdirmeye başlamıştı bile.

Kamyonet kobalt mavisiydi; uzun, tek parça bir oturma yeri, sıska, yarım metre uzunluğunda yerden çıkma bir vites kolu vardı. Her şey gıcır gıcır yeniydi, lastiklerin kalın, siyah

kauçuğu ve tamponun parlak kromu da. Oturaklı yan aynalar filkulakları gibi çıkıntılıydı. Bizim sokakta yedi kamyonet daha vardı ve bizimki en acımasızıydı. Derhal, abilerim ve ben diğer çocuklara posta atmaya başladık. "Yağlı parmaklarınızı camlara sürmeyin" dedik. "Sadece biz üçümüz sürücü koltuğuna oturabiliriz."

Annecik verandaya çıktı. Yorgun ve bitkin görünüyordu. Gözleri kızarmış, dudakları kasılmış ve büzülmüştü. Bir elinde çizmelerini tutuyordu, sonra onları ellerinden bıraktı ve önüne düştüler, sonra merdivenin ilk basamağına oturdu.

"Eee, hanım?" diye sordu Bapçi.

"Kaç koltuğu var?" diye sordu Annecik, çizmenin tekini alıp bağlarını çekiştirirken.

"Bu bir kamyonet" diye mırıldandı Bapçi. "Koltuğu yok, tek bir oturma yeri var."

Annecik çizmesine gülümsedi acı acı; kafasını kaldırmadı, o çizmeden başka bir yere bakmadı. "Kaç tane emniyet kemeri var?"

Mahallenin çocukları kamyonetten aşağı inmeye, usulca sıvışmaya başladılar ve heyecan da onlarla birlikte, denizin medcezirle çekilmesi gibi sönmeye başladı.

"Neden böyle yapmak zorundasın hep?"

"Ben mi?" dedi Annecik, sonra da soruyu tekrarladı, "Ben mi? Ben mi? Ben mi?" Her *ben mi* bir öncekinden daha yüksek ve daha öfkeli çıkıyordu. "Kaç Allah'ın cezası çocuğun var senin? Kaç Allah'ın cezası çocuğun, ve bir karın ve kaç para kazanıyorsun? Kaç para alıyorsun her gün kıçının üstünde oturarak da bu arabayı ödeyeceksin? Daha aileni koruyacak emniyet kemeri bile olmayan bu Tanrı'nın cezası kamyoneti?" Bahçenin içindeki araba yoluna doğru tükürdü. "Bu içine sıçtığımın kamyonetini."

Bunu işitince Bapçi Annecik'e doğru bir adım gitti, başının yan tarafına bir tokat attı, ama Annecik babama, baba-

mın suratına haykırmaya devam ediyordu, "İçine sıçtığımın kamyoneti! İçine sıçtığımın kamyoneti!" Boynu ve yanakları kıpkırmızı olmuştu; gözyaşlarına boğulmuş, atkuyruğu şeklinde toplanmış saçları açılmış, Bapçi'nin göğsünü yumrukluyordu. Sonunda babam Annecik'in ağzını eliyle sıkıca kapatıp boşta kalan koluyla onu iyice kendisine çekti ve "Şşşş Hanım. Şşşş"dedi.

Bapçi'nin sıkı pençeleri altında Annecik debelendi, inledi, ta ki Bapçi "Tamam. Sen kazandın, buradayım, seni işitiyorum, sen kazandın" diyene kadar. Sonunda Annecik tükendi, Bapçi'ye direnmekten vazgeçti, ifadesi sakinleşti ve bir eliyle tokat yediği yeri ovuşturmaya başladı.

Abilerim ve ben hayal kırıklığı içinde bakıştık; kamyoneti istiyorduk.

"Eğer istemiyorsa" dedi Manny, "binmek zorunda değil."

Bapçi kısık gözlerle, bize doğru bir "karışmam ha" bakışı fırlattı.

"Kamyoneti yarın geri götürüyorum" diye ilan etti, gözlerinin içine bakabilmek için Annecik'i kendinden biraz uzakta tutarak. "İstersen Allah'ın cezası bir mini-araba alırım. Sana şişko bir hanım arabası alırım, bunu mu istiyorsun, şişko bir yaşlı hanım olmayı mı?"

Hepimiz güldük. Annecik bile gülümsedi.

"Ama bu gece kamyonet bizde, öyleyse binip gezelim, olur mu?" diye sordu. "Hiç unutamayacağımız bir gezinti olacak ve sonraları hep bir günlüğüne bir kamyonetimiz olduğu zamanı konuşacağız."

Annecik hemen kabul etmedi ama akşam yemeğinden sonra yatak odasına gitti ve kırmızı elbisesini giymiş, altın halka küpelerini takmış vaziyette dışarı çıktı. Abilerim ve ben garajdan plastik tabancalarımızı alıp kamyonetin arkasına sıçradık. Gidecek özel bir yerimiz yoktu, o yüzden, gecenin içinden geçerek öylece dolaştık, tereyağından kıl çeker gibi.

Mahalleyi dolaştık, sonra mahallenin dışına çıktık, arka sokakları, mısır tarlalarını geçtik, Annecik önde, Bapçi'ye yanaşmış, başı onun omuzunda, rüzgâr Annecik'in saçlarını her ikisinin başının etrafında üfürerek ve biz oğlanlar arkada zıplayarak, tabancalarımızla yukarıdaki yıldızları hedef alarak ve onları bir bir düşürerek.

Kazlar

Bapçi uykulu gözler, kıpkırmızı kulaklarla geldi ve Annecik'i mutfak tezgâhına yaslayıp üstüne abanmaya, öpmeye ve değişik yerlerini çimdiklemeye başladı; bira fabrikasına gitmek üzere evden çıkmakta olan Annecik "Dur, dur, dur" dedi.

Ama Bapçi durmadı; kollarını Annecik'in beline doladı ve yatak odasına doğru sürükledi. Annecik ayaklarını sürüdü, tezgâha, duvara, kapının doğramasına tutunmaya çalıştı ve bir yandan da sesini alçaltarak, derinleştirerek, "Dur, canım, ciddiyim" diyordu. "Dur." Bapçi Annecik'i kucaklayıp merdivenlerden sürüklerken onun öfkesine gülüyordu. Annecik merdivenin tırabzanına yapıştı, Bapçi onu arkadan itti, sonunda Annecik elini bıraktı. Bapçi Annecik'in yüzündeki ifadeyi göremiyordu ama biz görebiliyorduk. Gözleri öfkeli ve umutsuz, tutunacak bir şey aradı ve sadece bir an için aynı yalvaran gözlerle bize baktı; bize yardım isteyerek baktı ama biz onun erişemeyeceği bir uzaklıkta, öylece duruyor, seyrediyorduk. Sonra yüzü yassıldı ve biraz sakinleşti; hatta hüzünlü, yarım bir gülümseme bile gördük. Yüzünde ne görüyorduk? Hayal kırıklığı mı? Bağışlama mı? Tüm bunlar, Bapçi kapıyı tekmeyle arkasından kapatmadan önce, bir anda gelip geçti.

Biz oğlanlar yataklarımızdaki battaniyeleri çektik, divanın üstünden de yastıkları alıp televizyonun önünde kendimize bir yuva yaptık. Üst katta uyuyamazdık. Gözkapakla-

rımızın üstünde gezen mavi ışıkla, gecenin geç saatlerindeki reklamlardan gelen iniltilerin ve fısıltıların rüyalarımızı doldurmaya başlamasıyla uyuyakaldık.

En sonunda Annecik evden çıktı, gece vardiyasında çalıştı ve tekrar eve döndü. "Şu kamyonete doluşun ve bana soru sormayın. Bana soru sorulmayacak" diyerek bizi sarsıp uyandırdı.

Annecik arabadan şu kamyonet veya babanızın kamyoneti diye söz ediyordu. Bapçi kamyoneti söz verdiği şekilde geri götürmedi ve biz zaten götürmeyeceğini biliyorduk.

Merdivenli beyaz bir çardağın ve yarısı suyun içinde, ters yüzü yatırılmış kanoların olduğu bir parka gittik. Siyah lastikten oturma yerleri olan salıncaklar vardı; bunlar çoğu kırık vaziyette, zincirlerinin ucunda sallanarak yerdeki toztoprağa değen şeylerdi. Geniş ve bakımsız bir çimenlik bir eğimle sudan yola doğru ilerliyordu; bizim kamyonet de, yarısı çimenin, yarısı da güvenlik şeridinin üzerinde park etmiş duruyordu. Etrafta hiç çocuk yoktu; tüm çocuklar okuldaydı.

Kamyonetin içindeki yatakta bizim giysilerimizle sıkı sıkıya doldurulmuş çöp torbaları vardı. Beyaz plastik, gerilmekten süt gibi yarı saydam hale gelmiş, orası burası mektup, zarf veya resim köşelerinin deldiği yerlerde yırtılmıştı. Arabanın içinde Annecik vardı; oturma yerine uzanmış, parlak gün ışığını kesmek için koluyla gözlerini örtmüş, kestirmek istediğini söylemişti. Çimenlik baştan başa çiyle örtülmüştü ve güneş ışığını ışıklı noktalar halinde parçalara ayırıyordu, sanki milyonlarca bebek güneş, çimenlere tutunmuş gibiydi.

Biz üç kardeş, gözümüzü kamyonetten ayırmadan, parkın etrafında gezindik. Dikenli telden yapılmış çitin kenarında bir ağaç fidesi bulduk; ağacı, kırılıp gövdesinin dibine küçük parçalar halinde dökülene kadar eğdik. Kabuğun içindeki yeşil gövde nemli ve hüzünlüydü. Kardeşlerden ikisi diğerine karşı birleşti, sonra aniden biri yeni bir ittifak yapıp ye-

ni kardeşle alay etmeye, onu aralarına almamaya başladı, sonra bir başka ihanet, derken bir başkası. Sabah saatlerini ve öğleden sonraki ilk saatleri bu şekilde geçirdik, birbirimize meydan okumaktan, birbirimizi aşağılamaktan başka bir şey yapmadan, "Yok yaa?"larla, küfürlerle. Bunun arkasından ne gelebileceğini hiç konuşmadık, kabadayıydık biz ve cesurduk.

Tahterevallide Joel beni havada rehin aldı.

"Bırak" dedim.

"Kızım, seni ömür boyu bırakmicam" dedi Joel ama bir an sonra bıraktı. Tahterevalliden indi, beni güm diye yere çarptırdı. Kuyruksokumum sarsıldı, titredi ve patlamaya yeltendi. Ama ben "Bu sefer böyle yapmayacağına söz ver" diyerek yine tahterevalliye bindim.

Ve Joel söz verdi.

Bir kez daha.

Bir kez daha.

Böğürtlen çalılarının arasından geçerek nehir kenarından yürüdük. İleride, otoyolun nehrin üstünden geçtiği bir köprü vardı; biz de viyadüğe tırmanmaya karar verdik. Toprak gevşek ve dikti, tutunacak pek bir şey de yoktu ama tepeye kadar tırmandık; ben ortadaydım ve arkadan Joel itiyordu, tepeye varınca, önden de Manny çekti. Dört şeritli geniş yolun kenarından tek sıra köprünün ortasına kadar yürüdük, sonra yere oturup bacaklarımızı aşağı sallandırıp kollarımızı bariyerlere yasladık. Arabalar vızıltıyla ve homurtuyla geçerken ensemize çarpan havayı hissedebiliyorduk ve bir hanım, köprünün diğer tarafındaki otluk alana yanaşarak durdu, burasının küçük çocukların oturmasına uygun bir yer olmadığını haykırmaya başladı. Onu duymazdan geldik ama titreyerek bize doğru gelip bizi nereye gitmemiz gerekiyorsa oraya bırakmayı teklif etti. Ayaklarımıza bakarak kibarca reddettik ama bizi orada bırakmaya vicdanının el vermeyeceğini söyleyerek ıs-

rar etmeye devam etti; sonunda Manny ayağa kalkıp "Bana bak, orospu karı" dedi ve yolun kenarından kopmuş bir beton parçasını eline aldı. Derken Joel ve ben de "Orospu karıcık" diyerek yerde moloz, kalıntı ne bulduysak onunla Manny'yi izledik. Hanım, geri geri kamyonetine doğru gitti.

Parka geri döndükten ve Annecik'in kamyonette hâlâ uyumakta olduğunu gördükten sonra Joel sordu, "Biz burda ne halt ediyoruz ki?" Ama böyle yumuşak bir tonda sorulunca ve aslında çok saçma bir soru olduğundan, sorunun bilincine pek varamadık.

Bir kanoyu tepe üstü dikip bir ağaca bağladık, sonra da tırmanıp içine girdik. Suyun karaya vuruşunun çıkardığı hafif sesle ve öğlen üstünün yüzümüze vuran soluk güneşiyle uyuyakaldık. Daha sonra, kanonun cam elyafından yapılma dibine vurup çevremizdeki nehre lüp diye düşen krakerlerin sesiyle uyandık. Güneş gitmiş ve gökyüzü kana bulanmıştı. Kazlar yüzüyor ve sessizce suyun içindeki kraker parçalarını topluyorlardı. Bir banka oturmuş olan Annecik bize gülümsedi ve sonra yüksek sesle güldü.

"Sizi kaçırdılar sandım!" diye bağırdı, bir yandan da elini çantasına daldırıp daha çok kraker çıkarıyor, bize doğru atıyordu. Dirseklerimizi çırpıp vak vakladık, o da krakerleri bizim ağzımıza nişanlamaya çalıştı ama bizi beslemekte başarısızdı.

"İleri, marş!" dedi Annecik ve biz de arkasından onu izlerken o günle ilgili patırtı ediyor, söylediğimiz bütün acımasız sözleri ifşa ediyor, kim cam tarafına oturacak diye dalaşıyorduk. Annecik'in çantasının içine baktık; yarısına kadar kraker doluydu ve bunları nereden bulduğunu sorduk.

"Anneniz" dedi, "çok becerikli bir kadındır."

Anneniz sözünü işitmek epeyce tuhaftı ve bir süreliğine bizim başka bir Annemiz olduğunu ve bu annenin Annecik'e yardım ettiğini, çantasını krakerlerle doldurduğunu hayal ettim.

Kamyonete binince dördümüz de hiç hareket etmeden, krakerleri ağzımızda çatırdatarak kuru tıkaçlar haline getirip, ağzımız kuruduktan sonra bile boğazımızdan geçirmeye çalıştık. Bütün gün yediğimiz tek yiyecek buydu.

"İspanya" dedi Annecik, "Hep İspanya'ya gitmek istemişimdir. İspanya'ya gidebiliriz."

İspanya'ya arabayla gidilemeyeceğinden oldukça emindim ama yüzde yüz emin de olamazdım, bu yüzden Annecik boğa güreşlerinden, nasıl bütün çocukların bize benzediğinden, kahverengi kıvırcık saçları, güneş yanığı tenleri olduğundan, arnavutkaldırımı sokaklarından, nasıl pazarda sazdan sepetler içinde ekmek satabileceğimizden söz edince, her şeyin mümkün olduğunu düşündüm. Dinledik ve başka yapabileceklerimizi de ekleyerek bir yaşam kurduk.

Akşam oldu, herhangi bir yere gitmemiştik, arabanın tüm lambaları sönüktü ve karanlık aramızdaki mesafeyi derinleştiriyordu. Annecik ha bire İspanya'dan söz ediyordu; evimize alacağımız küçücük köpeğin adını da buldu. Köpeğin bizi okula kadar izleyeceğini, çünkü İspanya'da her yerde köpek olduğunu, köpeklerin insanların ayak bileklerine küçük ısırıklar kondurarak ekmek parçası dilendiklerini anlattı.

Sokakta, elektrik direkleri turuncu ışıklarıyla göz kırpıyordu. Dijital saatin yeşil sayıları canlandı. Arada bir, bir araba geçiyordu ama bir bütün olarak burası çok sessiz bir sokaktı, aniden çok karanlık bir sokak da olmuştu. Elektrik direkleri T biçimindeydi, palmiye ağaçlarına benziyorlardı ve yaydıkları daire şeklindeki ışık küçük yalnız adacıklar gibiydi.

Karanlık denizi Bapçi'nin hep söylediği bir şeyi hatırlattı bana, "Batmak, yüzmekten daha kolaydır." Bunu söylemeye bayılırdı.

Konuşma yavaşladı; her birimizin diğerlerinden uzaklaştığı boşluklar oluyordu; belki yiyecek düşünüyorduk ya da korkup korkmadığımızı saptamaya çalışıyorduk, ya da belki

Bapçi'yi düşünüyorduk. Annecik konuşmayı sürdürmeye çalıştı, tüm konuşmayı o götürmeye çalıştı –sessizlik ve açlık ve Bapçi düşüncesi– köşeye sıkışmıştı ve sözcükleri tükeniyordu.

"Hakikaten" diye sordu en sonunda, "ne yapsak ki?"

Bekledi.

"Eve gidebiliriz ama gitmek zorunda değiliz. Bir daha eve gitmemiz hiç gerekmiyor. Onu terk edebiliriz. Bunu yapabiliriz. Ama bana ne yapacağımızı söylemeniz gerek."

Kimse konuşmadı. Ben uzaktaki sesleri dinleyip ne olduklarını tahmin etmeye çalıştım, hayvan, uydu... En yakındaki sesler kolaydı, sözcükleri geveleyen Annecik boğazındaki hırıltı, abilerimin dikkatli dikkatli aldıkları nefes.

"Hey Allahım!" diye fısıldadı Annecik. "Bir şey söyleyin! Bu kolay mı sanıyorsunuz?"

"Bir şey" dedi Joel ve Manny uzanıp Joel'e bir yumruk attı.

Annecik kontak anahtarını çevirdi ve motor canlandı. Geldiğimiz yoldan geri döndük ve en sonunda, bahçedeki araba yoluna girdik; yine evdeydik. Bizi bu sefer ondan uzağa götüreceğini düşünerek dehşete düşmüş ama aynı zamanda da değişiklik olasılığı karşısında büyülenmiştik. Şimdi evimizi karşımızda görünce, hayal kırıklığı duyabilecek kadar kendimizi güvende hissedince, hayal kırıklığı hissettik. Abilerimin sessizliğindeki umutsuzluğu hissedebiliyordum; acaba Annecik de hissediyor mu diye merak ettim.

"Herhalde acıkmışsınızdır" dedi Annecik. Kendimizde ona cevap verme hakkını göremezdik; kendimizde aç olma hakkını göremezdik.

Başka tek kelime etmeden, Annecik arabadan indi, torbaları almak için arabanın arkasına dolandı. Oturma odasında bir lamba yanıyordu ama perdeler kapalıydı. Annecik kamyonetteki yataklı bölümün kapısını vurdu; Bapçi pencerede belirerek perdeleri araladı, avuçlarını gözlerine siper edip cama

yaslandı. Evin içindeki ışık sıcaklık yayıyor, Bapçi'nin etrafına düşüyor, dışarı, çimenlere taşıyordu. Annecik kapıyı açıp, ışığın içinde kayboldu.

Biz çocuklar kamyonetin içinde biraz daha kaldık, sonra dışarı çıkıp evden uzağa, sokağa doğru yürüdük.

"Bir şeyler gerçekten de olacak sanmıştım" dedi Joel. "Sahiden de *bir yerlere* gidiyoruz, sandım."

"Allah'ın cezası kadını öldürmeliydik" dedi Manny. "Anahtarları alıp basıp gitmeliydik."

"Hangi kadın?" diye sordum ama cevap veren olmadı.

"Aynen" dedi Joel. "Allah'ın belası kafatasını darmadağın etmeliydik. Beynini çıkarıp kazlara yedirmeliydik."

"Hangi kadın?"

"Şu bebeyi duyuyor musun?" dedi Joel Manny'ye. "*Hangi kadın*? Bütün gün yalnızca iki kadın gördük, köprünün üstündeki kadın ve Annecik. Tabii kendisini de katmıyorsa."

Manny güldü. "Kim olduğu önemli değil, esası aynı. Kazlar beyin yemez."

"Tabii ki yerler. Niye yemesinler, çok acıktıysalar?"

Onları dinlememeye çalıştım. Acaba birisi gelir de daha önce kırdığımız ağacı tekrar yerine koyup sarar mı diye düşündüm, ya da damarlar ve kökler hakkında bilgisi olan bir doktor veya ağacı tekrar eski haline getirebilecek birisi.

"Onlara dokunur. Ölürler."

"O salak şeylere hiç baktın mı? Bana çok açgözlü kazlarmış gibi geldi."

Manny elektrik direğine gelince durdu, kavgaya hazır, döndü. Kollarını çaprazlamış, kafasını bir yana eğmişti; o zaman Joel de kollarını çaprazlayıp başını arkaya attı.

"Sana diyorum ki" dedi Manny, "o kazlar o orospuların beyinlerini yemeyecek kadar akıllıdırlar."

Siper

Bapçi'nin, homur, garç, hoop, foşt şeklinde çıkan seslerle arka bahçeyi kazmasıyla uyandık. Üst kat penceresini itip açtık ve sabahın erken saatlerinin göğüne doğru kafamızı çıkardık. Uykulu ve sersemlemiş durumda ve hâlâ iç çamaşırlarımızlaydık. Tenimiz koyu kahverengi yaz yanığıydı. Eğer Bapçi yukarı baksaydı, ona üç gövdeli bir canavar gibi görünecektik ama bakmadı, biz de ona seslenmedik.

Son birkaç haftadır bize çok büyük gelen kamuflaj giysileriyle dolaşıyorduk. Bunlar, Annecik'in işten getirdiği, içinde kullanılmış giysilerin olduğu bir kutudan çıkmıştı. Birisi ölmüş de, orducu birisi. Gömleklerin kollarını ve gövde kısmını kısalttık; diz boyu askeri şortları pantolon niyetine giydik. Her şeyi yeşil kumaş kemerlerle, askeri tip kayan tokalarla tutturuyorduk. Kepler ve bandanalar da vardı; tam tamına üç tane nefti renkli, kısa, kolsuz, file bluz vardı ki aslında tam vücuda oturuyor olması gerekirken bizim üstümüzde dökümlü dökümlü duruyordu; kol evleri belimize kadar iniyordu. Bu file gömlekler en sevdiğimiz giysiydi, sanki hiçbir şey giymemiş gibi oluyordunuz.

Manny gözlerimizin altına bir parmak ayakkabı boyası sürdü; sonra yavaşça kapıdan çıktık, evin yan tarafı boyunca sürünerek ilerledik, çitin altına kayıvermiştik, ordu casuslarıydık. Son haftalar boyunca, savaş halindeydik.

"Bapçi mezar kazıyor" diye fısıldadı Joel.

"Kimin mezarını?" diye sordum.

"Yok" dedi Manny, "bu bir siper."

"Bu siper miper diil" diye cevap verdi Joel, "Bu bir mezar."

"Ama kimin mezarı?"

"Ben nerden biliyim? Annecik'in mezarı herhalde. Belki de senin mezarındır."

"Katiyyen" dedim. "Katiyyen benim mezarım olamaz."

Bapçi ha bire kazıyordu, küreklerle toprak; toprak sırtındaki terle karışıyor, yanaklarına ve alnına yapışıyordu. Homur, garç, hoop, foşt. Toprak, kara, soğuk kesikler halinde yarılıyordu. Daha hızlı, daha hızlı kazdı, ta ki küreği atıp dizlerinin üstüne düşene ve elleriyle kazmaya başlayana kadar. Fark edilmeden daha yakınına doğru emekledik. Artık, Bapçi eğilip delikten toprak alıp atarken, başının ve omuzlarının inip kalktığını görebiliyorduk. Neredeyse nefes alamayacak hale gelinceye kadar kazdı ve yığıldı, toprağın içinde hırıldıyordu.

Yanına yaklaştık ve deliğin çevresine sıralanıp aşağısını inceledik.

"Buradan hiç çıkamayacağım" dedi Bapçi. Üstüne dökülen toprak her yanını kahverengiye boyamıştı. Bundan gayrı bir tek parmak eklemlerinden ve uçlarından sızan kan, ha bire diliyle yaladığı ve arasından toprak tükürdüğü dudaklarının kırmızısı ayırt ediliyordu; derin derin soluyordu. Kazdığı delikten çıkamayacağını mı, yoksa bir tünel falan yardımıyla bizim bahçeden çıkıp başka bir yere, mesela Çin'e gidemeyeceğini mi kastettiğinden emin olamadım.

Joel de aynı şeyi düşünmüş olmalı ki, "Nereye gitmeye çalışıyorsun?" diye sordu. Ama Manny yalnızca kulağına vurdu ve Bapçi'ye bok tulumu dedi.

"Babanıza bir el verin hele, niye öyle duruyorsunuz?"

Deliğin dışındaki çimenlerin üstüne yatıp bileklerini kavrayıp çekip durduk ama kıpırdamadı bile; tam tersine, bizi kendine çekti ve kocaman kollarıyla öylece tuttu. Biz gülü-

yor, çığlıklar atıp çırpınıyorduk. Deliğin kenarlarına tekmeler attığımızda üstümüze daha çok toprak yağdı. O zaman da herkes tükürmeye, nefessiz kalmaya başladı ama kimse buradan kurtulamıyordu. Güçlü bir adamdı Bapçi'miz ve her üçümüzü birden tutmayı çok iyi bilirdi.

En sonunda deliğin dışına çıktığımızda, Bapçi üstüne başına vurup giysilerindeki toprağı silkeledi. Onun peşinden eve doğru yürüdük; gizlice yanına yaklaşıyor, defalarca poposuna vurup "Burayı silkelememişsin! Burayı silkelememişsin!" diye feryat ediyorduk. Elini yumruk yapıp birkaç kör vuruşla savurdu ama bize vuramadı.

"Uslu oturun" dedi. "Annenizi işten alacağım." Ama bira fabrikasına giderken yolda bir şey çıkmış olmalı ki Annecik saatler sonra eve geldi. Bütün gece çalışmıştı; şu anda öğleyi biraz geçiyordu ve Annecik yapayalnızdı ve sarhoştu ve öfkeden çıldırmış vaziyetteydi.

"Nerede o? Kamyonet nerede?" Hepimizin yüzüne ayrı ayrı baktı, boş bakan yüzlerimize; duvara dayanıp gözlerini kapayarak yere doğru kaydı. Çelik topuklu çizmelerinin bağcıklarını çözdü ve odanın öbür tarafına fırlattı.

"Siper kazdı" dedi Joel.

Annecik beyaz soket çoraplarını büyük bir özenle sıyırdı. Beyaz, küçük iplik parçaları ayaklarına yapışıp kalmıştı; Annecik iplikleri derin derin aldığı nefesleri üfleyerek ayaklarından uçurdu. Sanki kırılgan bir mumyanın bezlerini çözüyormuş gibi, bütün dikkatini bu işleme vermişti. Ayak parmaklarını bir açtı, bir kapadı. Sonra, önünde adının işlenmiş olduğu bir etiket sallanan kalın erkek gömleğinin düğmelerini çözmeye başladı.

"Siper mi?"

"Arka bahçede."

"Siper nedir, biliyor musunuz?" diye sordu Annecik düğmeleriyle boğuşarak.

"Joel mezar kazdığını düşünüyor" dedim ve Joel'in ense köküme bir yumruk attığını hissettim.

Annecik durup tek tek hepimizin yüzüne baktı. Gömleğinin etekleri pantolonunun dışına çıkarılmış, kalbine rastlayan kısımda düğmeleri açılmıştı.

"Uykuya" dedi, "hepiniz. Derhal."

Uyumadık. Öylece yattık, üçümüz bir yatakta, kâğıt yelpazelerle yelpazelenerek... Siyah ayakkabı boyaları terimizle yüzümüze bulaşıyordu. Mutfakta Annecik'in dolapların kapaklarını açıp kapamasına kulak kabarttık. Joel, Annecik'in pembelikleri bütün gün o havlu çorapların ve iş çizmelerinin içinde hapsolup kalan ojeli ayak tırnaklarıyla dalga geçti.

"Eve gelip de ayak tırnaklarını görmekten dolayı ne kadar heyecanlandığını gördünüz mü?" diye sordu. "Tırnak gururu içinde. Tırnak delisi."

Arka kapı gıcırtıyla açıldı; biz pencereye koştuk. Pencereden sarkmayı göze alamadık ama Annecik'i gayet net bir şekilde görebiliyorduk. Çukurun kenarında duruyor, sigarasını içerek çukurun içine bakıyordu. Derken çukurun içine atlayıp gözden kayboldu; Annecik çukurun içine yatmışken bir dakika geçmeden, gökyüzü yarıldı ve yağmur yağmaya başladı; yağmur camlardan aşağı boşalıyordu, araba yıkanırken olduğu gibi.

"Sanki Annecik yaptı gibi" diye fısıldadı Manny.

"Neyi Annecik yaptı?"

"Yağmuru."

"Kes sesini."

"Bu delik büyülü."

Banyoya gidip yerden iki tane havlu kaptık, sonra mutfak masasının etrafına oturup Annecik'in gelmesini bekledik. Annecik geldiğinde üstünden çizgiler halinde çamur akıyordu, ıslak saçları alnına yapışmıştı. Giysilerini yerdeki muşambanın üstüne attı. Ağlamıyordu; bizim yataktan kalktı-

ğımızı görünce kızmadı. Havluları alıp onlara sarındı, biz de onu izleyerek oturma odasına gittik. Orada Annecik içini çekti ve divanın üstüne yıkıldı. Başka havlular getirip üstündeki çamurları ve suları sildik. Havlular yetişmeyince, kâğıt peçeteler getirdik, ta ki Annecik'i elimizden geldiği kadar temizleyinceye ve kurutuncaya kadar. Sonra da onu bir battaniyeye sardık.

"Bunu kabulleneceğimi mi sanıyor?" diye sordu ama soruyu bize sormuyordu.

Divanın önünde, yerde, dizlerimizi göğsümüze çekmiş otururken, çukura kim gider diye birbirimizin cesaretini sınamaya başladık. Bir yaz fırtınası olan yağmur gitgide azalmıştı ama bahçe hâlâ ıslak olurdu; hayalimizde, çukur solucanlarla, kurtçuklarla ve boğulmuş köstebeklerle doluydu. Bapçi'yi Annecik'in yanına yaklaştırmamaya karar vermiştik, bugün olmazdı. Plastik tabancalarımız ve kamuflaj giysilerimiz vardı, Annecik'in milisleriydik; bu yüzden çukura ancak teker teker gidebilirdik.

İlk giden Manny oldu. Annecik gibi o da her tarafından çamur akarak geri geldi, ama temizlenmesi için yardım etmeye davranmadık bile.

"Orası büyülü bir çukur" dedi gülümseyerek. Tir tir titriyordu, silkelenince üstümüze pislik savurdu. Tabii Joel Manny'nin büyü saçmalığına inanmadı ama orada çok vakit geçirdi, Manny'den de uzun kaldı; geri geldiğinde giysileri kuruydu.

"Ne yaptın, giysilerini falan mı çıkardın?" diye sordu Manny.

"Tabii çıkardım."

"Eee?"

Joel omuz silkti. "Olabilir. Büyülü olabilir. Göreceğiz."

Çamurdan tiksinirdim. Gün boğucu ve sıcak olmasına rağmen deliğin içindeki çamurun soğuk olacağını düşünüyordum ve bu durumdan da tiksiniyordum, ve tabii solucan-

lardan da. Yalnızca bir solucan gördüm ama daha fazlasının da olduğunu tahmin ettim. Ben de Joel gibi giysilerimi çıkardım, hepsini, çırılçıplak olunca, içeri atlamaktan başka yapacak şey kalmamıştı.

Burası bir mezardı. Benim mezarımdı. Bapçi benim mezarımı kazmıştı. İlk düşüncelerim bunlar oldu. Tam anlamıyla yatay duruma gelince, içerideki balçığın içine yarı yarıya batmışken, canlı canlı gömülmüş insanların öyküleri beynime hücum etti: Çığ altında kalanlar, heyelanlar, nefes alamayıp boğulanlar; ama bir dileğim vardı ve bu yüzden de onu dilemek için biraz daha kaldım. Çukurun duvarlarıyla çerçevelenmiş, karemsi bir gökyüzü görünüyordu ve bu gökyüzü beni biraz sakinleştirdi, bulutlar, mavilik; bugün artık yağmur yağmazdı. Evden çok uzakta hissettim kendimi, divanın üstündeki Annecik'ten ve kardeşlerimden ve Bapçi'den. Bulutlar, hiç bilmediğim kadar hızla hareket ediyordu; eğer dikkatimi toplayıp kendimi yeterince bırakırsam, içimi öyle bir anlayış kaplayacaktı ki, kendimi, hareket edenin benim bedenim olduğuna ve bulutların yerlerinde durduklarına ikna edebilecektim. Ondan sonra, hareket edenin ben olduğumdan ve çukurun büyülü olduğundan emin olabilirdim artık. Gözlerimi yumup sessiz ve hareketsiz kaldım ama bazen batma bazen de su yüzünde sallana sallana uzaklaşma ya da genişleme veya daralma gibi hareketler hissettim. Nerede olduğumu tamamen unutmaya zorladım kendimi; dileğimi dilemeden önce uzun, upuzun bir zaman geçti.

Beni kendime getiren onların kahkahası oldu. Dördü birden, Annecik, Manny, Joel ve Bapçi tepemdeki çamurun başında bitmişler, kahkahayla tıpkı ağaçlar gibi sallanıyorlardı. Abilerim birbirlerinin omzuna yapışmış, sallanıyor ve beni işaret edip gözlerinden yaşlar gelerek "Şuna bak, şuna bir bak! Şu bebeye bir bak!" diyorlardı.

Annecik, her şeyin yolunda olduğunu, artık çıkabileceğimi söylüyordu. "Artık o siperden çıkabilirsin" diyordu.

Ve Bapçi aşağı eğilmiş, elini uzatarak bana uzanmıştı; savaşın artık bittiğini söylüyordu.

Çöp uçurtmalar

Kilometrelerce yürüdük, biz üçümüz, yerdeki taşları tekmeyle savurarak, bir sopayı ardımız sıra çekerek. Dışarı sıvışıyorduk; özgürlüğü buluyorduk. Üstümüzde çıplak dallar gölgelere doğru uzanıyor, gökyüzü, koyu mor bir örtüye bürünerek derinleşiyordu. Hava soğuyordu ve Joel ile ben yüksek sesle, acaba geri dönsek nasıl olur diye fikir beyan ettik.

"İyi bir yoldayız" dedi Manny, "yolumuz doğru, güvendeyiz."

Boş bir araziye geldik, sırt çantalarımızı yere savurduk ve kamp kurduk. Kulaklarımızın ucunu sıyırarak geçen rüzgâr Manny'nin elindeki plastik torbayı üfürüp uçurdu. Manny bunun bir anlam ifade ettiğini düşünüp eşyalarımızı karıştırmaya başladı. Eşyalarımızın arasından sıkı sıkı sarılmış bir sicim yumağı ve üç siyah plastik torba çıkardı. Kendimize uçurtma yaptık: İplerin ucunda çöp torbaları. Koştuk, sendeledik, kot pantolonlarımızın dizleri hep çimen lekesi oldu, kalktık, koştuk, gülmekten nefessiz kaldık, ama hız kazandık ve çöp uçurtmalarımız göklere yükseldi. Günışığı gece içine saklanıncaya, bütün ışık gömülünceye, yıldızlar ve kesilmiş tırnak gibi ay görününceye dek, bir saat kadar uçurtmalarımızı uçurduk ve uçurtmalarımız görünmez oldu, siyah üstüne siyah. İşte o zaman iplerini bıraktık ve çöp uçurtmalarımız gerçekten göğe yükseldi; yukarı ve uzaklara, cennete, dualar gibi, ve kalplerimiz de peşinden.

Bapçi yolun başından doğru, farlarını uyku tulumlarımı-

za ve sırt çantalarımıza ve örtmeye çalıştığımız yüzlerimize doğrultulmuş, geliyordu, her şeyimiz onun projektörlerine yakalanmıştı.

"Allah kahretsin" dedi Manny, "ormanda yatmalıydık." Ama belki de Bapçi bizi o zaman da bulurdu. Babam böyleydi; bulunmak istemeyen insanların izini sürmek için hileler bilirdi.

Bapçi bunun hep Manny'nin fikri olduğunu varsaydı, çünkü Manny en büyüğümüzdü ve çünkü zaten hepsi Manny'nin fikriydi. Bapçi eve gitmeyi beklemedi ve Manny'yi tam orada, arazinin ortasında dövdü. Arabanın farları geceyi deliyor, ağaçların üstüne uzun, ürkütücü gölgeler düşürüyordu, arabanın motoru çalışıyor, kapısı ağzına kadar açık bırakıldığı için içi mükemmel bir şekilde görülüyordu; 4-5 metre öteden, uçuşan, birbirleriyle çarpışan sinekleri görebiliyordum. Manny'yi fena dövdü; yüzünü, kasıklarını yumrukladı. Manny çıldırdı, uluyor ve defalarca haykırıyordu: "Katil!"

"Katil!" diye bağırdı babamıza ama ölen yoktu. Sürünerek benim durduğum yere geldi, kazağımın koluna asıldı, gözlerimin içine baktı. "Katil!" dedi.

"Ama ölen kim?"

"Ben" dedi. "Ben öldüm! Ve benim çocuklarım."

Manny her zaman türlü boktan saçmalıklar yumurtlardı bana, çünkü Joel saçmalıklara karşı kendini kapatırdı, ama ben, Manny'nin sözlerini ve ulumalarını duymama nasıl engel olacağımı, nasıl başımı çevireceğimi bilemiyordum.

Bu yüzden, o gece daha geç saatlerde, gün doğmadan az önce Manny yatağıma gelip beni uyandırarak nasıl rüyasında uçurtmalar gördüğünü –gökyüzü dolusu uçurtma ve hepsinin ipini o tutuyormuş– anlattı. İyi uçurtmalarla kötü yürekli uçurtmaların nasıl birbirine karıştığını, nasıl iyileri zapt etmeye çalıştığını ve diğerlerini koyverdiğini, ama nasıl bir süre sonra onları ayırt edemediğini anlattı.

Ben sesimi çıkarmadım. Sırtüstü yatıyor ve birbirimize değmiyorduk, ama onun gerildiğini, her bir kasının gergin olduğunu anlıyordum. Ağlayacağını ya da çığlık atacağını düşündüm. Benim üstüme tırmanacağını düşündüm.

"Bapçi özür diledi, biliyor musun?" dedi Manny, "Yumruklarını kullandığı için. Başımıza ciddi bir şey gelmiş olabileceğinden korktuğunu söyledi."

Yan döndü ve benim yüzümü seyretti. Esnermiş gibi yaptım; bana bakan gözlerini beğenmemiştim.

"Kaçabileceğimizi düşünmüştüm" diye fısıldadı. "Her şeyi hesaplamıştım, bugün o arazideyken yaptığımız gibi, Tanrı'nın o uçurtmaları yakalayacağından, bizi kaldıracağından, bizi koruyacağından emindim."

Çenemi tutup yüzümü kendisine doğru çevirdi.

"Ama şimdi anladım" dedi, "Tanrı bütün temizleri kirlilerin arasına serpiştirmiş. Sen, ben ve Joel, Tanrı'nın çamurun ve at bokunun içine attığı bir avuç tohumdan başka bir şey değiliz. Biz tek başımızayız."

Bir kolunu ve bacağını bana doladı; bir süre sessiz ve hareketsiz kaldı ve ben uykuya daldım. Bir süre sonra Manny yine başladı, kendi kendine konuşuyor, planlar yapıyordu. "Yapmamız gereken şey, yerçekimini tersine çevirmenin bir yolunu bulmak, böylelikle hepimiz yukarı doğru düşeriz, bulutların ve gökyüzünün içinden, ta cennete kadar." O bu sözleri söylerken, zihnimde bir resim belirdi: Abilerimle ben, kollarımızı çırparak yükseliyoruz, yeryüzü geride kalıyor, yıldızları da geçerek düşüyoruz, boşluğun ve karanlığın içinden süzülerek yukarı doğru salınıyoruz ve sonunda, Tanrı'nın sıkılı yumruğunun içinde muhafaza edilen bir tohum gibi güvendeyiz.

Bunu kimse durdurmayacak mıydı?

Akşam, sokağa tebeşirle bir daire çizip daireyi üç kısma ayırdık. Mavi lastik bir topumuz vardı ve her birimiz bu bölümlerden birinin içinde durup topa avucumuzun içiyle vuruyor, birbirimize gönderiyor, düşürmemeye çalışıyorduk. Her vuruşta Bapçi'yi taklit ediyorduk.

"Bu sesini yükselttiğin için!"

"Bu beni herkesin içinde utandırdığın için!"

"Bu da bir şey yaptığın için!"

"Bu da hiçbir şey yapmadığın için!"

"Ve bu..."

Topu düşürdüğümüz zaman yakalayan yağmur ızgaraları vardı yerde, ve köşeyi hızla dönüp bizi görünce yavaşlayan arabalar vardı. Yolun kenarına doğru yerleşmiş, geçen arabaların cam arkasındaki sürücülerine kötü kötü bakıyorduk. Eğer arabaların içinde çocuklar varsa, onlara dil çıkarıyor ya da ayıp bir işaret yapıyorduk. Üstümüzde naylon sonbahar ceketlerimiz ve paraşüt gibi katlanıp boyun kısmında fermuarla toplanan kapüşonları olan rüzgârlıklarımız vardı. Bir mavi topumuz vardı, bir de öfkemiz ve alacakaranlığa doğru ilerleyen akşam göğümüz ve damların, o kararan gökyüzüne yaslanmış tepeleri, antenleri, telefon telleri ve bir yerlerde öten bir kargamız vardı.

Son zamanlarda Manny, Joel ile bana hep Tanrı'yı açıklamaya çalışıyordu. Bizi koruluğa götürüyor, Tanrı'nın kara-

büyü yapmak için yeryüzüne yerleştirdiği zehirli mantarları toplattırıyordu. Altları yağlı kara olan beyaz mantarlar vardı, çürümüş ağaç köklerine tutunmuş yassı, dalgalı mantarlar vardı ve sıkınca sarı bir duman halinde sporlar püskürten mantarlar vardı, ama hiçbiri Tanrı'nın karabüyüsünü barındırmıyordu ve sonra zaten ışık kayboldu ve her yer karardı.

Üşümüştük ama henüz eve gidemezdik. Önceleri başka çocuklar da vardı; bizden ayrı durmuşlardı, ama sokakta oynarlarken seslerini duymuştuk, sonra da teker teker akşam yemeği için içeri çağırıldıklarını duyduk. Karanlıktan korkuyordum ama bundan kimsenin haberi yoktu; korkumdan hiç söz etmemiştim. Karabüyüden korkuyordum; zehirden korkuyordum, Manny ile Joel'in topu kimin Grice'ların arabasının camını kıracak kadar hızlı atacağını görmeyi kararlaştırdıkları sırada, cezalandırılacağımızdan korkuyordum, ama ağzımı açmadım. Grice'ların arabası, kendimizi bildik bileli aynı noktada park etmiş bulunan, arka kısmı ayakta tutan iki tekerlekten ve bozarmış kerestelerden bir yığının desteklediği ön taraftan ibaret bir şeydi.

Top cama çarptı, koruluğun kenarında, çömelip durduğumuz yere doğru geri yuvarlandı. Evin arka odasında bir ışık yandı.

"Oradan bir bok göremezler, bizi göremezler."

Bekledik ve kısa bir süre sonra ışık söndü.

"Bu sefer bir taş at" dedi Joel Manny'ye.

"Bir dakka bekleyelim, yoksa şüphelenirler."

Toprağın içine çömelmiş, havayı kokluyorduk. Elimizin tersiyle burnumuzun ucunu ovuşturuyorduk, ısıtmak için. Sümüklerimizi çektik. Bir süre sonra Joel "Allah'ın belası bir soğuk var" diye geveledi, çünkü birinin herkesin bildiği doğruyu söylemesi gerekiyordu ki, diğerleri onu duymazdan gelebilsin. Böylece kimsenin eve gitmek istemediğini anlamış olduk. Bundan bir süre sonra Manny "Beyaz büyü, şapkanın

içinden tavşan çıkarmak falan gibi bir saçmalıktır, iskambil oyunları falan gibi" dedi.

Çömeldiğimiz yerde toprak sert ve soğuk, dizlerimize ve avuç içlerimize yapışacak kadar nemliydi. Toprak kışın kendini çeker ve sertleşirdi, sonbahar toprağı ise en sevdiğim topraktı, soğuk, siyah kahve telvesi gibi. Karabüyü.

"Karabüyü Haiti büyüsüdür, yılan zehiri zehir" dedi Manny. "Karabüyüyle bir insanı öldürebilirsin bile."

Manny taşı attı, sonra biz koruluğun kenarı boyunca dehşetle koşmaya başladık, koştuk, koştuk, düştük, nefesimizi toparladık. Zihnimizde hep, kendini defalarca tekrarlayan kırılan cam sesi vardı, kalıcılığın sesi, hoş ve altüst edici zarar verme sesi.

Geri dönüp izlenip izlenmediğimizi anlamak için Grice'ların evini gözledik ve tabii ki Grice'ların oğlu, metalci ortaya çıktı. Manny'den iki yaş büyüktü ve sopa gibi sıskaydı. Elindeki el fenerini sallayarak yolun ortasından yürüyordu. Tebeşirle daire çizdiğimiz yere gelince durup elindeki feneri dairenin sınırları üzerinde gezdirdi. Daireyi bir bütün olarak görebilmek için el fenerini havaya kaldırdı. Sonra, koruluğun kenarındaki, bizim çömeldiğimiz çıkmaza kadar yürüdü.

"Çocuklaar" diye şarkı söylercesine bağırdı, "çocuklaaar."

Manny ayağa kalkıp yolun sonunu işaretleyen kalasa kadar yürüdü ve metalci geldiğinde kendisini, Manny'nin saklanmadığını görebilmesi için oturdu. Joel ile ben de arkasından gittik, bir yandan da dizlerimizdeki ve avuç içlerimizdeki toprakları temizliyorduk.

"Bir kalasın üstünde üç köpek" dedi çocuk ve elindeki ışığı ileri geri bizim üstümüze doğru salladı. Ellerimizle gözlerimize siper yaptık. El fenerinin ışığı altında çıkmaz sokak yazısı sarı sarı parlıyordu ve metalci ışığı oraya tutup güldü.

"Her şey karanlıkta daha farklıdır" dedi ve sonra ışığı söndürerek kalasın üzerinde yanımıza oturup muhabbete başladı.

"Eh, meraba çocuklar, n'aber?"

O eski arabanın camını kıranın bizler olduğunu biliyordu – bu kadarı ayan beyandı– ve sesinde tuhaf, esprili bir hava seziliyordu. Metalci son zamanlarda bizim etrafımızda dönüp duruyor, bize şaka yapmaya çalışıyordu; bunu neden yaptığını anlayamıyorduk; belki akşam yemeğinden epeyce sonra bile sokakta kalabilen, kendi yaşına yakın bir tek biz vardık da ondandı, belki de daha salakça bir şeyden. Daha kuzeyden geldiğini, Texaslı, Californialı olduğunu iddia etmişti. Beyazımsı sarı uzun saçları iplik iplik arkasına dökülüyordu ama yanları kısaydı. Durmadan apışarasını çekiştiriyor ve bir cümleye sığdırabileceği kadar yalanı bir arada söylüyordu. Bu tür çocuklar her yanımızda vardı ama çoğu zaman biz ayrı dururduk, üç melez kendi dünyamızda, beyaz süprüntüler kendi dünyalarında. Onları bizim hakkımızda nasıl uyardılarsa, bizi de onlar hakkında uyarmışlardı ve üstelik bizim onlara ihtiyacımız yoktu; oyun oynamak, gezinmek ve kavga etmek için birbirimize sahiptik. Her zaman beraberdik; Manny en önde gider, kuralları koyar ve Joel de onları hiçe sayardı, ben ise elimden geldiği kadar arayı bulurdum. Bu bazen diz çöküp kollarımla başımı korumak ve onları istedikleri kadar dövüşmeye ve küfretmeye bırakmak demek olurdu. Sonunda ya yorulurlardı, ya sıkılırlardı ya da pişman olurlardı. Bana ibne veya başbelası derler, beni mosmor ortada bırakırlardı, ama bana karşı birbirlerine davrandıklarından daha yumuşak davranırlardı. Mahalledeki herkes bilirdi: Benim her derdime deva olurlardı abilerim, dertlerime deva olmuşlardı.

Sonra bu metalci "N'aber, çocuklar" diyerek aniden açılım yapıp bizi gafil avladı.

Bizim sokaktan bile değildi; bir eli cebinde, diğeri apışarasında, sokakta bir aşağı bir yukarı avare avare dolaşırdı. "Size meraba çocuklar, dedim, diliniz mi tutuldu?"

Manny konuştu: "Ne istiyorsun?"

Joel de tekrarladı: "Hıı, ne istiyorsun ki?"

Ve bu metalci, "Size bir şey göstermek istiyorum. Gösterecek güzel bir şeyim var ama gösterecek kimse yok."

"Karabüyüden mi söz ediyorsun?" diye sordu Joel.

"Kes sesini, Joel" dedi Manny.

Manny'nin metalciye bizim kalasımızdan ve sokağımızdan cehennem olup gitmesini söylemesini bekledim; Manny'nin bize dönmesini, metalciye sırtını dönmesini, ona hödük demesini ve sonra bize dönüp, "Tamam, bu akşamlık bu kadar, duydunuz mu?" demesini bekliyordum.

Ama Manny'nin başı hâlâ ileri dönüktü.

"Ne göstereceksin?" diye sordu metalciye.

Ve Joel, "Hıı, neyin var ki?"

Metalci durdu, el fenerini yaktı ve "Gelin benimle" dedi.

Onu sokağa kadar izledik; o, daha önce yaptığı gibi, el fenerini, bölümlere ayırdığımız, tebeşirle çizilmiş dairemizin tam üstüne doğru kaldırdı.

"Bunun ne demek olduğunu biliyor musunuz?"

Cırcırböcekleri ötüyordu, tüm evlerin pencerelerinde ışık vardı. Üşüyorduk. Başparmağımı ağzıma sokup toprağın tadını aldım.

"Barış" dedi metalci, "bu, buradaki barış işareti."

Manny burnundan hava üfleyerek bilmiş bir edayla güldü, sonra başını geriye attı, bakışlarını yerden göklere, Tanrı'nın ta gözlerinin içine kaldırdı. Son zamanlarda Manny kafasını kaldırıyor, yalnız bize değil, herkese, her şeye bakıyordu.

Sonra bu metalci, "Size başka bir şey daha göstereceğim" dedi. "Güzel bir şey. Daha güzel."

"Sahi mi?" diye sordu Manny.

Ve böylece onun peşinden evine gittik.

Ön taraftaki odada metalcinin babası sigara içiyordu, bir eli koltuğunun altına sıkıştırılmış, baştan aşağı televizyonun mavi ışığıyla boyanmıştı.

Biz tek sıra halinde eve girip televizyonun yanından geçerken ve gölgemiz adamı sıyırırken "Saatin kaç olduğundan haberleri var mı?" dedi.

"Var."

Mutfağa girince, ellerimi baştan başa masanın üzerinde gezdirdim, pürüzsüz, gıcır gıcır ve serindi. Metalci bizim için masaya plastik bardaklarda gazoz koydu; Manny ile Joel bunları beni sinir eden bir biçimde, arada nefes almak için durarak fazlaca hızlı içtiler. Babası televizyonu kapadı ve cırcırböceklerinin sesi içeri hücum etti. Metalci gözlerini kısıp kulak kabarttı, cırcırböceklerine değil, babasına, babasının bir sonraki hareketine. Gözlerini kısması tanıdıktı; bizi afallatan, metalcinin dudaklarını oynatışıydı, –çılgınca, hiç ses çıkarmadan. Gözleri hayvansıydı, saçları beyazdı ve bizi afallatıyordu. Metalci, sesini hiç kullanmadan, bize kıpırdamamızı söyledi veya dua etti ya da babasına küfretti, karabüyülü bir küfür, ya da bütün bunların hepsini, sadece dudaklarını oynatarak, aynı anda yaptı velet.

Babasının yukarı çıkıp yatak odasına giren hantal ayak seslerini duyduk. Bir kapı hızla vurularak kapandı, sonra da başka bir televizyon açıldı. Bardağımla oynadım; gazoz masanın ortasındaki yarıktan aşağı aktı ve akarken de tıpkı biri yere işiyormuş gibi bir ses çıkardı.

"Boşver, bırak" dedi metalci, bodruma inen bir kapıyı açıp parmağını kıvırarak bizi çağırdı.

Metalcinin floresan ışığı yakıp önümüze düşerek merdivenlerden inmesini bekledik. Üç basamak indik, sonra eğildik, bir tuzak, silah ya da başka çocuklar var mı diye her yana bakındık. Üç basamak daha inip durduk. Manny, "Burada mı yatıyorsun?" dedi.

"Yukarıda."

"Bok kokuyor."

"Burası bodrum, başka ne bekliyorsun? Tavuk bokundan

korkan ödleklerden misiniz ne? Hiç bodruma girmediniz mi?"

"Tabii girdim" dedi Manny.

"Hepimiz girdik" dedi Joel. "Hep beraber. Üçümüz. Çok girdik."

Ama metalci dinlemiyordu bile; bir şifonyere doğru gitmiş, bir battaniye çıkarıyordu.

Yukarıdaki katı üç çelik direk tutuyordu. Tavanda, çivi tabancasıyla sabitlenmiş şerit şeklinde yalıtım malzemesi görünüyordu. Şeritlerden biri ya kendiliğinden soyulmuş ya da çekilip koparılmıştı ve şu anda bodrumun toprak zemininde yatıyordu. Cam elyafının içindeki püskülümsü doku pembeydi ve görünüyordu. Metalci bizi, odanın, boyaları pul pul dökülen üç tane panjurla ayrılmış bir köşesine götürdü. Panjurlardan ikisinin arasında bırakılmış bir boşluk, kapı görevi görüyordu ve orada, üzerinde kanatlı miğfer desenleri olan bir çarşaf vardı.

Bu odada, eski moda büyük bir televizyon ve bir video cihazı duruyordu.

Metalci, rüküş, kaplan derisi bir örtüyü yere sererken "Alın size bir kanepe" dedi. Yerden bir toprak bulutu yükselip rutubetli havaya karıştı; biz ellerimizi burnumuzun önünde yelpaze gibi sallayarak öksürdük. Metalci, kot pantolonunun kemerinin arka tarafından, gömleğinin içine saklamış olduğu siyah, plastik bir diktörtgen, bir video bantı çıkardı ve arabanın direksiyonunu tutarcasına her iki eliyle birden tutarak gösterdi. Videonun adı siyah bir keçeli kalemle silinmişti.

"İşte bu" dedi, "size göstermek istediğim şey."

Video çalışmaya başladı; görüntü birkaç kez titreyerek kendini tekrarladı; sonra yerleşip netleşti. On beş-on altı yaşlarında bir beyaz çocuk bir yatağa uzanmış, bir kitabın sayfalarını çeviriyordu. Kapı vuruldu ve daha yaşlı bir adam içeri girdi; çocuk adama "Baba" diye hitap ediyordu.

"Baba" dedi çocuk, "ne istiyorsun?"

"Sana söylediğim gibi neden bulaşıkları yıkamadığını bilmek istiyorum."

Bir zamanlar, aylar önce, bir halk havuzunda, beş veya altı yaşlarındaki kızıyla konuşan bir anne yanlışlıkla sağa döneceğine sola dönmüştü ve ağabeylerimin, babamın, benim ve diğer oğlanların duş yaptığı, üst değiştirdiği ve çıplak vaziyette oldukları erkekler bölümüne girmişti. Anne kıpkırmızı olmuş, içgüdüsel bir hareketle kızının gözlerini kapamıştı; her iki elini de kızının gözlerinin üstüne koymuş ve kızı hızla soyunma odasından çıkarmıştı. Ve kendi yakınlarından başkasıyla hiçbir zaman konuşmayan erkekler birdenbire etraflarına, birbirlerine bakmış, bir duraksamadan sonra hepsi birden kahkaha patlatmışlardı.

"*Aman Yarabbim*" demişti kadın, kızını yakalayıp gözlerini kapatmadan hemen önce.

"Aman Yarabbim." Bu olayı hatırladım.

Ve televizyon, "Bırak ya Baba, bulaşma bana."

Ve televizyon, "Bana karşılık verme."

Hepimiz kaplanın üstüne oturmuş, dizlerimizi kollarımızla kuşatmıştık; yumruk yemiş gibi, transa girmiş vaziyette. O küf kokusu geliyordu ve altımız topraktı. Fısıltıyla "Böyle video görmemişinizdir, bahse girerim görmemişinizdir" diye iddia eden metalci artık sessizleşmişti, ağzından nefes alıyordu. Avuç içlerimi bir ter tabakası kapladı ve terle birlikte mide bulantısı başladı. Bir beyaz büyü vardı, bir de karabüyü.

Ve televizyon, "A, bi şey demek istememiştim!"

Bizim Bapçi pornografik videolar kiralamazdı; bize böyle demişti. Doğruyu söylüyordu; eğer açık saçık resimleri veya filmleri olsaydı bulurduk. Bir keresinde, mahallede birisi kullanmadığı eşyalarını satılığa çıkardığında, üzerinde "Yalnız Yetişkinlere" yazılmış bir karton kutu çıkmıştı önümüze. Eşyaların sahibi yaşlı adam bahçe iskemlesinden bize bakıp gülümsemişti. "Bakın bakalım" demişti, "ama bir hanı-

mın tabaklarıma bakmak için durduğunu görürseniz, hemen o kutudan uzaklaşın."

İnsan bedeni, kadın, cinsel organlar ve cinsel eylem görmüştük, ama yalnızca durağan resim olarak. Bu adam, bu çocuk canlıydılar, ya da bir zamanlar canlıymışlar. Bu boş oda, sadece bir yatak, çarşaflar, bir kitap, devamlı tek bir çekim, farklı açılar yok, kırpılıp atılmış kısımlar yok, sanki kendi ailenizin filmini çekmişsiniz gibi.

"Hayatının dersini alacaksın, genç adam."

Aman Yarabbi, demişti o anne, soyunma odasında, sanki Yarabbi, yaramaz bir kuşun elinden kapıp kaçıverdiği güzel bir yiyecekti.

"Donunu indir."

Biri küfrederken veya kendilerinin içinden küfretmek gelince çocuklarının kulaklarını tıkayan anneler görmüştüm. Başka birisi Tanrı'ya kötü sözler ederken çocuğunun kulaklarını tıkayan anneler de görmüştüm.

"Kucağıma yat."

Bunu kimse durdurmayacak mıydı. Abilerim. Kimse.

"Baba, lütfen."

Çıplak insan görmüştük ama durağan resimler, kadınlar. Ve ayrıca, birbirimizin bedenlerini de –hepimiz, ben, ve Manny ve Joel, Annecik ve Bapçi– birbirimizi dayak yemişken görmüştük, acıyla sızıldanan hayvanlar gibi, histeri içinde, afyonlanmış gibi, sarhoş, donuk, çıplak, şen görmüştük, birbirimizin yüksek kahkahalarını, ciyaklamalarını ve ağlamalarını duymuştuk ve birbirimizi kendimizi beğenirken, nispet yaparken ve perişanken de, küçük düşmüşken de görmüştük. Biz oğlanlar, onları her durumda görmüştük, beş parasız ya da paralı, bizi severken ya da sevmezken, çabalarken, çabalarken; başarısızlıklarını görmüştük ama anlamamıştık, kendi payımıza da başarısızlıklar düşmüştü, bunları şaşkın gözlerle karşılamıştık, utanç duymadan, utanç hissini bilmeden.

"Al bakalım."

Böyle şey görmemiştik.

"Bunu da al."

Bu biz değildik. Bunun bizimle bir ilgisi yoktu.

"Yaa, beğendiniz, değil mi?"

Neden yüzüme bakmıyorsunuz abilerim, neden gözlerime bakmıyorsunuz?

Niagara

Manny ile Joel sınıfta çakıyorlardı, bu yüzden, adamın biri bir paketi Niagara Şelaleleri'nde bir yere götürmesi için babama para verdiğinde, onları değil, iki günlüğüne okuldan alıp beni yanında götürdü. Saatlerce yol gittik; Bapçi pek bir şey söylemedi, sadece Ontario Gölü'nün çevresini dolaşıp, deniz kenarından kuzeye gideceğimizi söyledi. Tozlu bir motel odasında kaldık. Sabahleyin Bapçi beni şelaleleri görmeye götürdü; orada, hışırtılı ve gürültülü şelale kenarında beni havaya kaldırdı ve parmaklıklardan dışarı uzattı. Bedenim fışkıran, gür, su şeritlerinin üzerinde asılı kaldı; pus, boynumu ve yüzümün her yanını yalıyordu; ben tepinip çığlık atmayınca, babam beni daha ileri uzattı, dudaklarını kulağıma dayayıp "Seni bırakırsam ne olur biliyor musun?" dedi.

Ben de, "Ne olur?" dedim.

O da "Ölürsün" dedi.

Su kendi kendinin üstünden atlıyor, etrafa saçılıyor ve insanı hipnotize ediyordu. Zihnimi şelalenin bir kısmına yoğunlaştırmaya çalıştım, sanki her bir dalga uzaktaki yüksek bir dağda başlamış bir hayattı, burada, gözlerimin önündeki noktaya ulaşana kadar kilometreler boyunca ileri atılmıştı ve şimdi bu su-yaşam, hiç tereddütsüz, yamaçtan kendini aşağı atıyordu. Kendi bedenim de o devinim içinde olsun istiyordum; o akıntıların kayışını ve çekişini hissetmek, aşağıdaki kayaların üstüne fırlatılmak, çarpılmak istiyordum; ba-

bamın beni elinden bırakmasını ve ölmeyi istiyordum.

Daha sonra, Bapçi tuhaf şeylerin sergilendiği bir müzenin önünde durdu, bana bir beş dolar verip bir saat sonra gelip beni alacağını söyledi.

"İnsan ölünce ne olur?" diye sordum.

"Bir şey olmaz" dedi. "Sonsuza kadar hiçbir şey olmaz."

Müzede tuhaf kafaların balmumundan yapılmış benzerleri sergileniyordu –iki gözbebeği olanlar veya çatal dilliler– ve Siyam ikizlerinin ve kuyruklu bebeklerin çini mürekkebiyle eskiden yapılmış resimleri vardı. Alçak tavanlı küçük bir oda, bir de sıra vardı; burada üç dakikalık bir film bittikçe yeniden gösteriliyordu. Film, variller içinde, kamera yaklaşınca gülümseyen, el sallayan ve zafer işareti yapan bazı insanların şelalenin tepesinde aniden kayboluşlarını gösteriyordu. *Bu cüretkârların bazıları mucize kabilinden hayatta kalabildilerse de, diye anlatıcı biteviye anlatıyordu, pek çoğunun yaşamı acıklı bir şekilde sona erdi.*

Saatler geçti. Bir adam iki kere geldi, kafasını film seyrettiğim odaya uzatarak, sorgularcasına bana baktı. Üçüncü defasında gelip yanıma oturdu ve "Bu saçmalığı kaç kez daha seyretmeyi düşünüyorsun?" diye sordu.

Omzumu silktim. Fitilli kadife pantolon giymişti; içimden tırnağımı kalçasının üzerinden çizerek geçirmek geldi.

"Saklanıyor musun?"

"Sadece burada oturuyorum" dedim.

"Tamam ya, boşver" dedi. "Galiba bu çeşit işler için biraz fazla küçüksün. Anan-baban yok mu?"

"Babam gelip beni alacak. Her an gelebilir."

Adam ayağa kalktı ve aşağıya doğru, bana baktı. Film gömleğine yansıyıp adamı belinden ikiye kesti, öyle ki, büyük Niagara'nın içinden doğrulan bir dev gibi göründü adam.

"Gelince babana söyle, beni bilet gişesinde görsün. Onunla tanışmak isterim."

Adam gidince, onun durduğu yerde ben durdum; şelale yüzüme ve kollarıma yansıdı. Duvara daha yaklaştım, böylece şelale beni içine aldı ve ben de dans ettim. Su çocuğu bir prensmişim ve fıçıların içindeki bütün adamları yakalayıp ölümden kurtarmak benim işimmiş gibi yaptım ama avuçlarımı açıp uzandığımda hep ellerimden kayıp gittiler. Şelalenin kenarında kaybolduklarında, özel bir sualtı dansı yapıyordum, ruhları cennete gitsin diye. Kısa bir süre sonra onları kurtarmaktan vazgeçtim, çünkü kendimi ölüm dansına kaptırmıştım; topuklarımın üstünde dönerek ve aşağı doğru, bedenime bakarak ve su üstümden atlayıp geçerken kollarımı oynatıp kalçalarımı titreterek su akıntısına karşı düşe kalka ilerliyordum.

Kafamı kaldırdığımda Bapçi kapının ağzında durmuş, beni seyrediyordu. Kollarını kaldırmış, kapının üstüne dayamıştı; arkasından kuvvetli bir ışık geliyor, yüzündeki ifadeyi benden gizliyordu, ama siluetinde kendini belli eden kaslarından ve kısa kesilmiş Afro saçlarından onu tanıdım ve bir süredir orada durup beni seyretmekte olduğunu anladım. Ellerini kapının iki yanından doğru yavaşça sürüyerek indirdi ve sonra bacaklarına vurdu.

"Hadi buradan kaçalım" dedi.

Kaldırıma çıkınca, fitilli kadife pantolonlu adamın arkamızdan koşarak gelmesini bekleyerek arkama baktım, ama kimse yoktu.

Dönen vinileks kaplı tabureleri olan bir tezgâhta yemek yedik. İkimiz de sosisli sandviç yedik; Bapçi kendininkini ikiye bölüp yarısını bütünüyle ağzına attı, sonra dönüp bana baktı, gözleri fal taşı gibi açılmış, yanakları şişmişti. Gülmedim; beni orada çok uzun süre yalnız bırakmıştı.

Yola koyulduğumuzda hava kararmıştı. Bütün gece yoldaydık. Bapçi çok yorgun olduğunu ve uyumasını engellemenin benim işim olduğunu söyledi. Esneye esneye bir hal oldu;

ben yandan yüzüne bakıyor, gözkapaklarının ağırlaşmasını, sarkmasını ve sonunda kapanmasını izliyordum. Sonra kolunu yakalayıp sallıyordum onu, o da "Ne? Ne oldu?" diyordu.

Hiç konuşmadık. Onun zihninin uzaklara gittiğini, kısmen hayallere dalmış olduğunu biliyordum. Otoyoldan ayrılıp bizi eve getirecek yola saptığımızda, "Eveeet, çok matrak" dedi. Bunu durup dururken söyledi, sanki bütün yol boyunca konuşarak gelmişiz gibi.

"O kapının ağzında durup senin dans etmeni seyrederken ne düşündüm, biliyor musun?" Duraksadı ama ben cevap da vermedim, dönüp ona da bakmadım; bunların yerine gözlerimi kapadım.

"Senin ne şirin olduğunu düşünüyordum" dedi. "Şimdi, bir babanın oğlu için bunu düşünmesi tuhaf değil mi? Ama olan bu. Orada durmuş, senin dans edişini, kıvrılıp oynayışını seyrederken, kendi kendime, *Allah kahretsin, amma şirin şey şu benimki* diye düşünüyordum."

Benim ben olduğum gece

Büyüyünce, sırım gibi, uzun gövdeli ve ince adamlar oldular. Diz kapakları, kasları bir ipin üzerindeki düğümler gibi dışarı uğramıştı. Geniş alınları ve kaşlarının bombeli oluşu, birbirlerine benzerliklerini gösteriyordu. Yanakları içeri göçtü, sanki çene ve kafatası dışarı çıkmak istermiş gibi, dudakları dişlerini ve dişetlerini zar zor kapatıyordu.

Kamburlarını çıkarır, sıvışıverirlerdi. Yerlerinde duramazlardı. Kaşınıp dururlardı.

Yükleme rıhtımında, lambanın ışığında durmuş geceyi seyrediyorlardı. Nefeslerinin önlerinde damlaya dönüşüp soğuk karanlığa karışmasını seyrediyorlardı. Karda kapüşonsuz duruyor, sigaralarındaki filtrenin liflerini çekiştiriyorlardı. Delip girmekten söz ediyorlardı. Bir şeyin, geçirdikleri gecenin, içtikleri uyuşturucunun parlak olduğunu söylemekten zevk alıyorlardı. Daha sonraki tarihlerde biri bir kız uğruna yüzünü soyunma odasının aynasında parçalayacak, diğeri kollarını şahrem şahrem doğrayacaktı. Çakıyorlardı. Arabaları birbiri ardına hendeğe yuvarlıyorlardı. Daha sonraları her çeşit pornografinin birini verip birini alıyorlardı. Yakında okuldan atılacaklardı. İşte kendilerine benzeyen gençlerle düşüp kalkıyorlardı, yediği yumruklardan dişleri dökülmüş, nefesi kokan gençlerle. Cam akvaryumda yılan besleyen yetişkin adamlarla, bodrum katlarında ot koklayıp kendilerinden geçiyorlardı. Daha da sonraları, aslında bu gençlerin hiç

de kendilerine benzemediklerini fark edeceklerdi. Melezlerin hayatını kim bilirdi ki, kim anlardı ki ırkların karışmasını? Bapçi'yi kim tanırdı ki? Tüm bu diğer gençlerin, buradaki o beyaz beş para etmez ayaktakımının geçmişten kalan bir mirası vardı, on yıllardır süren bir yoksulluk, şiddet ve yara izi gibi izleyebildikleri nesepleri vardı; onların dereleri, tepeleri, iyilikleri bunlardı. Bu yükleme rıhtımının betonunu onların dedeleri dökmüştü. Ama aşağıda, Brooklyn'de Porto Rikoluların dili başkaydı, *dil* oydu.

Daha sonraları göreceklerdi, başka çocuklar bu kadar acımasız, bu kadar yeni, bu kadar yetim kalmış değildi.

Ama o yükleme rıhtımında, kardeşlerim geleceğe bakıyor ve başka türlü görüyorlardı. Oldukları türden gençler olmaktan dolayı gururluydular: Herkesin ortasında yere tükürenler, gözlerini yere ya da kafanızın üstünde bir noktaya dikmiş olan gençler, gözlerinizin içine ancak sizi tartmak ya da korkutmak için bakan gençler olmaktan. Alt dudaklarındaki kurumuş deriyi ısırırken, başparmakla işaretparmağı arasındaki deriyi emerken, kulaklarının içini ev anahtarlarıyla kaşırken, aslında anılarına bakıyorlardı, gurur duydukları anılarına, kendi soylarının anılarına, veya çılgın geleceklerini hayal ediyorlardı. O yükleme rıhtımında şarkı söylerlerdi, *Yok ya, o boku al da git buradan, sittiret onu, nasıl olduğunu anlatayım sana, nasıl olacağını da.*

Korkak, yoksun ya da kırılgan değillerdi. Ne olacakları belliydi. Yakında bu takımı bırakıp gideceklerdi. Yakında para onların ellerinden geçecekti. Kararları onlar vereceklerdi. Kendilerini önemli kılacaklardı. Melezliği yücelteceklerdi.

Bana gelince. Bir de bana bak. Onlarla beraber, karın altında gör; onların gerçeklerinin hem içinde, hem dışında. Onları nasıl rahatsız ettiğimi gör. Benim değişik olduğumun kokusunu aldılar; benim keskin, hüzünlü eşcinselliğimin kokusunu. Onların dünyasından daha geniş bir dünyayı bilebile-

ceğimi düşünüyorlardı. İyi notlarım, beyaz tavırlarım yüzünden benden nefret ediyorlardı. Aynı zamanda hem tiksiniyor, hem kıskanıyor hem fena halde koruyor, hem de fena halde gurur duyuyorlardı.

Bize bir bak, birlikte son gecemize, hâlâ kardeşken.

Gece yarısı

Hail Mary'yi ağaçların başladığı hatta doğru fırlattı. Şişenin düştüğünü duymadık, tek bir hışırtı ya da çarpma sesi duymadık ve bu sessiz mucizenin coşkusuyla mest olduk. Manny bir kara delik icat etti; Joel şişenin bir tilkinin esneyen ağzının içine düştüğünü iddia etti; ben ise sadece dalga geçtim, *Bu duyduğum en boktan zırva*. Gölgelerimize basarak ve kahkahalarımızın yansımasına dalarak hiçbir yere doğru yürüdük. Alkol midemizi ısıttı; kar taneleri önümüzdeki havayı yoğunlaştırdı.

Köşede dört bidonlu çöp konteynırı duruyordu; konteynırın üstü kapalı kısmına sekiz memeli bir sokak kedisi sığınmıştı. Süt parası bulmak için ceplerimizi yokladık: Manny'nin yetmiş beş senti varmış. Benzin istasyonu on beş dakikalık yürüme mesafesindeydi, hiçbirimiz üşümüyorduk. Bapçimizle aynı renkte ve cüssedeki Yakındoğulu tezgâhtara bozuk parayı uzattık.

"Babamız bile olabilirsiniz" dedim; Manny ile Joel kahkahayla püskürdüler.

Adam bozuk paralarımıza baktı. "Bu yetmez" dedi.

Ceplerimize pat pat vurduk, arar gibi yaptık ve ellerimizi ceplerimizden boş çıkardık. İçerinin ışıkları çakırkeyfliğimizi kırmıştı; tezgâhın kaplaması madeni paralarla kazınmıştı. Bu adam hiç bizim Bapçi gibi değildi.

"Hadi alın" dedi. "Basın gidin buradan."

Böylece biz de sallana sallana sokak kedimize doğru yürü-

dük, yolda banketin üstünde ne bulduysak yakalayıp ağaçlara doğru fırlattık. Eğer bunlardan biri, bir taş, ya da bir lastik parçası, ses çıkarmadan düşerse, gürültüyle tezahürat yapıyorduk. Bazen çarpma sesini duymamış gibi davranıyor, yine tezahürat yapıyorduk.

Süt kabı olarak, beş litrelik bir pet şişenin kapağını kullandık. Süt sığ bir birikinti oluşturdu. Pek cazip bir görüntüsü yoktu. Sokak kedimiz havayı koklamak için burnunu hafifçe yukarı kaldırdı.

"Daha sonra yer" dedi Joel, "biz gittikten sonra."

Onun için endişelendiğimiz zaman Annecik bize bu şekilde söz verirdi.

Yavrular birbirlerinin üzerine yığıldıkları meme emme yığınının içinde pençe çıkarıp birbirlerini itekliediler; bazıları memede uyumuş görünüyorlardı; çirkin, umutsuz şeylerdi.

"Yavru kedilerin akraba olduklarını unutup kavga etmeye, birbirlerini düzmeye başlamaları kaç aylıkken başlar?" diye sordu Manny. "En küçük yavruya saldırmaları kaç ay sonra olur?"

İkisi de kıs kıs gülüyorlardı, bana gülüyorlardı, bizim yuvanın yavrularından en küçüğüne, yumuşakçasına gülüyorlardı; biz bir zamanlar o yavrulardık işte; üç samimi, üç sıcakkanlı. Ve bir kutu kedi sütü uğruna dövüşüyorduk. En küçük yavruya saldırmak da bana çektikleri tüm diğer numaralar kadar can yakıcıydı.

"Ağzınıza..." dedim. Onların her birinin içtiğinin yarısı kadar bile içmemiştim; ikircikli yudumlar almıştım ya da dudaklarım kapalı, içer gibi yapmıştım. Ama yine de kendi sesimi ve sesimdeki düşmanlığı yadırgayacak kadar içmiştim. "Ve böyle gezinip durmanın da ağzına... Burada ne işimiz var ki zaten?"

"Hop hop" dedi Joel.

"Sakin ol" dedi Manny. "Sen de g..nden kıl aldırmıyorsun."

Burunlarından soludular.

"Ben bu işten bıktım. Bu enayiliğin dik âlâsı. Böyle gezinip durmak."

"Kim gezinip duruyor?" diye sordu Manny. "Ben burada duruyorum sadece."

"Sen manyaksın" dedim. "Aynaya bir bak. Kendini bile görebiliyor musun? Durmadan Tanrı'dan bahsediyorsun. Bir dakika sonra da karılardan. Sanki her ikisi hakkında da bir şey biliyormuş gibi. Tanrı da senden kızların tiksindiği kadar tiksinmiyor mu sanıyorsun?"

"Vay be!" dedi Joel, keyfinden dört köşe olmuş.

"Ne, bu seni mutlu mu etti?"

"Eh, biraz" dedi Joel.

"Eh, biraz" diye taklidini yaptım. "Canına yandığım, öyle cahilsin ki. Beni utandırıyorsun. Bundan haberin var mıydı? Beni utandırdığından?"

"Duyuyor musun?" dedi Manny Joel'e. "Onu utandırıyormuşuz."

Abilerime bir bakın: Sarkık surkuk giysileri, hiç iyileşmeyen çürükler gibi gözlerinin etrafına çökmüş morluklar, ürkek, aç suratları. Köşeye sıkışmış, nefret dolu ve utanç içindeydim. Ailenin dışında, gizlice, dil aracılığıyla derin bir kin biriktirmiştim. Bir günlük tutuyordum; bu günlükte, hepsine karşı, anneme babama, ağabeylerime karşı keskin hakaretler sıralamıştım. Onlara yeni gözlerle bakıyordum, yeni, kınayıcı bakışlarla. Kendimde keskin bir gözlem yeteneği seziyordum, bir zekâ, ama hırçın bir zekâ. Annecik de, Bapçi de benimle yeteneklerim, beni ağabeylerimden ayıran bu kitap düşkünlüğüm hakkında ayrı ayrı görüşmeler yapmışlardı; her ikisi de kendimi okumaya vermeye teşvik etmişlerdi beni. Bu dünyada, onların yaşadığı, ağabeylerimin yaşayacakları hayattan daha kolay bir hayatım olacağını ima etmişlerdi, bu yüzden onlardan nefret ediyordum.

Ama en kötüsü, duyduğum acıma hissiydi.

"Neyse" dedim, "Boş verin."

Benim onlara acımama katlanamazlardı.

"Boku yedin sen" dedi Joel.

Manny eğildi, çıplak elleriyle bir kartopu yaptı. Bir dal kopardı, kartopunu yükseğe atarak dalı havada savurdu. Kartopu havada patladı ve üçümüz de sonuçları izledik, fırtınanın içinde bir de küçük fırtına.

"Haklı" dedi Manny, hızla bana dönüp elindeki dalı bana doğrultarak. "Boku yedin. İtiraf et."

Dalı öylece, burnumun iki santim önünde tuttu. "İtiraf et."

Sonra Joel arkama geçip kollarımı arkamda kurtkapanı şeklinde kilitledi. Omuzlarımı silkerek kurtulmak istedim ama hiç faydası olmadı. Her ikisi de sarhoştu; Manny o Allah'ın cezası dalı burnumun dibinde tutuyordu. Dalın yüzümün üstüne kırbaç gibi indiğini düşündüm. Ve bunun olmasını istedim.

"Ya boku yedin ya da boku yemektesin. Hangisi sence?"

Şu üçümüze bir bak, beni orada nasıl sıkıştırdıklarına bir bak; beni bırakmak istemiyorlardı.

"Hadi, Manny, o sopayla vur bana. Bak bakalım, o zaman daha iyi hissedecek misin kendini?" Sesim güçlü başlamıştı ama yumuşayarak bitti, bir fısıltıyla, yalvarışla. "Hadi, s..ir ol da döv beni."

Manny mahsusçuktan iki kere savurdu sopayı; her seferinde de kafamı kaçırdım. Sonra tiksintiyle içini çekti, Joel de sıktığı kollarımı gevşetti. Sopa yere düştü.

"Gerçekten de" dedi Manny, artık biraz daha sakince, "bok gibi hareket ediyorsun. Senin kafanda ciddi olarak bozuk bir şeyler var. *Bunu* konuşalım."

Ama konuşmadık. Konuşamazdık.

Karın biraz daha üstümüze yağmasını bekledik, saçımızın üstünde beyazlık birikti, kafalarımız küçük dağlar gibi oldu,

sonunda, binanın saçağının altına girmekte sessizce mutabık kaldık. Manny hem Joel'e hem bana birer sigara verdi ve derhal filtreyi sökmeye giriştik. Hâlâ kimse konuşmuyordu, ama bu kutsal eylem aramızdaki gerginliği hafifletti; ateşin çakması, dumanı sesli sesli içine çekmeler, küçük duman bulutlarımız.

Sonra, yavaş yavaş, espriler ve saçma sapan konuşmalar yeniden başladı; ben her zamanki gibi huzursuz, Manny'nin dönüp bana hitap etmesini bekledim.

"Biliyor musun, geçen gün bana ne dedi?"

Kim diye sormadım, çünkü kim olduğunu biliyordum.

"Senin her şeyin altından kalkabileceğini söyledi."

"Ha" dedi Joel, "böyle bir saçmalıktan bana da söz etti."

"Senin muazzam akıllı olduğunu söyledi."

"Muazzam akıllı!"

"Başka ne dedi biliyor musun? Senin kendini mahvetme kapasiten de olduğunu söyledi."

"Senden bahsedişi" dedi Joel, "sanki Allah'ın cezası kırılgan bir kristal vazoymuşsun gibi."

Manny kolunu Joel'in boynuna doladı. "Onun kafasına göre, biz ikimiz aynı çeşidiz." Sonra beni işaret etti. "Ve sen de, sen!"

"Allah'ın cezası bir altın yumurta."

"Seni başka çocuklardan korumak istiyor."

Joel kahkaha attı. "Tamam mı? Ona, kadın dedim, hâlâ eskisi gibi kumda oynamıyoruz."

"Seni kendinden koruyacakmış."

"Artık küçük oğlanlar değiliz."

"O hâlâ sizin küçük kardeşiniz, diyor, her zaman sizin küçük kardeşiniz olarak kalacak."

Bana bak bir, o iğrenç rıhtımdan uzaklaşmayı ne kadar çok istiyordum; o karlı saati geride bırakmayı ne kadar istiyordum.

"Ancak kendi istiyorsa olur, dedim."

"Allah'ın cezası kurbanlık koyun."

Ellerimi, teslim oluyorum tarzında yukarı kaldırıp geri geri yürüdüm. Gözlerim üzerlerindeydi ve sonunda binanın dibine kadar geldim.

"Nereye gidiyorsun, kız çocuğu?"

"Ne cehenneme gittiğini sanıyorsun?"

Köşeyi buldum, ters döndüm, yokuş aşağı, onların sataşmalarından uzaklara kaçtım. İsmimin sonuna öfkeli bir soru işareti koyarak arkamdan bağırdılar.

Karanlık, soğuk hava içinde sesleri kocaman gümbürtüler çıkarıyordu; tıpkı arkamdan çarpan dalgalar gibi.

Bağırdılar, bağırdılar, sesler çıkardılar ve ağaçlar çıkardıkları gürültüyle yankı yaptı.

Canınız cehenneme, hadi havlayın bakalım.

Belki de doğruydu. Belki de hiçbir yerde benim gibi bir erkek çocuğu yoktu.

Gece geç saat

Dışarı sıvıştım, beş kilometre yürüyüp otobüs terminaline geldim. Kar hafif hafif ama sürekli yağıyordu, arkama baktığımda, izlerimi örtmüştü bile. Onların haberi olmadan bunlara kalkışmıştım, otobüs terminalinin erkekler tuvaletinin etrafında gezinip duruyordum. Aldıkları koku buydu.

Yolu bırakıp, bir çitin içinden geçen, ayak izleriyle açılmış bir patikaya saptım. Patika doğruca istasyonun arkasına çıkıyordu. Eğer arsa kalabalıksa çiti geçip park etmiş iki otobüsün arasından geçerek kimseye görünmeden erkekler tuvaletine kadar gidebilirdim. Bunları bana açıklayacak kimse yoktu; kullanılan bu yolları kendi kendime bulup çıkarmıştım, küçük, kuşkulu adımlar atarak. Haftalardır bu otobüs terminaline gizlice sızıyor, köşe bucakta bekliyor, karar veremiyordum. Tezgâh arkalarında saklanıyor, tahtaların çatlaklarına gözümü uydurup gözetliyordum. Aynaya yansıyan yüzlerdeki içtenlikli bakışlara cevap veremeden, muslukta ellerimi yıkıyor, yıkıyordum. Bu adamlara hazır olduğumu nasıl göstereceğimi bilmiyordum. Buna en yaklaştığım an, bir adamın çenemi tutup yüzümü kendi yüzünün hizasına kaldırarak şirin bir çocuk olduğumu söylemesi oldu.

"Şirin bir çocuksun" diye tekrarlamıştı. "hadi şimdi s..r git buradan."

Ama bu akşam, arsada yalnızca bir otobüs duruyordu. İçindeki şoför beni fark etti, kapıyı açtı ve kapı, yüksek bir tonda, hızlıca, gaz çıkarır gibi basınçlı bir hava salıverdi.

"New York'a mı?"

İstasyonu işaret ettim. "Çişimi yapmam lazım."

"Oraya gitme. Bu saatte gitme."

"Neden?"

Şoför beni duymazdan geldi, gözlerini düşen kar tanelerine dikti. Üstünde üniforma vardı, mavi polyester pantolon, cebinin üstünde otobüs şirketinin logosunun işlenmiş olduğu mavi bir hırka giymişti. Orta yaşlı, yapılı ve parmakları dahil her yanı çekici bir adamdı. Parmaklarından biriyle ön cama işaret etti. "Programa göre bir saat önce kalkması gerekiyordu ama kar engelledi. Amma yağdı, ama çok güzel."

Kar fırtınası. Hava ılıktı; kar taneleri ıslaktı, şişkindi ve yapışkandı; düzgün, tavizsiz, yumuşak diyagonaller çizerek yere düşüyorlardı. Abilerim bu akşam kendilerini kaybedecekler; beyazlık içinde beni arayacaklar; boğulacaklar.

"Bina kapalı mı?"

"New York'u bekleyenlerin hepsini eve gönderdik. Sen New York'a gitmek istiyorsan, sabah tekrar gel. Oraya seni ben kendim götüreceğim."

"Hayır, efendim."

"Öyle bir çişin gelmişti ki, buraya geldin."

Kapı arkamdan kapandı; ben en üst basamakta kaldım ve şoförün gözlerine bakmaya cesaret ettim. Rol yapmayı bırakmıştı. Kalbim hızlandı; etrafıma bakınıp kapının nereden açıldığını anlamaya çalıştım ama anlayamadım.

"Tuvalet arkada mı?"

Şoför koltuğundan kalktı. Onu bekleyerek kıpırdamadan yerimde durdum. Bunu istiyordum.

Soğuk parmaklar kemerimi aşarak ilerledi; kıpırdamadan durdum. "Seni sen yapmamı istiyorsun" dedi şoför. "Seni sen yapacağım. Seni sen yapacağım."

Ve ben, ben oldum.

Şafaktan önce güçlükle yürümeye koyuldum. Kış göğü tü-

müyle bulutluydu, pembe bir hüzün. Kendime onun bana baktığı gibi bakmak istiyordum; siyah buklelerimin beremin dışına taştığını görmek istiyordum. Zayıf göğsümü nasıl bulmuştu? Fazlaca yayvan gülüşümü nasıl bulmuştu? Sıcak havayı sonuna kadar açmıştı ama otobüsün arkasındaki soğuk hava yapışmış, havada asılı kalmıştı. Soğuk o parmakların ucunda toplanmış, ve bana dokunduğu her yerde donuk bir şaşkınlık izi bırakmıştı. Bir aynanın karşısına geçip kendime bakmak istiyordum. Ağzımı açtım, sesimi gelip geçen arabaların sesi üzerinden uzaklara yolladım.

"Beni ben yaptı!" diye bağırdım.

"Ben, ben oldum artık!"

Koyu gece

Ön odada toplanmışlardı, havada boğucu bir keder kokusu vardı. Sekiz çift gözün gücü beni geri geri kapıya doğru itti; şimdiye kadar bana bu derece yırtıcı bir şiddetle bakmamıştı kimse. Annemle, babamla, ağabeylerimle aramdaki huzur dolu her şey yok olmuştu.

Abilerimin üstünde hâlâ ceketleri vardı, ıslak saçları kayganlaşmıştı; Bapçi giyinmiş, tıraş olmuştu, Annecik'in rimelleri kaplan derisi deseni çizerek yüzüne bulaşmıştı ve yaşlı gözlerle bakıyordu, elleri saçındaydı. Onu bu şekilde ne kadar çok görmüştüm. Annecik konuşmaya başladı ama söyledikleri kulaklarıma ulaşmadı bile, çünkü kucağında, imkânsız bir şekilde, günlüğüm duruyordu.

Günlüğüme, açık ve cüretkâr bir dille otobüs terminalinde rastladığım erkeklerle ilgili kurduğum fantezileri, bana ne yapmalarını arzu ettiğimi yazmıştım. Bir sürü hayali sapkınlığın listesini yapmış, kendimin merkezinde olduğu, kendimin ezilip silindiği şiddetli bir pornografi kaleme almıştım. İşte şimdi bunlar Annecik'in kucağında duruyordu.

Bir an düşüncelerim ve korkularım solup karardı, görüşüm bulutlandı; bir çığ düştü, enerjim kesildi, cinsiyetim yok oldu, dizlerim boşaldı ve şiddetle dizlerimin üstüne düştüm.

Hemen kapının ağzında diz çöktüm, Annecik'e hitap ettiğimde sesim soğukkanlı ve güvenli çıkıyordu.

"Seni öldürürüm" dedim.

Bapçi hamle yaptı ama ağabeylerim hayatlarında ilk kez onu engellediler. Ama o engelleme, gözlerimin önünde, nasıl olduysa, bir sarılmaya dönüştü; onu engellerken, aynı zamanda bir şekilde, ona destek oluyor, Bapçi'yi dik tutuyor, kayıp yere düşmesine engel oluyorlardı. O an anladım ki yalnız Annecik değil, hepsi, her biri, küçük, özel kitabıma yazdığım fantezileri, hezeyanları ve gerçekleri okumuştu.

İki saat sonra, arabaya bindirilmiş, devlete devredileceğim, yatırılacağım devlet hastanesinin psikiyatri koğuşuna götürülüyordum. Daha sonraları bile, böyle bir kitabın ele geçmeyeceğine inanmış olduğumdan kuşku duydum; belki de yazdıklarım hep onlar içindi, kendilerini ve beni anlasınlar diye.

Ama bütün bunlardan önce, bir sedyeye bağlanmamdan, ilaçla sersemletilmemden, doktorların ve hemşirelerin cinsiyetsiz düşmanlıklarından önce, oturma odasının zemininde diz çökmüş duran bana bir bakalım: Günlerdir yıkanmamış yumuşak kıvırcık siyah saçlarım; sivilcelerle dolu ama hâlâ gençliğin parlaklığıyla ışıldayan yüzüm; avuç içleri yukarı bakan, iki yana uzanmış kollarım; ince parmaklarım, Annecik'in deyişiyle bir piyanocunun parmakları; çenem yukarıda, gözlerim, bronz bir heykel gibi donmuş olan ailemde. Bapçi'nin kolları ağabeylerimin omzuna dolanmıştı; onlara yaslanıyordu. Onlar da birer ellerini babamın geniş göğsüne koymuşlardı; onların boyları da artık Bapçi kadar uzamıştı; bedenleri, babamın bedeninin hafif kenarlardan yontulmuş haliydi, yüzler, ortak yüzümüzdü; ve Annecik yerinden kalkmış, o da yatıştırmak, bir elini onun göğsüne koymak, ona destek olmak için Bapçi'ye doğru ilerlemişti. Hepsi, tek tek ışıldıyorlardı, göz kamaştırıcıydılar. Nasıl da benim karşımda dik durmaya çalışıyorlardı. Bu bizim aynı oda içinde son kez beraber oluşumuzdu. Ayağa kalkabilirdim; o zaman, sanıyorum, bana sarılırlardı.

Bunun yerine, bir hayvan gibi davrandım.

Yüzlerindeki deriyi soymaya çalıştım, yapamayınca, kendi yüzümdeki deriyi soymaya çalıştım.

Beni yere yatırıp bastırdılar; sıçradım, tükürdüm ve boğazım parçalanıncaya kadar haykırdım. Onlara küfrettim: Biz, hepimiz, orospuların, soysuz köpeklerin çocuklarıydık, Annecik bizi bir canavardan peydahlamıştı. Beni yere bastırmışlardı. Önceleri kendilerini korudular, bana küfrettiler, yüzüme şamar attılar, ama ben azgınlaştıkça, onlar gerileyip, bana olan sevgilerine sığındılar. Her biri. Onları bana duydukları sevginin sonuna kadar kovaladım, onlara meydan okudum: Siz geri zekâlılar, siz hasta pe...nkler, o defteri okumaktan zevk aldınız, eminim, eminim sizi heyecanlandırdı. Tükürüklerimin saçılmasına aldırmadım, burun deliklerim açılmıştı, onların sıkıca kavramış ellerinin arasındaki bedenim kasılmıştı. Sesim öksürüğe dönen bir histeriye doğru yükseldi.

Bağışlanamaz, hayvanca şeyler söyledim ve yaptım.

Ne yapılabilirdi, beni hayvanat bahçesine götürmekten başka?

Şafak

Bak, bir baba, üstü başı giyimli oğlunu, yavaş yavaş, içine su dolmakta olan bir küvete koymak için eğiliyor. Banyo küçük, dışarı açılan hiç pencere yok, içerideki hava ağır. Bir anne kapının ağzında, bir sessiz film artisti gibi durmuş, sekiz parmağı birden ağzında ve bütün bedeni titriyor. Baba, anneye doğru dönüyor, ellerini onun bileklerine koyuyor, kollarını her iki yanına doğru indiriyor, bir yandan da onun kulağına bir şeyler fısıldıyor. Anne derin bir nefes alıyor, başını sallıyor, sallıyor.

Sonra baba, anneyi yavaşça koridora çıkarıp kapıyı kapatıyor. İki parmağını yalıyor, yukarı uzanıp aynanın üzerindeki iki ampulden birini söküyor.

"Bu banyonun fazla aydınlık olduğunu düşünmüşümdür hep."

Oğlanın çenesi zangırdamaya başlıyor.

"*Mijo*" diyor baba. "Oğlum. Bir banyoya ihtiyacın var."

Bak, baba küçük madeni lavabonun altındaki dolabı karıştırıp bir sabun bezi arıyor. Küvete su akıtıp duruyor, öyle ki su artık buharlı akıyor. Islık çalıyor. Sabun, bez, buhar, köpük. Islık çalıyor.

Çocuğa bak, babanın çıkardığı seslerle, bu törensi seslerle, ıslık, su, sabun ve şşllopp, yatışmış. Şimdi baba bezi sabunluyor. Şimdi oğlanın yapacağı yalnızca beklemek.

"Ne kadar zamandır yıkanmadın?"

Oğlan başını hafifçe babasının olduğu yönün aksine çeviriyor, yukarıya, tavandan sarkan, soyulup yerinden kalkmış bir boya parçasına bakıyor.

"Seni ben *yıkamayalı* ne kadar oldu?"

Oğlan gözlerini kapatıyor. "Lütfen Bapçi, lütfen. Bırak ben kendi başıma yıkanayım" derken sesindeki aşağılamaya, yorgun kafa karışıklığına bak.

"Şşşş" diyor baba. "Şşşş. Seni kendi başına falan bırakacak değiliz. Hele böyle sinirlerin tependeyken."

"Ben bir yetişkinim" diyor çocuk, "bazı haklarım var."

"Herkesin hakları var. Yatağa bağlı bir adamın da hakları var. Zindana kapatılmış bir adamın da hakları var. Minik, ağlayan bir bebenin de hakları var. Haaa, hakların var. Peki ne yok dersen, gücün yok."

Koridorun sonunda, anne oğlunun yatak odasının kapısını açıp ışığı yakıyor. Bak, nasıl da kapının kasasına dayanıp ayakta durmaya çalışıyor. Olmayan birine fısıldayıp içeri giriyor.

İçeri girince, anne, ellerini oğlunun çalışma masasının yüzeyinde gezdiriyor. Dolabın yüksek bir rafından bez spor çantasını çekip indiriyor. Şifonyerin tüm çekmeceleri boş. Onun için, yerdeki giysileri topluyor, silkip düzeltiyor, katlıyor, yavaşça, düzgünce. Giysiler birer birer çantaya giriyor.

Bak. Kar evin damına yarım metre yığılmış. Kar bulutlarının arkasında bir yerde, güneş doğuyor. Işık her dakika biraz daha kuvvetleniyor. Bahçenin içindeki araba yolunda, iki kardeş kamyoneti çalıştırmaya başlamış; şimdi arabanın içine girmişler, kamburlarını çıkarıp oturmuşlar. Egzoz dumanı egzoz borusundan dışarı dalga dalga çıkıp havada asılı kalıyor; esinti çok az. Güneşin doğuşunu karşılayan kuş cıvıltıları yok. Arabanın içinde, iki erkek kardeş, ellerini, sıcak hava üfleyen ızgaralara tutmuşlar; sessizce, bir sigarayı elden ele iletiyorlar. Yaşça büyük olanı silecekleri çalıştırmak için düğ-

meyi çeviriyor ama sonuç alamıyor. Gençler ön camın üstündeki, gri kar tabakasına bakıyorlar. Yaşça daha küçük olan, sigarayı küllüğe bastırıp söndürüyor.

"Eee?"

Bak. Baba örtüyü seriyor, odayı boydan boya geçiyor ve oğlunu soyuyor. Avucunu kepçe yapıp oğlunun ensesini yerden kaldırıyor, gömleğini belinden sıyırıp çocuğun göğsünü açıyor. Oğlanı tekrar yere yatırıyor, kollarını kaldırıp ıslak gömleği olduğu gibi çekip çıkarıyor. Sonra çabalayıp, sırılsıklam kot pantolonu aşağı çekiyor ve önce bir bileği sonra da diğerini pantolonun içinden kurtarıyor.

"Bapçi" diyor çocuk.

Baba çocuğun iç çamaşırlarını da çekiyor; çocuk çıplak kalıyor. Babası oğluna bakıyor, bakıyor. Çocuğa bak, baştan aşağı çıplak, babasının gözlerini arıyor.

Baba gözlerini kısıp oğluna bakıyor, onun çıplaklığına. Sanki derin bir kesiğe veya çok ışıklı bir sabah güneşine bakar gibi. Oğlana *Mijo* diye hitap ediyor.

"Kokuyorsun."

"Kokan ben değilim."

Baba kendini gülmeye zorluyor, benimsediği role uygun bir gülüşe. "Kokan sensin oğlum. Şu anda kendin gibi kokuyorsun."

Böylelikle banyo başlıyor. Küçük şelale, küvetin musluğundan aşağı akıyor. Küvetteki su yükseliyor. Babanın cebinde bir tırnak çıtçıtı var; o her zaman orada durmuştur, çocuk doğmadan önce bile. Bak, baba çıtçıtı nasıl da elinde sallıyor, törpü kısmını pıt diye açıyor, ölü derileri çıkarıp törpüleyip kesiyor, atıyor. Çocuk hareketsiz ve sessiz. Baba törpünün kanca gibi ucunu oğlunun ayağına bastırıyor, çocuk ayak parmaklarını kıvırıp inliyor.

"Sadece kontrol ediyordum."

Sonra sabun bezi çocuğun topuklarında, bileklerinde, ayağının bombesinde, ayak parmaklarının arasında geziyor. Çocuğun ayakları yıllardır başkası tarafından ıslatılmamış veya yıkanmamış. Baba, bir erkeğin ayağının yıkanmasının ona en büyük saygıyı gösterme anlamına geldiği kültürlerden söz ediyor, ama çocuk tam olarak dinleyemiyor, çünkü ıslaklık, bez ve dokunuş o kadar yepyeni ve o kadar tanıdık ki. Bak, havayı nasıl içine çekiyor, bak hava boğazına nasıl yapışıyor, nefes borusunda diri diri duran bir yumru.

Baba küvetin kenarına oturuyor, elinde çocuğun ayağı, inceliyor, ovalıyor, mırıldanıyor. Hiç acele etmiyor, bezi yavaş yavaş bir bacağın kalçasına kadar, sonra diğerinde gezdiriyor. Çocuk ıslaklığı ve dokunuşu hissediyor. Baba boynunu uzatıp oğlunun suratına bakıyor.

"Nefes al, oğlum, sadece nefes al."

Kapının dışında anne bir süre içeriyi dinliyor, sonra kapıyı vuruyor. Babanın ismini çağırıyor.

"Oğlanı toparlıyoruz" diye sesleniyor baba, cevap olarak.

Bak, anne nasıl içeri giriyor, elinde bir takım giyecek, katlanmış, altta kot pantolon, pamuklu bir kazak, şort biçiminde bir külot ve en üstte bir çift çorap, bir araya konmuş. Yüzü hariç, vahşi, güzel yüzü hariç, hizmet etmeye alışık bir kadın gibi duruyor, televizyondaki annelerden biri gibi.

"Oğlanlar kamyoneti temizliyorlar" diyor babaya. Baba kafasını sallıyor. Bak, duyuyor musun, nasıl da *oğlanlar* diyor, nasıl da çarçabuk ve tamamen küvetteki oğlunu bu tanımın dışında tutuyor; çocuk orada, kardeşleriyle beraber verilen görevi yapıyor olmayı ne kadar çok istiyor.

Anne klozetin üstüne oturup babanın oğlunu yıkamasını seyrediyor. Giyecekleri kucağında tutuyor. Oğlu onunla konuşmuyor. Anne oğlunu seyrediyor; oğluna, kendisinden istediği kadar nefret edebileceğini, eğer oğlunun ihtiyacı buysa, bütün bu nefreti kaldırabileceğini söylemek istiyor. Din-

le bak, iyi dinle, sessizliğiyle bunu söylüyor. Oğlan duymazlık edemez.

Baba fısıldıyor, mırıldanıyor; veda ediyor.

"Evet, hanfendi" diyor baba, anneye bakmadan. "Bu çocuğu toparlayacağız."

Anne başını sallıyor, sallıyor.

Kardeşler, kendilerini bekleyen işin basit olmasından dolayı mutlu ve keyifliler; kamyonetin kapılarını, üstündeki karları silkelemek için aşırı bir güçle vuruyorlar, tüm pencerelerdeki karı kazıyorlar, arabanın üstünden ve bagaj kısmından karları süpürüyorlar. Akılları banyodaki baba ve çocukta değil. Akılları, hafif hafif ağlayan annede de, ön kapının içinde duran, içi doldurulmuş spor çantada da değil. Akılları karda, buzda ve basit taşınma işinde.

Küvetin içindeki çocuk da, kardeşlerine böyle bir görev verilmiş olmasından memnun. Arabanın içinde o sigarayla birlikte kapalı kaldıktan sonra boğazları ve burunları, temiz, soğuk havayla temizleniyor. Garajda alüminyum kürekler var. Bahçedeki araba yolunun başından başlayıp kamyonete kadar gelebilirler; kürekleri çakıltaşlarına çarpıncaya kadar derine gidebilirler; çakılların çıkaracağı ses, çevrenin sessizliği içinde yankılanacaktır. Bir iş yaparken bir arada olabiliyorlar, bir işe dalmış olarak birçok kışlarını geçirmişlikleri var. Yalnız, bu son görev, tuzlama işi akıllarına küvetin içindeki çocuğu düşürecek, tek parça bir kar tulumu içinde, onun da kendilerine katıldığı ilk kışı. Küreği fazlaca yavaş kullandığı ve kuvveti yetmediği için, abileri ona içi tuz kristalleriyle dolu plastik bir kum kovası vermişler ve arkalarından onları izlemesini emretmişlerdi. Şimdi ise tuzlamayı iki kişi aralarında bölüşecek. Çuvalı iki kova arasında bölüştürecekler; tıpkı tohum veya kül atar gibi araba yoluna tuz serpecekler. Çocuk biliyor ki, bu akşam yaşadıkları dehşetten sonra, kardeşler birbirlerine resmi, saygılı davranacaklar; biri yan-

lışlıkla diğerine doğru kar atsa, biri diğerinin topuğuna kürekle değse, kabahatli olan, *affedersin* diyecektir. Dinle, fısıltılarının eve doğru yükseldiğini duyacaksın, *Affedersin, ya, affedersin*. Ve bir saniye sonra da nakarat: *Zararı yok, kardeşim, zararı yok.*

Bak, kapıları açıyorlar. Dışarı çıkıyorlar. İşte gidiyorlar.

Hayvan bakıcısı

Bugünlerde, yapraklardan oluşan bir yatakta, tavus kuşlarıyla, aslanlarla yatıyorum. Sürümü kaybetmişim. Mafsallarım kıvrılmadan, dimdik ayakta durmayı hayal ediyorum, daha basit bir hayatı; ağızlarda gem yok, sivri dişler, pençeler, müstehcen kabarık tüyler yok. Neşeyle geziniyorum, göğsümü gere gere.

Kafeslerde, deliklerde, tavşan kovuklarında, saman yığınlarının üstünde diğer hayvanlarla beraber uyuyorum. Beni bezeyerek güzelleştiriyorlar bu hayvanlar; yatırıyorlar, eşeliyorlar, sahipleniyorlar; karmaşık sıradüzenleri içinde beni prens olarak taçlandırıyorlar.

"Dik, dimdik" diyorum, ağzımda geveliyorum, yemin ediyorum.

Teşekkür

United States Artists'e, Iowa Yazarlar Atölyesi'ne, Stanford Yaratıcı Yazarlık Programı'na, Uceoss Vakfı'na, Lambda Literary'e, Truman Capote Edebiyat Vakfı'na ve Tin House ve Bread Loaf Konferanslarına, cömertçe verdikleri destek için pek çok teşekkürler.

Menajerim Jin Auh'a ve HMH'daki editörüm Jenna Johnson'a, benimle birlikte kitabın hazırlanmasında yaptıkları yorucu çalışmalar için yürekten teşekkürler.

En çok sevdiğim şey hayranlık duyacağım öğretmenler bulmak, sonra da onları bıktırana kadar hayran olmaktır. İşte size bu listenin bir bölümü: Dorothy Allison, Lan Samantha Chang, Allan Gurganus, Marilynne Robinson, Stacey D'Erasmo, Michael Cunningham, Paul Harding, Edward Carey, Bret Anthony Johnston, Jeffery Renard Allen, Ann Cummins, Elizabeth Tallent, Adam Johnson ve Tobias Wolff.

Hastanede yatarken bana kitaplar getiren ve çok sevdiğim, lisedeki İngilizce öğretmenim, Laura Lodice'e pek çok özel sevgiler.

Bana birçok şey öğreten ve meydan okuyan Jackson Taylor'a çok teşekkürler. Senin çok farklı ve bulunmaz cömertliğin olmasaydı Jackson, bu kitap ortaya çıkamazdı.

Connie Brothers, Charles Flowers ve Sally Wafford-Girand öğütler ve esin verdiler. Bir de kitabı okuyan dostlarım ve kahramanlarım var: Emma Borges-Scott, Ellie Catton, An-

gela Flournoy, Kyle Mccarthy, Khaliah Williams,Frances Ya-Chu Cowhig, Jennifer De Leon, Kristy Zadrozny, Sara Romano, Marissa Beckett, Casey Romanick, Becky Rotelli, Mary Bates, Ian Gold, Suzy Bentley, Kristina Paiz, Arianna Martinez, Sara Taylor, Adjua Greaves, Karen Good, Joyce Fuller, Valentine Freeman, Adam Gardner, Wei Hwu, Steph Krause, Ade Hall, Sara Minardi, sevgili dostum Christina Wickens ve tüm Dellios ailesi, ama özellikle yeri doldurulması imkânsız Olivia Dellios.

Sasha Rodriguez, kardeşim, teşekkür ederim.

Jaime Shearn Coan, esin veren bir yazar ve inanılmaz bir dost olduğun için teşekkür ederim.

Ve Ayana Mathias, her taslağı okuduğun, her çılgınca yeniden doğuş için ve hem beni hem de kitabı sabırla, sevgiyle gerçekleşmeye doğru yönlendirdiğin için teşekkür ederim.

Son olarak, her şeyden çok, Graham Plumb. Seni seviyorum.